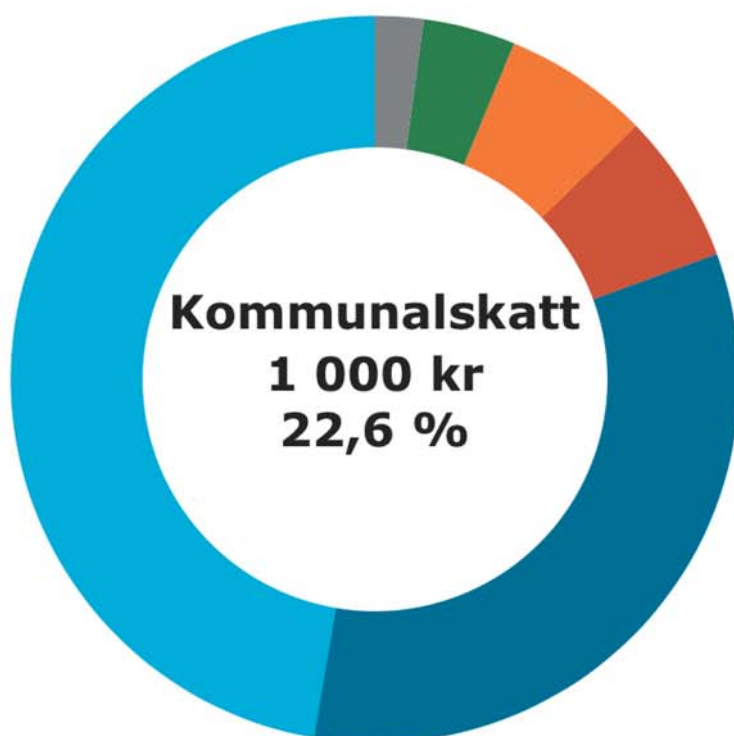

**MELLERUDS
KOMMUN**

Årsredovisning 2017

Fördelning per verksamhetsområde

Socialtjänst
473 kr

Pedagogisk
verksamhet
333 kr

Gemensam
verksamhet
67 kr

Infrastruktur, skydd
m.m.
65 kr

Kultur och fritid
41 kr

Politisk verksamhet
21 kr

På bilden kan du se hur 1000 kr i skatt används.

473 kr används till Socialtjänst, 333 kr till pedagogisk verksamhet osv.

Vill du se fler detaljer eller veta hur stor del av din lön som går till kommunal verksamhet så finns det en sådan möjlighet på kommunens hemsida:

www.mellerud.se/kommun-och-politik/skatten/

Innehåll

Kommunstyrelsens Ordförande	2#
Omvärld	3#
Redovisningsmodell	5#
Finansiell analys	7#
Resultat och kapacitet	7#
Risk - Kontroll	9#
Framtid	11#
God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv	12#
God ekonomisk hushållning	12#
Finansiella mål	12#
Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	15#
Verksamhetsmål	16#
Resultat- finansieringsanalys och balansräkning	18#
Noter	20#
Driftredovisning	27#
Investeringsredovisning	28#
Personalekonomiskt bokslut	31#
Kommunfullmäktige	33#
Revision	34#
Överförmyndare	35#
Valnämnd	36#
Kommunstyrelsen	37#
Kommunstyrelseförvaltningen	39#
Samhällsbyggnadsförvaltningen	43#
Byggnadsnämnden	47#
Kultur- och utbildningsnämnden	50#
Socialnämnden	60#
Välfärdsredovisning	65#
Miljö- , energi- och klimatstrategiskt arbete	66#
VA-Redovisning	67#
Förslag till beslut	67#
Revisionsberättelse	68#
Nyckeltal	69#
AB Melleruds bostäder	70#
Begreppsförklaring	71#
Vision	72#

Kommunstyrelsens Ordförande

Årsredovisning 2017

Årets bokslut visar på en stark ekonomi och ett bra resultat, men också att vi har stora utmaningar framför oss både på kort och lång sikt. En grundförutsättning för att klara framtida utmaningar är kommunens förmåga och möjligheter att bibehålla en god ekonomisk ställning. Det är självklart många olika faktorer som påverkar den ekonomiska utvecklingen i kommunen. Långsiktigt är befolkningsutvecklingen sannolikt den viktigaste faktorn för framtida möjligheter att upprätthålla en bra skola och en god vård och omsorg. Det är därför glädjande att vi har en fortsatt positiv befolkningsutveckling i kommunen. Förmågan att rekrytera och behålla vår personal tillhör också de strategiskt avgörande framtidsfrågorna. Under året har ett antal åtgärder och planer tagits fram för att förbättra vårt personalarbete, inte minst rätten till heltid. Fortsatt arbete för en bra och stabil personalförsörjning kommer därför att vara

en högaktuell fråga åren framöver.

Den fortsatta starka utvecklingen i svensk ekonomi innebär dessutom att sysselsättningen ökar och arbetslösheten minskar, inte minst i Fyrbodal. Även hos oss börjar vi se bättre resultat, både när det gäller arbetslöshet och försörjningsstöd. Integrationsarbetet och att hitta vägar till sysselsättning för grupper som idag står långt från arbetsmarknaden är dock fortsatt en prioriterad fråga och det är helt nödvändigt att de kommunala verksamheterna samarbetar både inom kommunen och med andra kommuner, myndigheter och näringslivet. Detta gäller inte minst inom skolans område. Skolan har en viktig roll att stödja samhällsutvecklingen med rätt kompetens. Det är därför glädjande att skolan resultatmässigt, trots en mycket hög arbetsbelastning och elevökning, åter är på väg upp igen.

Läget inom socialnämndens verksamhetsområde är fortsatt ansträngt trots att ett antal olika åtgärder genomförts för att vända utvecklingen, inte minst inom IFO. Personalläget har förbättrats och förutsättningarna att inför kommande år kunna få balans i verksamhet ser därmed bättre ut än på länge. Vi hoppas och tror att det nya boendet på Ängenäs och rätten till heltid ska bidra ytterligare till förbättrade förutsättningar.

Det har också genomförts en omfattande nyproduktion av bostäder både av privata aktörer och vårt kommunala bolag. Melleruds bostäders nya lägenheter i kvarteret Järven, som var klara för inflyttning i december, är ett mycket välkommet tillskott. Vi hoppas nu på en fortsatt nyproduktion av bostäder de kommande åren. Det har därför genomförts ett omfattande arbete med att förbättra och revidera våra olika detaljplaner för framtida behov. Detta kommer att fortsätta och vi försöker förenkla processen för smidigare hantering.

Översiktsplanen är kanske det viktigaste framtidsdokumentet vi har i kommunen och det känns bra att vi nu är i gång med detta. Det pågående arbetet med en ny översiktsplan, som ska ange färdriktningen för 10 år framåt, går tvärs över hela organisationen och där inte minst medborgardialogerna utgör viktiga delar i framtidsvisionen. Vi har också färdigställt ett antal andra viktiga planer för att få bättre struktur och stöd, dit hör, styr- och ledningsplanen, rätten till heltid och krishanteringsplaner m.m.

Besöksnäringen och turismen fortsätter att öka och blir en allt viktigare näring både för kommunen och Dalsland som helhet. Vårt rykte som kulturkommun är fortsatt starkt och tillsammans med de allt bättre möjligheterna att resa kollektivt till och från Mellerud förstärks vår dragningskraft både för boende och förhoppningsvis också företag.

Så trots en hel del mörka moln på himlen, både här hemma och runt om i världen, som oftast beskrivs som ökad otrygghet så går det ganska bra för Melleruds kommun i många avseenden. Befolkningen ökar och vi har en stark ekonomi med bra resultat i våra verksamheter. Företagen fortsätter den starka trenden med bra resultat och fulla orderböcker. Handel och besöksnäringen fortsätter att utvecklas i rätt riktning och vi ser nu framemot byggstart av Handelsplats Mellerud.

Avslutningsvis vill jag hälsa vår nya kommunchef Sophia Wikström varmt välkommen och samtidigt tacka avgående kommunchef Ingmar Johansson för alla år i Melleruds kommun.

Melleruds kommuns utveckling och framtidstro går vidare i en positiv riktning ett stort tack till alla duktiga och lojala medarbetare. Nu ser vi fram mot jubileumsåret 2018.

Tommy W Johansson

Omvärld

Befolkning

Antalet invånare i Melleruds kommun har under lång tid minskat. Under 2014 bröts denna trend och befolkningen ökade med 44, ökningen 2015 var 233 och för 2016 ytterligare 160. Därefter har befolkningen ökat med ytterligare 48 och uppgick till 9 377 invånare den sista december 2017.

Antal födda under året uppgår till 118, vilket är fler än på många år.

Integration- och arbetsmarknadsfrågor

Kommunens Arbetsmarknadsenhet ansvarar för kommunens insatser runt integration- och arbetsmarknadsfrågor. Huvuduppdraget är att bidra till att kommunens invånare har en så hög sysselsättningsgrad som möjligt.

Genom samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och övriga kommunala verksamheter, stöttar Arbetsmarknadsenheten personer som står utanför arbetsmarknaden i deras väg mot ett arbete eller studier. Detta gör Arbetsmarknadsenheten bland annat genom att:

- tillsammans med deltagaren driva en samordning av olika myndigheters insatser för deltagaren.
- coacha deltagaren.
- samarbeta med myndigheter, kommunala verksamheter, företag och föreningar för att utveckla arbetsmetoder och processer som syftar till att stärka deltagarnas förutsättningar att komma till ett arbete.
- Stimulera arbetsgivares förutsättningar för att anställa personer som står utanför arbetsmarknaden.

Arbetslösheten i Mellerud

Arbetslösheten i kommun har sjunkit och december månad år 2017 var den på totalt 11,4%. Vilket ska jämföras med rikets 7,5% och Västra Götalandsregionens 6,1%

Antal öppet arbetslösa och i program	2017	2016	2015	2014
Totalt antal arbetslösa (16 – 64 år)	461	522	464	378
därav ungdomar (18 – 24 år)	74	102	101	80
Nyanlända (16 – 64 år)	315	357	189	

(Källa AF hemsida)

Deltagandet på Arbetsmarknadsenheten

Under år 2017 har Arbetsmarknadsenheten haft 513 deltagare. Detta är en minskning med ca 30% mot år 2016 och beror på minskat mottagande av nyanlända under hösten. Detta är ett resultat av regeringens insatser för att begränsa antalet asylsökande till Sverige. 86% av deltagarna har anvisats av Arbetsförmedlingen och 5% av Individ-och familjeomsorgen. Övriga 9% kommer från skolan, Försäkringskassan, LSS och Västra Götalandsregionens psykiatri.

Antal deltagare	2017	2016	2015	2014
Totalt antal deltagare (16 – 64 år)	513	675	318	200
därav ungdomar (16 – 24 år)	152	131	68	49
Nyanlända (0 – 67 år)	652	615	375	139

(Källa kommunens AME@)

Avslutsorsak	2017	2016	2015	2014
Börjat arbeta	27	11	8	19
Börjat studera	14	1	5	2
Överförd till annan myndighet	7	5	4	12
Slutfört uppdrag	150	83	42	39
Någonting annat än ovanstående	96	113	17	30
Totalt	294	213	76	102

Högkonjunktur med nedåtrisk

Tillväxten i den svenska ekonomin är för närvarande stark, med kraftig sysselsättningsökning och bra tillväxt i skatteunderlaget. Vi befinner oss i en högkonjunktur. Efterfrågan på arbetskraft är stor och det blir allt svårare för arbetsgivarna att hitta arbetskraft med rätt kompetens, inte minst i kommuner och landsting. Högkonjunkturen väntas kulminera under 2018. För åren därefter, 2019–2020, antas ekonomin successivt återgå till ett konjunkturrellt normaltillstånd vilket innebär att sysselsättningen stagnerar och att skatteunderlaget utvecklas svagare.

Vi räknar således med att det blir en problematisk utveckling för kommunsektorn, men detta är ändå att betrakta som ett relativt odramatiskt förlopp.

Historiska data visar att högkonjunkturer snarare brukar brytas genom en kraftig nedgång i konjunktur och sysselsättning, ofta utlöst av internationella kriser. Det finns således en påtaglig risk för en svagare utveckling.

Sysselsättningsökning trots brist på arbetskraft

Ytterligare ett skäl till att kostnaderna ökar är bristen på arbetskraft. Som en följd av den kraftiga befolkningsökningen har antalet anställda lärare, socialsekreterare med flera ökat kraftigt. Det är idag svårt att rekrytera utbildad personal inom många områden och bristen på arbetskraft pressar upp kostnaderna för hyrpersonal och andra lösningar. Det gäller till exempel sjuksköterskor, särskilt specialistsjuksköterskor, vissa lärare och socionomer. Nya sätt att arbeta innebär att arbetsuppgifterna renodlas där kringuppgifter som inte kräver specialistkompetens kan utföras av andra yrkesgrupper. Källa: SKL 201705

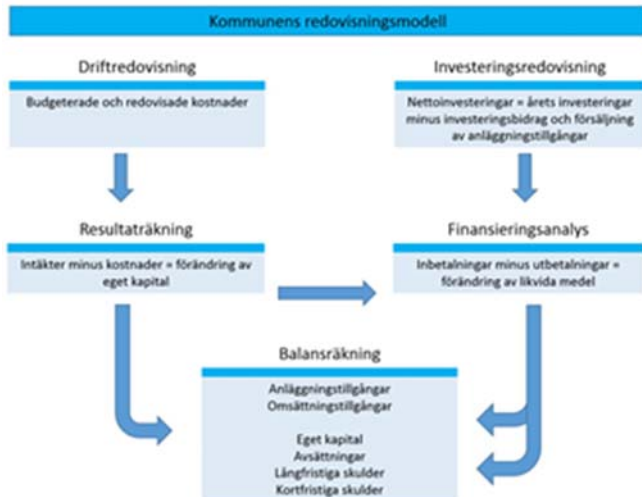
Skattesatser i vår omvärld

Skattesats till kommunen kr/skkr						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Vänersborg	22,21	22,21	22,21	22,21	22,21	22,21
Färgelanda	22,26	22,26	22,26	22,26	22,26	22,76
Bengtstors	22,92	22,92	22,92	22,92	22,42	22,42
Åmål	22,46	22,46	22,46	22,46	22,46	22,46
Mellerud	22,60	22,60	22,60	22,60	22,60	22,60
Dals-Ed	23,21	23,21	23,21	23,21	23,21	23,21
Riket	20,74	20,75	20,75	20,70	20,65	20,61

Melleruds kommun - framtiden

Kommunen använder sig av den skatteprognos som SKL lämnar och den senaste presenterades i slutet av december. Antalet ensamkommande i kommunala HVB-hem har sjunkit och kommunen har koncentrerat verksamheten till ett boende. Migrationsverket har minskat sina boenden i Mellerud, det har minskat antalet arbetstillfällen, även behovet av förskola och skola borde minska men så har inte blivit fallet, antalet elever ökar och är det högsta på länge. Bidrag för asylsökande har medfinansierat en stor del av skolans utökning, det utökade antalet med utländsk bakgrund finansieras tillsvidare med tidigare erhållna bidrag från stat och Migrationsverk. Den sk. flyktingpåsen har hittills räckt till för de extrakostnader kommunen fått och bedöms räcka till även under 2018.

Redovisningsmodell

Resultaträkningen visar kommunens ekonomiska resultat. Här redovisas intäkter minus kostnader vilket ger förändring av kommunens eget kapital.

• **Verksamhetens nettokostnader** visar verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader

• **Resultat före finansiella intäkter och kostnader** anger om skatteintäkterna täcker nettokostnaderna

• **Resultat före extraordinära poster** beskriver resultatet av den löpande verksamheten, skatteintäkter samt finansiella poster. Om det inte finns några extraordinära poster är detta årets resultat.

Finansieringsanalysen redovisar inbetalningar och utbetalningar, d.v.s. hur medel anskaffas och hur dessa använts. Här visas hur driftverksamheten finansierat in-

vesteringarna samt bidragit till förändringen av likvida medel.

I balansräkningen redovisas kommunens finansiella ställning vid bokslutstillfället. Den visar vilka tillgångar kommunen har och hur dessa har finansierats, med skulder eller eget kapital. Balansräkningens tillgångssida uppdelas i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Omsättningstillgångar innehåller likvida medel, kortfristiga fordringar (som förfaller till betalning inom ett år), förråd och exploateringsfastigheter. Anläggningstillgångar är tillgångar med längre varaktighet, t.ex. byggnader, fordon, maskiner.

Finansiering av tillgångar sker med eget kapital och/eller med främmande kapital (lån). Det främmande kapitalet indelas i kortfristiga och långfristiga skulder beroende på skuldernas löptid.

Eget kapital är differensen mellan tillgångar och skulder. Eget kapital kan delas upp i anläggningsskapital (anläggningar – långfristiga skulder) och rörelsekapital (omsättningstillgångar – kortfristiga skulder).

Eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna anger kommunens soliditet, d.v.s. hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bl.a. innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Avvikande redovisningsprinciper

Rekommendationen RKR 18 Redovisning av intäkter innebär bl.a. att anslutningsavgifter periodiseras över respektive anläggningstillgångs nyttjandeperiod. I detta hänseende har rekommendationen inte tillämpats, anslutningsavgifter erhålls i liten omfattning.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ska ingå samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande. Under året har Melleruds kommuns andel av Dalslands miljö- och energiförbund ökat i kommunkoncernen.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Avskrivning sker utifrån komponentens beräknade livslängd. Livslängderna är mellan 3 och 100 år.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden görs.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Kommunen har fastställt regler för uppdelning av tillgångar i komponenter. För äldre tillgångar har en schablonmodell använts, äldre tillgångar uppdelas succesivt i komponenter.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde.

Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17.

Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3.

Finansiell analys

Utgångspunkten för den finansiella analysen finns i kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning. Resultaträkningen, finansieringsanalysen och balansräkningen utgör tillsammans underlag för den finansiella analysen på kort och lång sikt.

Förutom den verksamhet kommunen bedriver i sina förvaltningar bedrivs viss kommunal verksamhet i bolagsform.

Koncernredovisning. Enligt lag ska årsredovisningen även innehålla en sammanställd redovisning. Denna utgör en sammanställning av kommunens resultat- och balansräkningar med de bolag i vilka kommunen har betydande inflytande. I enlighet med VA-lag särredovisas VA-verksamheten, i egen resultat- och balansräkning, denna redovisas i ett särskilt dokument.

I koncernredovisningen ingår kommunens helägda bolag. Dalslands miljö- och energiförbund, där minoritetsintresset bedöms uppgå till 30 % ingår även i sammanställningen.

Melleruds Bostäder AB Närmare presentation och redovisning av bolaget finns på sidan 70.

Minoritetsintresse finns i:

Dalslands miljö- och energiförbund.

Kommunalförbundet syftar till att handha för kommunerna gemensamma förvaltningsuppdrag. Fyra av Dalslandskommunerna har en gemensam Miljönämnd inom kommunalförbundet. Intresse 30 %.

NÄRF, Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund

Förbundet ägs av och bedriver räddningstjänst i Trollhättans, Vänersborgs, Färgelandas och Melleruds kommun. Intresse 12 %.

Dalslands Turist AB

Bolaget ägs av kommunerna i Dalsland inkl. Vänersborg. Intresse 19 %

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda.

Bolaget ägs av Vänersborgs och Melleruds kommun samt driftsbolaget Biogas Brålanda. Intresse 18 %.

Resultat och kapacitet

Årets resultat och jämförelsestörande poster

Årets resultat	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Årets resultat mnkr	27,4	45,7	16,7	19,2	15,8	15,4
Exkl. jämförelsestörande poster	27,4	14,9	11,7	19,2	6,6	5,9
I förhållande till skatt och bidrag %	4,7	8,0	3,3	3,9	3,3	3,3
Exkl. jämförstörande poster%	4,7	2,8	2,4	3,9	1,4	1,3

Kommunen har de senaste åren haft goda resultat med resultatnivåer över 2 % och under några år även över 3 %.

Återbetalningen av premier från Fora har redovisats som en jämförelsestörande post. I år redovisas inga jämförelsestörande poster. Det extra tillskjutna statsbidraget för flyktingverksamhet från de s.k. "välfärdsmiljarderna" är redovisad som en intäkt. I 2018 års budget är dessa medel i huvudsak fördelade till tidsbegränsade projekt.

I Melleruds kommun använder vi ett finansiellt nyckeltal/mål som relaterar till hur stor del av skatt och bidrag som blir över när alla kostnader är betalda, d.v.s. resultatets andel av skatt och bidrag. Målet för Melleruds kommun är 2 %, i årsbokslutet är detta med marginal uppfyllt.

Nettokostnadsandel

Intäkter som verksamheten tar in i form av avgifter/taxor, bidrag mm minskat med resultaträkningens alla kostnadsposter ger verksamhetens nettokostnad. Detta belopp skall sedan med marginal täckas av skatteintäkter och bidrag. Ett viktigt och i kommunalverksamhet vanligt finansiellt nyckeltal, är hur stor andel av skatteintäkterna som går åt för att täcka nettokostnaden. Riktpunkten brukar sättas till 97-98%.

Nettokostnadernas andel av skatt & bidrag %						
Resultatets andel av skatt & bidrag %						
År/%	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	91,0	87,4	92,0	91,0	89,8	91,9
Planenliga avskrivningar	4,0	4,1	4,2	4,5	6,1	3,9
Nettokostnadsandel exkl. jämförstörande poster och finansnetto	95,3	96,9	97,0	95,4	97,8	97,9
Finansnetto	0,4	0,5	0,6	0,7	0,9	0,9
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	95,3	97,5	97,6	96,1	98,6	98,7
Jämförelsestörande engångsposter	0,0	-5,4	-0,8	0,0	-1,9	-2,0
Nettokostnadsandel	95,3	92,0	96,7	96,1	96,7	96,7
Resultatets andel av skatt & bidrag %	4,7	8,0	3,3	3,9	3,3	3,3

Av ovanstående tabell framgår att verksamhetens andel av skatt och bidrag uppgår till 95,3 procent. Utrymmet som kvarstår upp till 100 procent, samt avskrivningsutrymmet kan förenklat sägas användas till amortering eller skattefinansiering av investeringar. I bokslutet uppgår detta belopp till 50,7 mnkr.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter, avgifter och specialdestinerade statsbidrag, täcker verksamheternas bruttokostnader med 27,6 procent, det är något lägre än i bokslutet för 2016 då värdet var 28,7%.

Verksamhetens kostnader

Verksamheternas bruttokostnader uppgår till 767 mnkr. Av de totala kostnaderna utgör personalkostnader 64,3 procent. Vilket är lägre än föregående års nivå.

Melleruds kommun har byggt upp en stor verksamhet för att ta hand om nyanlända. Kommunen har byggt ut skola och förskola, kontrakterat HVB-hem, familjehem samt ett utökat försörjningsstöd. Verksamheten finansieras av statsbidrag från staten och ersättningar från Migrationsverket. Melleruds kommun särredovisar de förskottade ersättningarna och redovisar ej utnyttjade medel som en skuld till staten/flyktingverksamheten. Under 2017 har skulden minskat med 30,6 mnkr och ökat med 38,4 mnkr en nettoökning med 7,9 mnkr. Skulden uppgår vid årsskiftet till 39,8 mnkr. Antalet nyanlända med etableringsersättning minskar stadigt men anhöriginvandring med barn ökar, vilket innebär att tillflödet av bidrag sjunker och skulden minskar. F.n görs bedömningen att kommunens verksamheter för nyanlända kan finansieras med ersättningar från staten i ytterligare två år.

Kommunen har även fordringar på staten/Migrationsverket. Under året har dessa minskat från 47,2 mnkr till 18,8 mnkr.

Skatter och statsbidrag

Skatteintäkter är kommunens största intäktskälla, intäkter från skatter, statsbidrag och mellankommunal utjämning har ökat med 15,3 mnkr jämfört med bokslut 2016, orsaken till detta är kommunens andel av de sk. välfärdsmiljarderna som inte fördelats generellt, vilket för Melleruds del är 19,4 mnkr. Intäkten från kommunalskatten har ökat med 18,7 mnkr. Kommunens utdebitering är 22:60 per skattekrone, tillsammans med landstingsskatten på 11:48 är det sammanlagda skatteuttaget 34:08 per skattekrone. Den genomsnittliga utdebiteringen i riket är 32:10 per skattekrone, den har ökat med 11 öre jämfört med föregående år.

Finansnetto

Kommunens kostnadsräntor har ökat jämfört med föregående år. De har ökat från 3 211 tkr 2016 till 3 704 tkr 2017, orsaken är högre låneskuld och högre räntor.

Periodens investeringar

Investeringarna uppgår till 50,9 mnkr. Periodens avskrivningar uppgår till 23,3 mnkr.

Det finansiella målet att egenfinansiera samtliga investeringar gäller inte i år, Kommunfullmäktige har beslutat om undantag pga. stor investeringsbudget. Samtliga investeringsobjekt är inte färdigställda vilket innebär att målet nästan uppfylls ändå. Det innebär att ca 63,8 mnkr i investeringsanslag med igångsättningstillstånd överförs till budgetåret 2018. Det budgeterade investeringsanslaget uppgår därefter till 138 mnkr för nästa år. Kommunfullmäktiges ursprungliga mål på full skattefinansiering av investeringar uppfylls inte riktigt, differensen är 1,6 mnkr.

	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Investeringsvolym (mnkr)	51	43	42	2	26	61
Investeringsvolym / skatteintäkter (%)	8,7	7,5	8,2	0,3	5,4	13,0
Årets avskrivningar (mnkr)	23	23	21	22	29	19
Självfinansieringsgrad* %	99	100	91	100	100	55

*Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som har finansierats med årets

resultat plus avskrivningar. 100 % innebär att kommunen har självfinansierat samtliga investeringar som utförts under året.

Koncernen

I den sammanställda redovisningen ingår kommunen, AB Melleruds bostäder och kommunens andel av Miljö och energiförbund. Medlemmar i förbundet är Mellerud, Dals-Ed, Färgelanda och Bengtsfors. Melleruds andel av förbundet uppgår till 30,6% räknat utifrån kommunernas invånarantal.

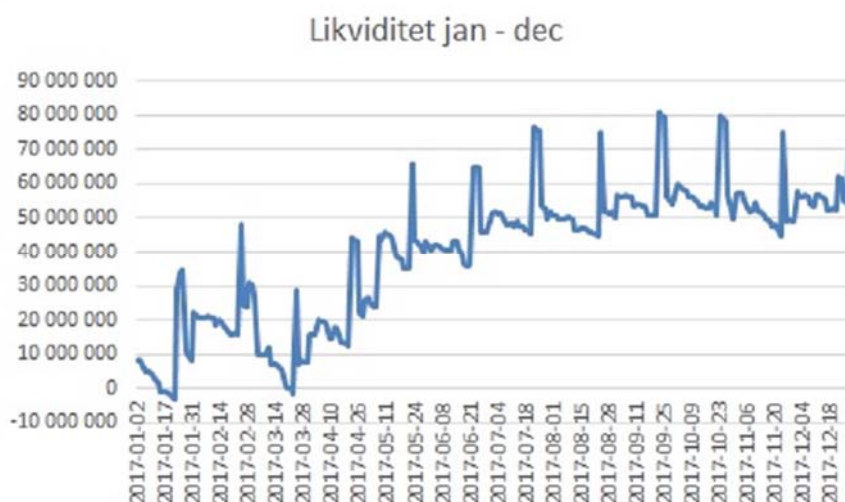
Koncernens resultat uppgår till 32,9 mnkr. Bostadsbolaget har en bra uthyrningsgrad men ligger något efter i underhållsplanen. Miljö- och energiförbundet bokförde i bokslutet 2016 inte någon fordran på medlemskommunerna avseende avvecklingskostnader vilket resulterade i ett kraftigt negativt resultat. Under 2017 har medlemskommunerna betalat sina andelar av avvecklingskostnaderna, vilket resulterat i ett stort positivt resultat. Fr.o.m hösten 2017 bistår Melleruds kommun med ekonomi- och löneadministration åt förbundet.

Risk - Kontroll

Likviditet ur ett riskperspektiv

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Kassalikviditeten räknas fram genom att ta omsättningstillgångar exklusive lager och dela med kortfristiga skulder. En kassalikviditet under 100 % innebär att kommunen kan bli tvungen att ta upp lån för att betala sina kortfristiga skulder. Per den 31/12 var kassalikviditeten 92,5%. Den genomsnittliga kassalikviditeten i rikets kommuner var vid bokslutet 2016, 81%.

Kommunens likviditet, 72,4 mnkr per 31/12 är en ögonblicksbild. Kommunen har en checkkredit på 20 mnkr i Dalslands sparbank, vilken till viss del har utnyttjats vid två tillfällen under året.

Likviditetsplaneringen kompliceras av att beslut och utförande av investeringar inte följs åt, i mars månad betalas de anställdas tjänstepensioner samt en större del av vårterminens interkommunala ersättningar för skolelever i andra kommuner/företag. Kommunen har under våren tagit upp ett lån om 20 mnkr. Sista dec hade 51 mnkr av investeringsbudgetens 123 mnkr utförts, detta har fått till följd att kommunen blivit onödigt likvid. Det finansiella läget med negativa räntor gör att detta inte innebär någon belastning.

Läneskuld

År	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Koncernens upplåning mnkr	322	273	274	275	320	341
Kommunens upplåning mnkr	141	121	121	121	161	138
Koncernens genomsnittliga räntebindningstid, år	3,02	3,76	4,58	5,35	5,30	5,81
Kommunens genomsnittliga räntebindningstid, år	3,28	3,15	3,88	4,51	4,01	4,00
Koncernens genomsnittliga räntesats, %	2,55	2,88	2,77	3,08	2,96	3,22
Kommunens genomsnittliga räntesats, %	2,53	2,52	2,51	2,95	2,74	2,88

Läneskulden har ökat med 49 mnkr i koncernen, 20 mnkr avser kommunen.

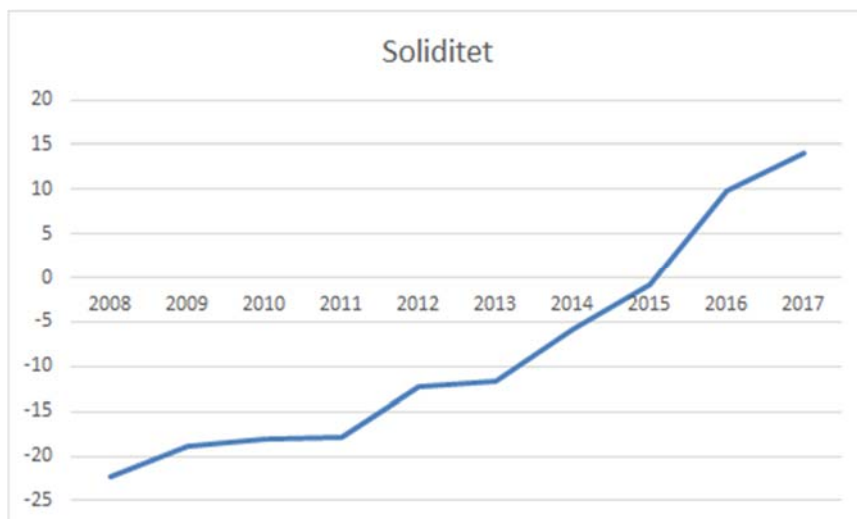
Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Mättet visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive skulder.

Mellerud har med en bra resultatutveckling fått en soliditet i nivå med genomsnittskommunen.

Kommunens långsiktiga betalningsförmåga har stadigt förbättrats beroende på bra resultat i kombination med en återhållsam investeringsnivå. Soliditeten är nu positiv inkl. ansvarsförbindelse för pensioner 14,1 (9,9) procent.

I riket var kommunernas genomsnittliga soliditet 9,7 procent vid föregående årsskifte. Under 2018 kommer ansvarsförbindelsen för pensioner att påverkas av en förändrad ränteberäkning och en översyn av dödlighetsmättet. Detta kommer att påverka soliditetsmättet negativt. Melleruds nyckeltal för både kort- och långsiktig betalningsförmåga har förbättrats.

Kommunalskatt

Melleruds skattesats uppgår till 22,60 kr/skkr. Senaste förändring av skattesatsen var 2011 då skatten sänktes med 9 öre i samband med skatteväxling.

Andel av rikets medelskattekraft i %							
	2017	2016	2015	2014	2013	2012	
Vänersborg	90	91	91	93	92	94	
Färgelanda	82	82	83	83	84	84	
Åmål	81	83	85	85	84	84	
Bengtstors	81	82	82	83	81	82	
Dals-Ed	77	78	77	78	78	80	
Mellerud	78	78	79	79	79	79	

Melleruds skattekraft är oförändrad relativt den genomsnittliga skattekraften, våra grannkommuner Vänersborg, Bengtstors, Åmål och Dals-Ed har sänkt sin relativa skattekraft. Det finns endast fem kommuner i landet som har lägre skattekraft per invånare än Mellerud, det är Ärjäng, Eda, Bjurholm, Dals-Ed och Högsby. Inkomster beskattade i annat land ingår inte i underlaget.

Inför 2014 rättades felaktiga beräkningar i kostnadsutjämningsystemet. Vad inte alla tänker på är att kostnadsutjämningsen är relativ övriga kommuner, systemet förändras utifrån detta. 1999 betalade Mellerud en avgift på 1 640 kr/inv. = -14,7 mnkr, under 2016 fick Mellerud ett bidrag på 1 742 kr/inv. = 16,1 mnkr. En skillnad på 30,8 mnkr. Vilket påverkar kommunens finansieringsutrymme och resultat.

Utjämningsbidrag / utjämningsavgift kr per invånare									
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
-1 277	-1 640	-175	264	199	530	686	564	424	201
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
394	384	75	157	566	566	2 185	2 226	1 876	1 742

Borgensåtaganden / ansvarsförbindelser

Borgensåtaganden	tkr
Melleruds bostäder AB	180 800
Egnahem och småhus	99
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	751
Kommuninvest i Sverige AB	364 571
Koncernens lån i Kommuninvest	-322 050
Summa	224 171

Villkoren för kommunens borgensåtaganden regleras i kommunens finanspolicy. Grunden är en restriktiv hållning för

borgensåtagande gentemot andra än helägda företag. Det totala borgensåtagandet vid årsskiftet uppgick till 224 mnkr. Åtagandet avser till största delen Kommuninvest. Kommunen är i borgen för 40 % av lån till egna hem enligt kreditgarantieförordningen (1991:1924), kravet på kommunen att ge garanti upphörde 1993 och beloppet minskar stadigt. Under 2017 har inga borgensåtaganden infriats. Risken för infriande av borgen bedöms som liten.

I enlighet med kommunal redovisningslag, redovisas upplupen pensionskund före 1997 som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen tillförs inga nya åtaganden och huvudparten av utbetalda pensioner tas ur förbindelsen, ökning sker på grund av ökade löner samt förändrad avkastningsberäkning. Under 2013 och 2011 förändrades diskonteringsräntan med en kraftig skuldökning som följd. Nedan redovisas ansvarsförbindelsens utveckling.

År	2017	2016	2015	2014	2013	2012
mnkr	202,6	208,9	216,6	222,9	233,6	219,0

Det är viktigt att beakta denna utveckling vid bedömningen av kommunens resultat. Utredningsstatusen av pensionsåtagandet är 99 procent. I höstens beslut om ny redovisningslag för kommuner beslutades att ytterligare utreda om ansvarsförbindelsen ska lyftas in i kommunens balansräkning.

Koncernen

Koncernens långfristiga låneskuld har ökat med 49,3 mnkr och uppgår idag till 322 mnkr med en genomsnittlig räntebindningstid på 3 år

Det totala borgensåtagandet inklusive ansvarsförbindelser för pensioner uppgår till 427 mnkr eller 46 tkr per invånare. 2016 var åtagandet 46 tkr per invånare. Koncernen har ökat sina lån, antal invånare har ökat och ansvaret för Kommuninvest har ökat.

Utfall i förhållande till budget

I nedanstående tabell redovisas avvikelserna i nämndernas bokslut. Jämfört med budget redovisar kommunen ett överskott på 1,8 mnkr.

Nämndernas avvikelser är -4,5 mnkr och det är framförallt en oklarhet med kommunens pensionskostnader, avvikelserna uppgår till -6,3 mnkr, Socialnämndens - 7,2 mnkr och Kommunstyrelsens + 6,9 mnkr.

Nämndernas budgetavvikelser										
tkr	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
KF	162	-188	-100	-559	-301	75	-82	207	147	120
KS	6 869	8 236	739	-242	3 627	1 994	-1 672	1 080	-2 106	-1 008
-varav Ks Adm	6 093	6 039	3 341	1 361	2 891	2 286	-80	2 591	-242	1 370
-varav Ks Samh	776	2 197	-2 602	-1 603	699	-732	-1 919	-1 827	-2 444	-2 369
- varav affärsdrivande	0	0	0	0	37	440	327	316	580	-9
BN	545	533	92	558	300	141	-125	-61	42	146
KUN	-28	379	1 279	-774	1 391	811	383	127	2 882	673
SN	-7 248	-13 818	-7 277	3 459	-3 446	-6 947	-2 435	-3 277	261	579
Finansiering	-4 463									
Summa nettokost.	-4 761									

En grundläggande förutsättning för att kommunen ska ha förutsättningar att förbättra sin ekonomiska ställning och därmed kunna garantera invånarna en god omsorg och service, är ett bra ekonomiskt resultat. Det förutsätter att nämnderna anpassar sin verksamhet till det ekonomiska läget. Att inte följa tilldelade anslag innebär att fullmäktiges beslut åsidosätt.

Framtid

SKL skriver:

Skatteunderlagstillväxten betydligt svagare

Kommuner och landsting har under de senaste årens långa konjunkturuppgång, som vi nu närmar oss slutet på, kunnat vänja sig vid en stark real skatteunderlagstillväxt. Sedan 2010 har den i genomsnitt uppgått till närmare 2 procent per år. Det är nästan dubbelt så mycket som genomsnittet för den närmast föregående konjunkturcykeln och har varit möjligt tack vare en förvånansvärt lång period av sysselsättningsökning.

Men ingen högkonjunktur varar för evigt och enligt vår prognos stagnerar arbetade timmar nästa år. Beräkningarna för perioden därefter förutsätter att den svenska ekonomin går mot konjunkturrell balans. Det innebär betydligt svagare utveckling av sysselsättningen än under den tidigare återhämtningsfasen. Perioden 2016–2021 utvecklas skatteunderlaget allt svagare. Rensat för effekter av pris- och löneökningar faller ökningstakten från 2,5 procent 2016 till nära noll mot slutet av perioden. Variationen är från år till år betydande, till stor del beroende på principerna för hur kommunernas och landstingens pensionskostnader redovisas och påverkar prisutvecklingen.

Det reala skatteunderlagets starka beroende av antalet arbetade timmar framgår tydligt. När arbetade timmar stagnerar eller till och med minskar åren 2019–2020 blir utvecklingen av skatteunderlaget nästan lika svag.

Skatt på pensioner, som utgör en knapp fjärdedel av skatteunderlaget, skapar också stora variationer mellan åren. I år bidrar pensionerna inte alls till att skatteunderlaget ökar. Det är en viktig förklaring till att det reala skatteunderlaget ökar mindre än i fjol trots att sysselsättningsökningen är nästan lika stark. Källa: SKL MakroNytt 1-2018

%	2017	2018	2019	2020	2021
SKL dec	4,8	3,5	3,2	3,4	3,9
ESV nov	4,5	3,1	3,7	3,4	3,2
SKL sep	4,4	3,4	3,5	3,8	3,9
Reg. sep	4,8	3,4	4,0	3,9	

Framåt

Melleruds kommun har de senaste åren haft goda resultat. Resultatprognosen ger ett resultat på ca 3,6% av skatter & bidrag. Socialnämnden redovisar ett negativt resultat på 7,3 mnkr, men nämnden går enligt sina bedömningar mot en balanserad budget. För framtiden finns det osäkerheter kring befolkningsutvecklingen och möjligheten för invånarna att få arbete.

Koncernen

Diskussioner förs om att knoppa av HUV, hållbar utveckling väst från energi- och miljöförbundet vilket innebär att förbundets 15 anställda i Göteborg övergår till annan huvudman. Under hösten har styrelserna i kommunen respektive bostadsbolaget påbörjat diskussioner om att samordna bolagets drift med kommunen för att för båda parter minska kostnader och sårbarhet samt öka effektiviteten. En dialog med de anställda inleds under våren.

God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv

Sveriges kommuner har krav på sig att bedriva verksamheten på ett sätt som inte försämrar förutsättningarna för kommande generationer. I kommunallagen från 1953 står "den levande generationen bör ej förstöra vad de tidigare generationerna hopbragt till de efterlevandes gagn". I kommunallagen 1992 är det beskrivet som att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. År 2000 tillkom balanskravet, kommunen måste budgetera med ett positivt resultat och återställa eventuella underskott, 2013 infördes möjligheten till resultatutjämningsreserv. Dessa lagstiftningskrav ska årligen följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har för att främja en utveckling av god ekonomisk hushållning fastställt övergripande mål för ekonomi och verksamhet. Definitionen av god ekonomisk hushållning avseende de finansiella målen är att: Innevarande generation ska inte överföra några obalanserade kostnader eller skulder till kommande generationer.

Finansiella mål

A. Investeringar ska finansieras med egna medel. Definieras som summan av årets resultat och avskrivningar. (Vill man investera mer så krävs bättre resultat)

B. Soliditeten ska vara positiv inklusive ansvarsförbindelse. Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.

C. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv. Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka, eller omvänt.

D. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag. Resultatet ska inflationssäkra eget kapital, men minst öka med 2 %.

I budget 2017 beslutade fullmäktige: På grund av hög investeringsnivå för budgetåret 2017 och planåret 2018 medges undantag för mål A.

Avstämning finansiella mål					
	Bokslut 2017	Budget 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020
A. Investeringar ska finansieras med egna medel redovisat i mnkr					
Avskrivningar	23,3	22,6	25,3	25,3	25,3
Resultat	27,4	25,6	12,7	9,3	9,3
Investeringar inkl bidrag	-52,2	-122,0	-60,4	-113,1	-44,3
Mål = positiv	-1,6	-73,8	-22,4	-78,5	-9,6
B. Soliditeten ska vara positiv inkl. ansvarsförbindelse %					
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse	14,1	13,8	17,1	17,3	18,7
Mål = positiv	>0	>0	>0	>0	>0
C. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv.					
Långfristiga lån, mnkr	149,5	188,6	149,5	219,5	234,5
Varav affärsverksamhet, mnkr	70,3	93,6	73,9	103,1	112,1
Varav skattefinansierad verksamhet, mnkr	79,2	95,0	75,6	116,4	122,1
Antal invånare	9 377	9 200	9 300	9 300	9 300
Låneskuld per invånare, tkr	8,4	10,3	8,1	12,5	13,1
Mål = <10 tkr/invånare	< 10	< 10	< 10	< 10	< 10
D. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.					
Resultatet andel av skatter och bidrag %	4,7	4,4	2,1	1,5	1,5
Mål %	3,0	3,0	2,0	2,0	2,0

Samtliga kommunfullmäktiges finansiella mål uppfylls inte. Vid budgetbeslutet gjorde kommunfullmäktige ett avsteg från målet att samtliga investeringar ska finansieras med egna medel, detta på grund av en omfattande investeringsbudget. Investeringarna har inte kommit igång eller slutförts som planerat - en stor del förs över till nästa år. Det ursprungliga finansieringsmålet missas med 1,6 mnkr.

Årets resultat.

Målsättning: Resultatet ska minst uppgå till 3 % av intäkterna från skatter och bidrag.

Resultatet är en viktig komponent i alla finansiella nyckeltal. Resultatets storlek påverkar möjligheten att egenfinansiera investeringar, påverkar det egna kapitalet som är ena sidan i soliditetsmättet och påverkar likviditeten som avgör skuldsättningsbehov. Resultatnivån 2% bedöms f.n. vara en nivå som möjliggör balans i kommunens ekonomi. ca 70% av Sveriges kommuner styr mot denna resultatnivå. Melleruds kommun styrde mot 3% i budget 2017

Resultatet, dvs. skillnaden mellan intäkter och kostnader blev ett överskott på 27,4 mnkr. Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelse och nämnder var i den slutliga budgeten inklusive tilläggsbudget att redovisa ett överskott på 25,6 mnkr.

Resultatet har uppstått genom både plus och minusposter. Socialnämnden redovisar en avvikelse mot budget på -7,2 mnkr. En annan minuspost är ökade pensionskostnader med 6,3 mnkr över budget. Utredning om orsakerna kring detta pågår fortfarande.

Anläggningstillgångar

Målsättning: Investeringar ska finansieras med egna medel

Egna medel definieras i detta sammanhang som summan av årets avskrivningar och årets resultat, målet är uppfyllt om självfinansieringsgraden uppgår till 100 eller mer inklusive det extra statsbidraget. Kommunfullmäktige kan vid behov av en högre investeringsnivå undanta detta mål. Undantag bör inte ske så att det påverkar måluppfyllelsen av övriga finansiella mål.

Kommunens anläggningstillgångar uppgår till 433,3 mnkr. Tillgångarna har ökat med 9 mnkr. Årets nettoinvesteringar inkl. utrangeringar uppgår till 51,3 mnkr. Hela investeringsbudgeten för 2017 uppgick till 122,5 mnkr. Det beloppsmässigt största investeringsobjektet är byggnation av nytt äldreboende. Samtliga objekt har inte färdigställts objekt motsvarande 75 mnkr överflyttas till 2018.

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Investeringsvolym (mnkr)	51	43	42	2	26	61	40
Investeringsvolym / skatteintäkter (%)	8,7	7,5	8,2	0,3	5,4	13,0	8,5
Periodens avskrivningar (mnkr)	23	23	21	22	29	19	18
Periodens resultat (mnkr)	27	46	17	19	16	15	11
Självfinansieringsgrad* %	99	100	91	100	100	55	72

Låneskuld

Målsättning: Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv.

Låneskulden delas upp mellan skatte- och affärsdrivande verksamhet, på så sätt att affärsverksamhetens anläggningstillgångar anses vara lånefinansierade till 100%. Resterande låneskuld sätt i relation till antalet invånare. Ökar antalet invånare så kan de bära en större låneskuld och tvärtom. Ansvarförbindelsen för pensioner inkluderas ej. Positivt resultat tillsammans med en återhållsam investeringsnivå är grunden för att ge möjlighet till amortering. Under 2017 har det skett nyupplåning på grund av den planerade investeringsnivån. Ansvarförbindelsen för pensioner har under perioden minskat med 6,3 mnkr och prognosen är att skulden ska minska med 3 - 4 mnkr om året de kommande åren.

Förändring av lån

mnkr	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Lån av kreditinstitut, ej långfristig leasing	141,3	121,3	121,3	121,3	161,3	138,0
Förändring	20,0	0,0	0,0	-40,0	23,3	0,0
Lån av anställda	202,6	208,9	216,6	222,9	233,6	219,0
Förändring	-6,3	-7,7	-6,3	-10,7	14,6	-1,9
Summa	350,2	330,2	337,9	344,2	394,9	357,0

Soliditet / skuldsättningsgrad

Målsättning: Soliditeten ska inklusive ansvarförbindelsen för pensioner vara positiv

Soliditetsmättet redovisar hur stor andel av tillgångarna som balanseras av eget kapital, det vill säga hur stor del av tillgångarna som finns kvar när skulderna är betalda. Soliditeten är ett mått på den finansiella handlingsfriheten på längre sikt.

Skuldsättningsgraden är ett mått på det omvända, det vill säga hur stor del av tillgångarna går åt för att täcka skulderna. En förbättrad soliditet innebär att kommunen minskar sin skuldsättningsgrad och förbättrar sitt finansiella handlingsutrymme.

%	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Soliditet	14	10	-1	-6	-11	-12
Soliditet exkl. ansvarförbindelse	47	48	41	43	37	34
Skuldsättningsgrad	53	52	59	57	63	66
- varav avsättning	2	3	4	4	7	6
- varav kortfristig skuldsättning	27	26	30	25	23	31
- varav långfristig skuldsättning	24	23	25	28	33	29

Soliditeten inklusive kommunens ansvarförbindelse är positiv. Soliditeten uppgår till 14,1%. Den genomsnittliga soliditeten för rikets kommuner inkl. ansvarförbindelsen var i bokslut för 2016, 9,9 procent.

Skuldsättningsgraden har ökat, orsaken är främst ökade långfristiga skulder. Den främsta orsaken till detta är nyupptaget lån.

Sammanfattning

Av kommunens fyra finansiella mål uppfylls tre i årsbokslutet. Investeringsmålet uppfylls nästan pga. att alla projekt ej slutförts, differensen är 1,6 mnkr. Kommunfullmäktige har i budgeten medgett undantag för detta mål.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

Balanskravet är ett krav som kommunen måste uppfylla enligt kommunallagen. Balanskravet innebär i korthet att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet blir negativt i bokslutet ska underskottet återställas inom tre år, Kommunfullmäktige ska besluta om en plan för detta. Enligt lagstiftningen ska det i förvaltningsberättelsen redovisas en balanskravsutredning i enlighet med lagen. I tabellen nedan redovisas att kommunen uppfyller balanskravet.

Balanskravsutredning tkr						
	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Årets resultat	27 361	45 668	16 742	19 257	15 794	15 443
Samtliga realisationsvinster	-730	-1 502	0	0	-644	-748
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	26 631	44 166	16 742	19 257	15 150	14 695
Avsatt till resultatutjämningsreserv (över 1 % fr.o.m 2016)	-20 607	-38 469	-6 458	-9 272	-5 545	-5 231
Årets balanskravsresultat	6 024	5 697	10 284	9 985	9 605	9 464

Sedan 2013 är det möjligt för kommunen att tillämpa resultatutjämningsreserv, RUR, för att under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år.

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer (§72 2013-09-25) kan en reservering till RUR göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger 1 % av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning.

För kommuner som inte uppfyller kravet på positiv soliditet inkl. ansvarsförbindelse för pensioner får avsätta den del av resultatet som överstiger 2 % av skatt och bidrag. Mellerud har fram till 2015 haft negativ soliditet inkl. ansvarsförbindelse och har därför endast avsatt den del som överstiger 2 %, fr.o.m. 2016 är soliditeten positiv och avsättning sker med den del som överstiger 1 %.

Resultatutjämningsreserv tkr						
	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Ingående värde	66 305	27 836	21 378	12 106	6 561	1 330
Reservering till RUR	20 607	38 469	6 458	9 272	5 545	5 231
Utgående värde	86 912	66 305	27 836	21 378	12 106	6 561

Resultatutjämningsreserven är en del av kommunens egna kapital som uppgår till 87 664 tkr inkl. ansvarsförbindelsen. Det finns ingen likvid fond som innehåller RUR, vid en ev. disposition så får det ske utifrån de finansiella förutsättningar som råder vid det tillfället – en utökning av låneskulden är ett sätt, förutsatt att det finns utrymme inom det finansiella målet. Kommunfullmäktige har i samband med antagandet av ny styrmodell initierat en översyn av storleken på resultatutjämningsreserven, i beslutet om ny styrmodell anges nivån 4% av intäkterna från skatter och bidrag som en lämplig nivå. Det motsvarar 23,4 mnkr.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har sedan några år tillbaka fastställt vad man vill uppnå med sin styrning i ett visionsdokument. Dokumentet innehåller ett antal övergripande inriktningsmål.

Styrelse och nämnder har utifrån inriktningsmålen tagit fram uppföljningsbara mål för budgetåret. Nämnderna redovisar måluppfyllelsen i respektive nämnds del av förvaltningsberättelsen. Visionen återfinns i sin helhet längst bak i årsredovisningen.

Nämnderna redovisar sina mål till Kommunfullmäktige i november året före budgetåret. De fastställda målen är ett led i Kommunfullmäktiges styrning mot god ekonomisk hushållning.

- Kommunstyrelseförvaltningen arbetar mot åtta nämndsmål.
- Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar mot tre nämndsmål.
- Plan- och byggkontoret arbetar mot tre nämndsmål.
- Kultur- och utbildningsförvaltningen arbetar mot sju nämndsmål.
- Socialförvaltningen arbetar mot sju nämndsmål.

Totalt är det 29 nämndsmål som följs upp med 53 nyckeltal.

Att göra en övergripande analys av i vilken mån målstyrningen fört kommunen närmare kommunens vision och kommunfullmäktiges inriktningsmål är inte helt lätt. En svårighet uppstår i att värdera/jämföra ett mål med ett annat.

Måluppfyllnad mäts av nyckeltal. Ett uppfyllt nyckeltal får färgen grönt, ett nyckeltal som är på väg att uppfyllas får en gulmarkering. Genom att mäta andelen gröna och gula nyckeltal i förhållande till alla nyckeltal per inriktningsmål kan vi få ett mått på framgången. Nyckeltalens redovisning är övervägande positiva.

Nedan redovisas andelen positiva nyckeltal i förhållande till respektive inriktningsmål.

alltid sätta medborgaren i centrum

- 16 nyckeltal. 9 gröna, 4 gula = 81% positivt

vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet

- 6 nyckeltal. 2 gröna, 4 gula = 100% positivt

erbjuda god livskvalitet

- 18 nyckeltal. 5 gröna, 9 gula = 78% positivt

prioritera barnfamiljer och ungdomar

- 7 nyckeltal. 1 grön, 4 gula = 71% positivt

erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt

- 6 nyckeltal. 2 gröna, 2 gula = 66% positivt

Nämndmål	Nyckeltal / utvärdering
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	16 Nyckeltal, 9 gröna, 4 gula = 81% positivt
Att stärka infrastrukturen	<ul style="list-style-type: none"> PTS. Andel hushåll i kommunen Antal pendlare (Tåg) Mellerud-GBG, Mellerud-Karlstad
Att stärka krisberedskapsförmågan	<ul style="list-style-type: none"> Deltagande i planering, genomförande och utvärdering av RIS2017. Planering för samhällsviktig verksamhet
Att utöka andelen etableringar av nyinflyttade	<ul style="list-style-type: none"> Antal nyanlända med försörjningsstöd Antal inflyttade personer från Holland
Att utöka samarbetet mellan skola, vuxenutbildning och näringsliv.	 Antal elever som påbörjar en utbildning inom ett bristarbetsområde.
Att öka andelen förnybar energi	<ul style="list-style-type: none"> Andelen % av olja och el ska minska <hr/> <ul style="list-style-type: none"> Utredning och projektering för minskning av olja och el för uppvärmning ska vara färdigställt
Identifiera förbättringsområden.	 Nöjda föräldrar
Förebyggandearbete inom verksamhet	<ul style="list-style-type: none"> Andel personal med relevant utbildning Daglig sysselsättning för personer med psykisk ohälsa
Individanpassad omsorg	<ul style="list-style-type: none"> Delaktighet vid upprättande av genomförandeplan <hr/> <ul style="list-style-type: none"> Delaktighet vid upprättande av genomförandeplan
Inventera behovet av boendialternativ	
Minska behovet av externa placeringar	<ul style="list-style-type: none"> Färre externa boendeköp inom psykiatri Utskrivningsklara
Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt	6 nyckeltal, 2 gröna, 2 gula = 66% positivt
Att revidera översiktsplanen.	 Antal reviderade översiktsplaner
Att utöka marknadsföringen av kommunen	<ul style="list-style-type: none"> Antal nystartade företag Sammanfattande omdöme på företagsklimatet i kommunen
Attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> Orsak till avslut Personalomsättning
Utveckla lärlingsprogrammet och vuxenutbildningen efter näringslivets behov	 Företagsklimat ranking Svenskt Näringsliv
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	18 nyckeltal, 5 gröna, 9 gula = 78% positiva
Att revidera minst två detaljplaner	 Ändamålsanpassa två detaljplaner
Att utforma två nya detaljplaner	 Att två nya detaljplaner utformas
Att främja goda livsvillkor	<ul style="list-style-type: none"> Antal tobakskonsumerande ungdomar i årskurs nio och år två på gymnasiet Antal besökare på ungdomshuset Stinsen Antal deltagande seniorer på friskvårdssatsningar
Att främja goda livsvillkor.	<ul style="list-style-type: none"> Andel ovidkommande vatten ska minska <hr/> <ul style="list-style-type: none"> VA plan ska finnas
Att starta byggandet av ett särskilt boende.	 Produktionsstart av särskilt boende.

Resultat- finansieringsanalys och balansräkning

Resultaträkning					
Belopp i Mnkr		Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	Not 1	211,4	231,7	250,8	265,3
Verksamhetens kostnader	Not 2	-743,6	-729,9	-765,6	-752,3
Avskrivningar	Not 3	-23,3	-23,2	-27,3	-33,4
Verksamhetens nettokostnader		-555,6	-521,4	-542,1	-520,4
Skatteintäkter	Not 4	358,1	339,6	358,1	339,6
Slutavräkning skatteintäkter	Not 4	-1,4	-1,5	-1,4	-1,5
Generella statsbidrag och utjämning	Not 5	228,3	231,7	228,3	231,7
Finansiella intäkter	Not 6	1,6	0,6	0,7	0,3
Finansiella kostnader	Not 7	-3,7	-3,2	-7,9	-7,9
Resultat före extraordinära poster		27,4	45,7	35,7	41,8
Skattekostnader				-2,9	
Årets resultat		27,4	45,7	32,9	41,8
Förändring av ansvarsförbindelse för pensioner	Not 22	6,3	7,7	6,3	7,7
Årets resultat inklusive förändring ansvarsförbindelse		33,7	53,4	39,2	49,5

Finansieringsanalys					
Belopp i Mnkr		Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	Not 15	27,4	45,7	32,9	41,4
Justering för av- och nedskrivningar	Not 3	23,3	23,2	27,3	33,4
Justering för gjorda avsättningar	Not 16			0,3	4,3
Justering för ianspråkstagna avsättningar	Not 16	-1,3	-5,8	-5,7	-5,8
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 15	0,1		2,0	
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		49,5	63,0	0,0	73,2
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	Not 13	20,3	-52,3	21,6	-52,7
Ökning(-)/minskning(+) förråd och varulager	Not 12	-0,1	-0,8	0,0	-0,8
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	Not 19	28,6	-13,7	27,6	-10,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten		98,4	-3,8	0,0	8,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	Not 9	-52,6	-44,8	-96,6	-53,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 9	0,2	1,3	0,2	1,3
Investering i finansiella anläggningstillgångar	Not 11	-2,2	-1,9	-2,2	-1,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	Not 11	0,7	0,0	1,4	0,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-53,9	-45,4	-97,3	-54,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					

Finansieringsanalys					
Nyupptagna lån	Not 18	20,0		50,0	
Amortering av skuld				-1,3	-1,2
Förändring skuld för statliga investeringsbidrag	Not 20	1,7		1,7	
Ökning långfristiga fordringar	Not 11	-3,0		-3,0	
Minskning av långfristiga fordringar					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		18,7	0,0	47,4	-1,2
Periodens kassaflöde		63,2	-49,2	56,1	-46,7
Likvida medel från årets början		9,3	58,4	31,8	79,4
Likvida medel vid årets slut	Not 14	72,4	9,3	87,8	32,7

Balansräkning					
		Kommunen		Koncernen	
Belopp i Mnkr		Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	Not 8,9	441,1	411,5	630,1	559,9
Finansiella anläggningstillgångar	Not 10	17,3	12,8	15,4	10,8
Summa anläggningstillgångar		458,4	424,3	645,5	570,8
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	Not 11	6,2	6,0	6,4	6,4
Kortfristiga fordringar	Not 12	84,6	104,9	84,5	106,6
Kassa och bank	Not 13	72,4	9,3	87,8	32,7
Summa omsättningstillgångar		163,1	120,3	178,8	145,7
SUMMA TILLGÅNGAR		621,5	544,5	824,3	716,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	Not 14	290,3	262,8	296,6	262,8
Därav årets resultat		27,4	45,7	32,9	41,4
Därav uppskrivning insats Kommuninvest		0,1	3,9	0,1	3,9
Därav resultatjämningsreserv		86,9	66,3	86,9	66,3
Avsättningar					
Avsättningar pensioner	Not 15	6,4	7,0	6,4	7,0
Övriga avsättningar	Not 16	5,7	6,3	8,4	12,7
Summa avsättningar		12,1	13,4	14,8	19,8
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 17, 18, 19	149,5	127,3	330,0	278,8
Kortfristiga skulder	Not 20	169,7	141,1	182,8	155,0
Summa skulder		319,2	268,4	512,8	433,8
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		621,5	544,5	824,3	716,4
Soliditet		46,7%	48,3%	36,0%	36,7%
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser	Not 21	202,6	208,9	202,6	208,9
Borgensförbindelser	Not 22	181,7	152,6	181,7	152,6

Noter

Notförteckning	Kommunen Bokslut 2017	Bokslut 2016	Koncernen Bokslut 2017	Bokslut 2016
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Avgifter affärsdrivande	33 381	34 352	25 355	26 582
Avgifter barnomsorg, vård och omsorg m.m.	10 140	10 416	10 137	10 323
Hyror	13 950	13 653	53 998	53 589
Statsbidrag	95 448	107 206	95 448	107 206
Ersättning från FK för personlig assistent	15 031	17 776	15 031	17 776
Övriga bidrag	6 109	9 543	6 109	9 543
Övriga intäkter	37 319	38 712	44 731	40 263
S:a verksamhetens intäkter	211 379	231 659	250 805	265 283
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	493 159	479 428	507 518	492 810
Hyror	18 702	18 377	13 029	13 128
Material	35 773	39 638	36 048	39 720
Köpta tjänster	141 365	139 077	140 939	130 361
Bidrag	33 909	28 646	33 909	28 646
Övriga kostnader	20 730	24 727	34 148	47 649
S:a verksamhetens kostnader	743 638	729 894	765 591	752 314
Not 3 Avskrivningar				
Inventarier	4 525	4 760	5 045	5 288
Fastigheter	18 767	18 440	22 243	21 466
Nedskrivning anläggningstillgångar	0	0	0	6 612
S:a avskrivningar	23 292	23 200	27 289	33 366
Not 4 Skatteintäkter				
Kommunalskatt, preliminär inbetalning	358 133	339 567	358 133	339 567
S:a skatteintäkter	358 133	339 567	358 133	339 567
Slutavräkningsdifferens föregående år	487	6	487	6
Preliminär slutavräkning innevarande år	-1 890	-1 511	-1 890	-1 511
S:a slutavräkning skatteintäkter	-1 404	-1 506	-1 404	-1 506
Not 5 Generella statsbidrag och utjämn- ning				
Inkomstutjämnning	148 247	142 748	148 247	142 748
Kostnadsutjämnning	16 141	17 160	16 141	17 160
LSS-utjämningsbidrag	26 061	22 889	26 061	22 889
Kommunal fastighetsavgift	18 485	18 450	18 485	18 450
Generellt statsbidrag för flyktingmottagande bokfört på 2016	19 426	30 754	19 426	30 754

Notförteckning	Kommunen Bokslut 2017	Bokslut 2016	Koncernen Bokslut 2017	Bokslut 2016
Regleringsavgift	-90	-313	-90	-313
S:a generella statsbidrag och utjämning	228 270	231 688	228 270	231 688
Not 6 Finansiella intäkter				
Inkomsträntor	144	178	207	318
Utdelning	291		291	0
Övriga finansiella intäkter	1 183	396	202	16
S:a finansiella intäkter	1 618	574	700	334
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntor anläggningslån*	3 499	3 117	7 670	7 770
Räntekostnad pensionsskuld	101	0	101	0
Övriga finansiella kostnader	103	104	105	104
S:a finansiella kostnader	3 704	3 221	7 877	7 873
* Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till				
Not 8 Materiella anläggningstillgångar				
- varav mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	619 859	576 573	846 883	800 387
Akkumulerad avskrivning	-247 050	-225 004	-328 329	-302 598
Årets investeringar	47 358	39 560	91 535	42 220
Omklassificering	50	1 445	50	1 445
Utrangering/återföring	0	-1 000	0	-1 000
Försäljningar	-933	-1 501	-933	-1 501
Reavinst	706	1 192	706	1 192
Reaförlust		-17	0	-17
Avskrivning	-18 767	-18 440	-22 243	-21 574
Summa	401 223	372 808	587 669	518 554
<i>Avskrivningstider</i>	<i>10-50 år</i>	<i>10-50 år</i>	<i>10-50 år</i>	<i>10-50 år</i>
- specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Markreserv	17 484	17 573	17 484	17 573
Verksamhetsfastigheter	196 761	194 274	186 861	183 824
Fastigheter för affärsverksamhet	47 520	45 171	47 520	45 171
Publika fastigheter	59 285	53 255	250 913	208 369
Fastigheter för annan verksamhet	33 372	27 915	33 372	27 915
Övriga fastigheter	27 492	28 652	27 492	28 652
Pågående arbeten	19 308	5 967	24 026	7 049
Summa	401 223	372 808	587 669	518 554

Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016
- varav maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	70 265	72 070	78 767	78 772
Akkumulerad avskrivning	-31 615	-31 205	-36 936	-34 647
Årets investeringar *	5 219	5 273	5 219	5 273
Omklassificeringar		-1 445	0	-1 445
Försäljningar	-24	-310	-24	-310
Reavinnt	24	310	24	310
Avskrivning	-4 525	-4 760	-5 181	-5 288
Finansiella avtal	557	-1 284	557	-1 284
Summa	39 901	38 650	42 426	41 381
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>
<i>*Inköp av inventarier till ett värde understigande 20 tkr kostnadsförs.</i>				
- specifikation maskiner och inventarier				
Maskiner	12 743	13 101	12 743	13 101
Inventarier	18 296	18 286	18 296	18 286
Byggnadsinventarier	418	106	1 862	1 687
Bilar och andra transportmedel	1 001	1 130	1 001	1 130
Förbättringsutgifter på fast ej ägda av komm.	858	0	858	0
Leasingavtal	6 584	6 027	6 584	6 027
IT-system		0	1 081	1 151
Summa	39 901	38 650	42 426	41 382
Totalt materiella anläggningstillgångar	441 124	411 459	630 095	559 936
Not 9 varav Leasing				
Fastigheter med avtalstid överstigande 3 år				
Avgifter inom ett år	1 579	1 303	1 579	1 303
Avgifter senare än ett år men inom fem år	4 510	4 230	4 510	4 230
Avgifter senare än fem år	494	494	494	494
S:a Leasing	6 584	6 027	6 584	6 027
Notförteckning				
	Kommunen		Koncernen	
Belopp i tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Not 10 Finansiella anläggningstillgångar				
Kommunala bolag, aktier	3 000	3 728	0	0
Dalslands Turist AB, aktier	366	366	366	366
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	180	180	180	180
Övriga aktier och andelar	49	6	1 166	1 752
Kommuninvest, medlemsinsats	8 391	6 189	8 391	6 189

Notförteckning	Kommunen Bokslut 2017	Bokslut 2016	Koncernen Bokslut 2017	Bokslut 2016
Kommuninvest, Förlagsbevis	1 800	1 800	1 800	1 800
Dalslands Museum & konsthall, utlämnat lån	3 467	500	3 467	500
Grundfondskapital mm	50	50	50	50
S:a finansiella anläggningstillgångar	17 302	12 819	15 419	10 837
Not 11 Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
Förråd och lager	5 208	5 011	5 466	5 327
Exploateringsfastigheter	942	1 036	942	1 036
S:a förråd, lager och exploateringsfastigheter	6 150	6 046	6 408	6 362
Not 12 Kortfristiga fordringar				
- varav fakturafordringar				
Fakturering Agresso	9 071	4 174	7 436	3 021
Konsumtionsavgifter Future	2 670	1 511	1 740	1 479
Hyror Vitec	-414	631	12	788
Äldreomsorg	2 968	2 842	2 968	2 842
Barnomsorgsavgifter	101	94	101	94
Summa	14 396	9 252	12 258	8 224
- varav övriga kortfristiga fordringar				
Handkassa och växelkassor	32	43	32	43
Fordran Migrationsverket	18 793	47 237	18 793	47 237
Skattekonto	20 499	20 072	20 729	20 072
Div. avräkningar	207	138	207	138
Dalslands Museum	596	696	596	696
Moms	6 659	5 066	6 819	5 237
Förutbetalda kostnader	4 019	3 013	4 124	2 708
Förutbetalda plankostnader	228	228	228	228
Upplupna intäkter	2 540	5 343	2 171	5 692
Övriga interimfordringar	6 032	3 550	7 967	5 996
Upplupen fastighetsavgift	10 597	10 312	10 597	10 312
Summa	70 203	95 697	72 263	98 359
S:a kortfristiga fordringar	84 599	104 949	86 987	106 584
Not 13 Kassa och bank				
Kassa	0	0	0	0
Plusgiro	850	153	850	153
Bank	71 508	9 107	86 973	32 551
S:a kassa och bank	72 358	9 260	87 822	32 704
Not 14 Eget kapital				

Notförteckning	Kommunen Bokslut 2017	Bokslut 2016	Koncernen Bokslut 2017	Bokslut 2016
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	262 798	213 189	259 052	217 535
Uppskrivning - förskjuten skatt			4 597	0
Uppskrivning insatskapital Kommuninvest	97	3 941	97	3 941
Årets resultat	27 361	45 668	32 885	41 355
Utgående balans eget kapital	290 256	262 798	296 631	262 831
- varav resultatutjämningsreserv, RUR				
Ingående värde	66 306	27 837	66 306	27 837
Årets avsättning	20 607	38 469	20 607	38 469
Utgående värde	86 913	66 306	86 913	66 306
Not 15 Avsatt till Pensioner				
Ingående avsättning	5 664	5 823	5 664	5 823
Årets pensionsutbetalningar	-570	-511	-570	-511
Nyintjänad pension	-113	329	-113	329
Ränte- och basbeloppsuppräkning	101	28	101	28
Övrig post, bl.a ändrad tryggnad	101	-6	101	-6
Summa pensioner	5 183	5 664	5 183	5 664
Löneskatt	1 257	1 374	1 257	1 374
S:a avsatt till pensioner för kommunen	6 440	7 038	6 440	7 038
Del av pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring				
Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarsförbindelse	3 209	3 323	3 209	3 323
Förpliktelser intjänade from 1998, pensionsavsättning	24 673	22 608	24 673	22 608
Totalt	27 882	25 931	27 882	25 931
Not 16 Övriga avsättningar				
Avsatt pensioner för NÄRF inkl. löneskatt	5 653	6 348	5 653	6 348
Obeskattade reserver		0	2 712	2 005
Avsättning Järven - nyproduktion			0	4 382
S:a Avsättningar	5 653	6 348	8 365	12 736
Not 17 Lån i banker och kreditinstitut				
Ingående skuld	121 250	121 250	303 033	273 934
Nya lån	20 000	0	20 000	0
Amortering	0	0	-1 275	-1 178
Amortering kommande år	0	0	0	0
S:a låneskulder	141 250	121 250	321 150	272 756
Kreditgivare				

Notförteckning	Kommunen Bokslut 2017	Bokslut 2016	Koncernen Bokslut 2017	Bokslut 2016
Kommuninvest	141 250	121 250	322 050	272 950
Övriga långgivare	0	0	983	984
Amortering kommande år	0	0	-1 275	-1 178
S:a kreditgivare	141 250	121 250	321 150	272 756
Kommunen och koncernen har valt att inom regelverket för fastställd finanspolicy använda sig av ränteswappar för säkring av kommande räntebetalningar. Omfattning och aktuellt marknadsvärde framgår nedan:				
Nominellt värde swapkontrakt	110 000	90 000	110 000	90 000
Marknadsvärde	101 743	79 362	101 743	79 362
Undervärde	8 257	10 638	8 257	10 638
Marknadsvärdet representerar den kostnad/intäkt som skulle uppstå om man avslutar avtalen i förtid. Analogt skulle motsvarande marknadsvärde (s.k. ränteskillnadsersättning) uppstå om man istället valt att använda långa räntebindningar på de enskilda lånen. Om respektive ränteswapavtal kvarstår t.o.m. sitt slutfallodatum så kommer undervärdet/övertärdet att löpande elimineras. Så kallad "Säkringsredovisning" tillämpas avseende derivat, bl.a. innebärande att värdeförändringar i derivatavtal inte redovisas över resultaträkningen. Det skall finnas en ekonomisk relation mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Säkringsförhållandet skall vara effektivt och dokumenteras när säkring ingås. Uppföljning av ekonomisk relation och effektivitet sker löpande via rutiner för finansiell rapportering. Särskild dokumentation är upprättad som bl.a. fastlägger strategier och mål för riskhanteringen. Den genomsnittliga räntebindningstiden för koncernens skuldportfölj uppgår till 3,28 år (3,15) och den genomsnittliga effektiva räntan uppgår till 2,53 % (2,52).				
Not 18 Leasing				
Fastigheter med avtalstid överstigande 3 år				
Avgifter inom ett år	1 579	1 303	1 579	1 303
Avgifter senare än ett år men inom fem år	4 510	4 230	4 510	4 230
Avgifter senare än fem år	494	494	494	494
S:a Leasing	6 584	6 027	6 584	6 027
Not 19 Statliga investeringsbidrag				
Skuld för statliga investeringsbidrag	1 657		1 657	0
Upplösning av investeringsbidrag	-3		-3	0
S:a skuld för investeringsbidrag	1 654	0	1 654	0
Totalt Långfristiga skulder	149 488	127 277	329 388	278 783
Not 20 Kortfristiga skulder				
Kommande års amortering	0	0	1 275	1 178
Kortfristig skuld presentkort	27	22	27	22
Leverantörsskulder	39 250	21 992	42 414	25 281
Moms	437	319	554	319
Personalens skatter, avgifter	7 618	7 313	7 845	7 458
Förmedlade medel	43	78	43	78
Driftprojekt	0	2 372	0	2 372
Div. avräkningar	598	1 151	598	1 151
Förskottsbidrag Migrationsverket och af	39 392	31 615	39 392	31 615
Semesterlöneskulld, ferielön m.m.	25 208	24 655	25 462	24 822
Upplupna sociala avgifter	18 588	18 151	18 588	18 151

Notförteckning	Kommunen Bokslut 2017	Bokslut 2016	Koncernen Bokslut 2017	Bokslut 2016
Löneskatt individuell del	4 323	3 618	4 323	3 618
Upplupna räntor	1 613	1 369	1 613	1 369
Pensionskostnader individuell del	15 973	14 915	16 546	15 216
Upplupna pensionsförsäkringar	1 111	0	1 111	0
Förutbetalda skatteintäkter	3 290	1 129	3 290	1 129
Övr. förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	8 414	8 468	9 263	10 359
Förinbetalda intäkter affärsverksamhet	3 812	3 905	10 490	10 898
S:a kortfristiga skulder	169 697	141 073	182 834	155 037
Not 21 Pensionsförpliktelser *				
Ingående ansvarsförbindelse	168 133	174 341	168 133	174 341
Nyintjänad	-307	1 498	-307	1 498
Årets utbetalningar	-7 923	-6 811	-7 923	-6 811
Ränte-och basbeloppsuppräknig	4 063	1 753	4 063	1 753
Ändring av försäkringstekniska grunder	1 273		1 273	0
Övrig post, bl.a ändrad diskonteringsränta	-2 200	-2 649	-2 200	-2 649
S:a pensionsförpliktelser	163 039	168 133	163 039	168 133
Löneskatt 24.26%	39 553	40 789	39 553	40 789
S:a pensionsförpliktelser	202 592	208 922	202 592	208 922
Årets förändring ansvarsförbindelse pensioner	-6 330	-7 714	-6 330	-7 714
* Förpliktelser som ej är upptagna bland skulder eller avsättningar. Aktualiseringsgrad/Utreddningsgrad	99%	99%	99%	99%
Den totala förpliktelsen har minskats med 5 mnkr genom tecknande av försäkring år 2006. Överskottsmedel i försäkringen. KPA.	691	591	691	592
Skandia	78	3	78	3
Not 22 Borgensförpliktelser				0
Melleruds Bostäder AB	180 800	151 700	180 800	151 700
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	751	780	751	780
Statliga bostadslån	99	155	99	155
S:a övriga ansvarsförbindelser	181 650	152 635	181 650	152 635
Melleruds kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2017-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.				
Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånar av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening.				
Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Melleruds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 342 483 929 484 kr och totala tillgångar till 349 243 746 321 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 364 570 551 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 371 301 249 kr.				

Driftredovisning

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto	Budget	Avvikelse
Nämnd					
Kommunfullmäktige	-3 066	955	-2 111	-2 273	162
Kommunstyrelsen	-268 440	186 731	-81 709	-88 578	6 869
- Administrativ förvaltning	-78 157	22 038	-56 119	-62 213	6 093
- Samhällsbyggnadsförvaltning (stöd-funktioner)	-144 302	118 712	-25 590	-26 366	776
- Samhällsbyggnadsförvaltning (affärs-verksamhet)	-45 981	45 981	0	0	0
varav renhållningsverksamhet	-12 734	12 734	0	0	0
varav VA-verksamhet	-20 156	20 156	0	0	0
varav Fjärrvärmeverksamhet	-13 092	13 092	0	0	0
Byggnadsnämnden	-3 930	1 592	-2 338	-2 883	545
Kultur- och utbildningsnämnden	-256 183	60 016	-196 168	-196 140	-28
Socialnämnden	-353 662	86 128	-267 533	-260 286	-7 248
Summa nämnder	-885 281	335 422	-549 859	-550 159	300
Finansiering	-144 987	139 315	-5 672	-899	-4 773
- Arbetsgivaravgifter	-107 634	108 960	1 326	527	799
- Avtalsförsäkringar	-236	276	41	0	41
- Pensionskostnader	-35 888	23 632	-12 256	-5 962	-6 293
- Intern ränta		6 419	6 419	6 654	-235
- Övrigt	-1 230	27	-1 202	-2 118	916
Verksamhetens nettokostnader	-1 030 268	474 737	-555 531	-551 059	-4 472
Skatter och bidrag	-1 981	586 980	584 999	579 316	5 683
Skatteintäkter		358 133	358 133	356 815	1 318
Definitiv slutavräkning föregående år		487	487		487
Preliminär slutavräkning innevarande år	-1 890		-1 890	-2 788	898
Inkomstutjämningsbidrag		148 247	148 247	144 909	3 338
Regleringsavgift/bidrag	-90		-90	82	-172
Kostnadsutjämningsbidrag		16 141	16 141	16 312	-171
Strukturbidrag			0		0
Bidrag för LSS-utjämning		26 061	26 061	25 972	89
Generellt bidrag		19 426	19 426	19 820	-394
Kommunal fastighetsavgift		18 485	18 485	18 194	291
Finansnetto	-3 641	1 537	-2 105	-2 651	546
Finansiella intäkter		1 537	1 537	771	766
Finansiella kostnader	-3 641		-3 641	-3 422	-219
Summa efter skatter, statsbidrag och finansnetto	-1 035 890	1 063 253	27 363	25 606	1 757
Förändring av ansvarsförbindelse		7 714	7 714	4 788	2 926
Summa inklusive förändring av ansvarsförbindelse	-1 035 890	1 070 967	35 077	30 394	4 683

Investeringsredovisning

Investeringsbudgeten för 2017 uppgick till 123 mnkr, alla projekt hann inte färdigställas under året. Större projekt som inte hunnit färdigställas är Västerråda, sporthall och Stinsen. Anslag som överförs till 2018 uppgår till 75 mnkr.

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvi- kelse				
KOMMUNSTYRELSE - administrativ förvaltning				Fastighetsverksamhet			
Tekniskt övergripande	0	0	0	Nytt äldreboende	689	19 585	18 896
Västerråda	818	10 735	9 917	Försäkringskrav	347	700	354
Torg/Parker	1	1 292	1 291	Överordnat övervaknings-system	130	1 363	1 233
SUMMA KS - administrativ förvaltning	819	12 028	11 208	Tingshuset renovering	3 740	2 519	-1 220
Gatu- och parkverksamhet				Renovering bowlingmaskiner	0	5	5
Utbyte av spolvagn	0	26	26	VA till Stationshuset Sunnanå	93	125	32
Byte maskinflak	0	11	11	Köp Ängenäs 2:5>1	23	0	-23
Belysning gång- & cykelväg runt golfbanan	127	77	-49	Gräsklippare MIF	183	200	17
Ny väg på Ängenäs	0	-111	-111	Tillgänglighet Dalslands Center	128	210	82
Reparation av Strömbron/Kaj	223	288	64	Skolgården Rådaskolan	1 270	1 260	-10
Asfalt	143	150	7	Skolgården Rådaskolan bidrag	-189	-630	-441
Värbrugsgatan Ny gata	0	15	15	Köp av skolmodul Nordalskolan	4 744	4 700	-44
Gång- & cykelväg Järnvägs-gatan	63	994	931	Brygga L Sunnanå hamn	511	520	9
Laddstolpar i Mellerud för elbilar	231	132	-99	Polisstationen tillgänglighetsanpassning	9	980	971
Laddstolpar i Mellerud för elbilar, bidrag	0	-66	-66	Asfaltering Rådaskolan & Dahlstiernska	1 034	1 100	66
Ny väg Ängenäs, särskilt boende	0	495	495	Tillgänglighet Idrottshuset	411	411	0
Ny väg Saphult, Autogruppen	118	450	332	Utbyte av tak	734	790	56
Strömbron Häverud	209	6 000	5 791	Ny värmekälla Karoliner-skolan	59	2 800	2 741
Uppdatering av lekplatser	305	300	-5	Ny värmekälla Karoliner-skolan bidrag	-691	-921	-230
Tillgänglighetsanpassningar	187	379	192	Holm 1:65 Geoteknisk undersökning	174	225	51
Parkering Resecentrum	280	250	-30	Anslutningsavgifter fjärrvärme	1 088	1 088	0
<i>Reinvesteringar Gata/Park</i>	<i>116</i>	<i>120</i>	<i>4</i>	Konvertering för fjärrvärme Modul Gården permanent boende	2 278	2 262	-16
Summa gatu- och parkverksamhet	2 001	9 509	7 508	Ventilation Börsens Restaurang	677	1 500	823
Förråd- & Serviceverksamhet				Kontorslokaler Gata/Park	134	130	-4
Inköp skogskärra	0	154	154	Stinsen yttre renovering	29	2 887	2 858
<i>Reinvesteringar Förråd/Service</i>	<i>473</i>	<i>480</i>	<i>7</i>	Stinsen inre renovering	19	1 976	1 956
Summa kostverksamhet	473	634	161	Sporthall	8 795	19 972	11 177
Kostverksamhet				Hiss Idrottshuset	-168	-187	-19
Inventarier kök	0	0	0	Resecentrum renovering vån 2	1 999	1 829	-170
Höghöjdsstädande dammsugare	46	46	0	<i>Reinvesteringar fastighet</i>	<i>1 583</i>	<i>1 500</i>	<i>-83</i>
Summa kostverksamhet	46	46	0	Summa fastighetsverksamhet	29 849	69 299	39 450
Lokalvårdsverksamhet				SUMMA KS - teknisk förvaltning			
Maskininvestering	0	0	0	32 369	79 489	47 120	
Summa lokalvårdsverksamhet	0	0	0	SOCIALNÄMNDEN			
				Hemstjänsystem nyckelfri	719	600	-119
				Inventarier Bergs	61	100	39
				Inventarier & IT Stöd & Service	36	100	64
				Inventarier IFO	203	200	-3
				Hjälpmedel arbetsmiljö	134	223	89
				Köp av bil LSS	111	111	0

Sprinkler Karolinen	873	810	-63
Låsbyte Fagerlid demens	0	300	300
SUMMA SOCIALNÄMNDEN	2 136	2 444	308

KULTUR- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Datorer-inventarier IKT 2017	654	932	278
Skolmöbler	0	500	500
SUMMA KULTUR- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	654	1 432	778

SUMMA EJ AFFÄRSDRIVANDE	35 979	95 393	59 414
--------------------------------	---------------	---------------	---------------

VA-verksamhet

VA ledningar Västeråda	110	995	884
VA Upperdud	168	-114	-282
Sanering ovidkommande vatten	6 659	8 079	1 420
Ny intagsledning Vita Sannar	10	10 997	10 987
VA Ängenäs särskilt boende	0	-7	-7
Köp av mark Åsen 1:161	88	88	0
Övergripande styr- & övervakningssystem	240	1 900	1 660
Nytt kartsystem	0	0	0
<i>Reinvesteringar VA</i>	<i>1 781</i>	<i>1 850</i>	<i>69</i>

Summa VA-verksamhet	9 056	23 787	14 730
----------------------------	--------------	---------------	---------------

Renhållningsverksamhet

Hunnebyn förvaring miljöfarligt avfall	296	300	4
Köp av mark Hunnebyn 1:5>5	22	4,5	-18

<i>Reinvesteringar Renhållning</i>	<i>0</i>	<i>250</i>	<i>250</i>
Summa renhållningsverksamhet	318	555	236

Fjärrvärmeverksamhet

Fjärrvärme Östra Mellerud	6 833	5 494	-1 338
Investeringsstöd fjv Ö Mellerud	0	-1 468	-1 468
Intäkt anslutningar fjv Ö Mellerud	-1 363	-1 350	13
<i>Reinvesteringar Fjärrvärme</i>	<i>97</i>	<i>100</i>	<i>3</i>
Summa fjärrvärmeverksamhet	5 567	2 776	-2 790

SUMMA AFFÄRSDRIVANDE	14 941	27 117	12 176
-----------------------------	---------------	---------------	---------------

Ofördelade medel	0	7	7
------------------	---	---	---

BRUTTOINVESTERINGAR TOTALT	50 920	122 517	71 597
-----------------------------------	---------------	----------------	---------------

Årets försäljningar

Fordon och maskiner	-24		
Mark	-933		
Reavinst/förlust	730		
Förändringar finansiella leasingavtal	557		

NETTOINVESTERINGAR TOTALT	51 251	83 365	48 206
----------------------------------	---------------	---------------	---------------

Årets utrangeringar	0		
Årets omklacifering	50		
Årets avskrivningar	-23 292		

ÖKNING ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	28 009		
-------------------------------------	---------------	--	--

Kommentarer till investeringsprojekt, bokslut 2017

- Gång och cykelväg Järnvägsgatan

Pga. nya förutsättningar där Trafikverket kräver godkänd projektering enligt deras föreskrifter så har projektet försenats. Projektering pågår nu av extern konsult och kommer vara färdigt under april-18. Efter detta kommer arbetet att planeras in och utföras under vår/sommar -18.

- Ny väg Sapphult, Autogruppen

Detta projekt har delvis startat för att möjliggöra åtkomst för Autogruppen samt Biogastappen att få åtkomst till sina tomter. Detta arbete kan färdigställas först när VA lösning för Västeråda är klart eftersom denna är inom samma område.

- Strömbron Häverud

Extern konsultfirma håller på att ta fram handlingar för renovering av bron. Dessa kommer inom kort att vara färdiga. Därefter kommer detta arbete att upphandlas.

- Uppdatering av lekplatser

Under året har flera lekplatser uppdaterats. Man har fokuserat på att avgränsa fallskyddssand mot omgivande mark med att montera en avskiljande kant. En lekplats har fått gummibeläggning som fallskydd. Info

- Parkering resecentrum

Befintlig parkering har utökats med 16 platser vilket har förbättrat parkeringsmöjligheterna för pendlare.

- Nytt särskilt boende

Arbete pågår med projektering. Detaljplanen har försenat byggstarten. Går allt enligt plan med detaljplan så är målet att påbörja byggnation aug-sep -18.

- Försäkringskrav

Nytt direktkopplat brandlarm har installerats på Åsebro skola. Samma arbete kommer att utföras på Åsens skola under 2018. Efter detta så har samtliga skolor direktkopplat brandlarm.

- Tingshuset renovering

Ett omfattande arbete har utförts för att tillgänglighetsanpassa, förbättra ljudmiljö och förbättra ventilation. I samband med detta har ytskikt förnyats och stor omsorg har lagts vid att få till ett ursprungligt utseende.

- Skolgården Rådaskolan

Tillsammans med elevråd har man planerat en upprustning av skolgården för att få fler elever att gå ut och aktivera sig på raster. Här har vi sökt och fått beviljat bidrag från Boverket.

- Köp av skolmodul, Nordalsskolan

Modul med 2st klassrum samt 2st grupprum har uppförts med lyckat resultat. Placeringen möjliggör att det går att använda lokalen i framtiden för olika behov som kan uppstå ifall Nordalsskolan inte behöver den.

- Ny värmekälla Karoliner skolan

Byte av panna kommer att göras första halvåret 2018. Upphandlingen som gjorts blev överklagad till förvaltningsrätten men tack vare skickliga medarbetare så fick kommunen rätt här. Detta är orsaken till förseningen.

- Konvertering för fjärrvärme

Som ett led i utbyggnaden av fjärrvärmenätet har Marcusgården samt Fagerlidsskolan konverterats till ett vattenburet värmesystem och anslutits till fjärrvärme. Detta har gett en miljövänligare uppvärmning samtidigt som inomhusmiljön i lokalerna har förbättrats.

- Ventilation Börsens restaurang

Nytt ventilationsaggregat har installerats för att ge en godkänd anläggning för Börsens restaurang. Övrig ventilation i huset ses över. Fortfarande finns problem med matos som drar in i vån.2 och 3. Arbetet fortgår under 2018.

- Stinsen

Arbetet har påbörjats under 2018. Projektet har försenats pga. resursbrist, samt många diskussioner vad man vill göra med huset. Nu finns en plan att följa.

- Sporthall

Arbetet fortlöper med att färdigställa den nya sporthallen. Projektet löper på mycket bra utan komplikationer så här långt. Den planeras vara klar 1/8 2018.

- Resecentrum vån.2

Här har kontorslokaler färdigställts. Dessa är idag uthyrda. Placeringen av dessa lokaler är strategiskt bra placerade med närhet till resecentrum.

- Sanering ovidkommande vatten.

VA-enheten har en stor utmaning i att utföra det arbete som krävs av Länsstyrelsen på vårt eftersatta ledningsnät. VA-planen som håller på att tas fram kommer att ge en bra stöttning i vad och när olika arbete skall utföras. Förstärkning av organisationen krävs.

- Ny intagsledning Vita Sannar

Nu har man fått in vattenprover under två år. Dessa skall hjälpa till att välja var den nya intagspunkten skall vara. Planen är att projektet kommer projekteras under 2018 och utföras under 2019.

- Övergripande styr och övervakningssystem

Bef. övervakningssystem är gammalmodigt och slutar att ha tillgång till reservdelar under 2019. Arbeta pågår med utbyte till nytt system och kommer färdigställas under 2018.

- Fjärrvärme Östra Mellerud

Fjärrvärmenätet från Klackens panncentral har byggts ut öster om järnvägen i Mellerud. Nätet är driftsatt och fungerar väl. Detta har gjort att mycket av kommunens oljeeldning har tagits bort.

Personalekonomiskt bokslut

För att bilden av kommunens kostnader, investeringar, intäkter och samlade kompetens ska vara mer komplett, ingår en personalekonomisk redovisning i årsredovisningen. Syftet är att lyfta fram personalfrågorna samt ge kunskap om personalen, till exempel struktur och frånvaro.

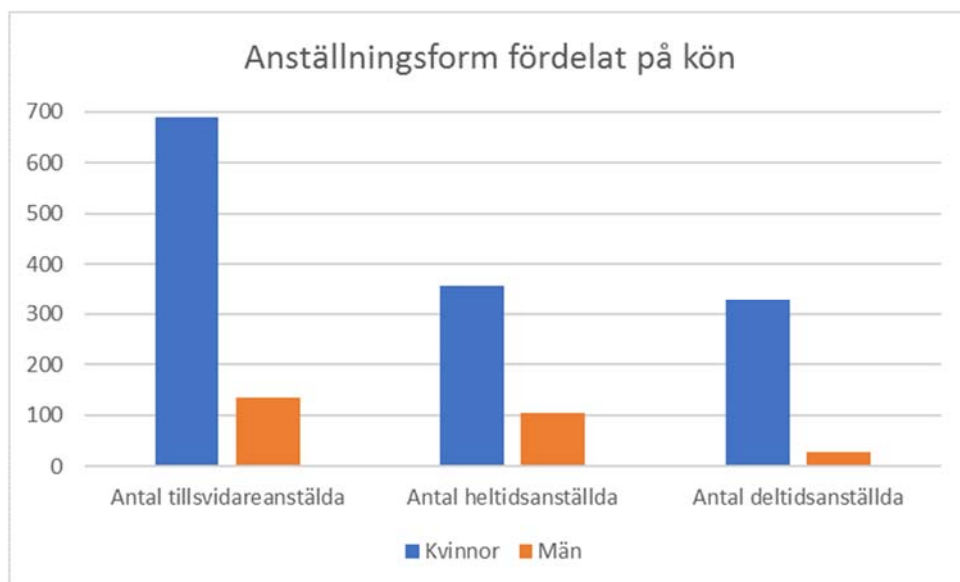
År 2017 uppgick personalkostnaderna till cirka 64 procent (ca 493 mnkr) av kommunens totala bruttokostnad. Det är därför ingen överdrift att säga att personalen är kommunens största och viktigaste resurs.

Den genomsnittliga heltidslönen för tillsvidareanställda var 28650 kr. Medellönen för kvinnor var 28250 kr och för män 30645 kr, vilket kan anses vara en relativt liten skillnad. "Osakliga löneskillnader" anses därför inte föreligga. En arbetsvärdering och löneöversyn genomfördes i slutet av 2017 och den analys som följde visade att vissa skillnader mellan könen de facto fanns, men att dessa gick att förklara utifrån t.ex. marknadslöneläge i vissa konkurrensutsatta yrken.

Anställningsstruktur

Antalet anställda kan räknas i form av årsarbetare. Årsarbetare är en helårsarbetare som arbetar full tid, i regel 40 timmar/vecka. En årsarbetare kan således inbegripa flera anställda, till exempel två anställda som arbetar halvtid. Årsarbetare ger en tydligare bild av resursbehovet än vad antalet anställda ger. Andelen kvinnor som arbetar heltid är ca 51 procent. Vad gäller deltid är det främst kvinnor som innehar dessa anställningar, 49 procent, motsvarande siffra för män är 3,7 procent av det totala antalet tv-anställda.

Av de 825 tv-anställda var 689 kvinnor och 136 män, det vill säga drygt 83 procent kvinnor och ca 16 procent män. Det var 462 personer som var heltidsanställda, 358 kvinnor och 104 män, samt 359 stycken deltidsanställda, 330 kvinnor och 29 män. Det kan också konstateras att vi hade ca 128 personer som var månadsavlönade med visstidsförordnande samt en personalrollighet på 175 nyanställda och 142 avslutade personer.

Åldersstrukturen bland de tv-anställda i kommunen har inte förändrats sedan förra året. Den största åldersgruppen är fortfarande mellan 50 och 59 år, 290 st. följd av gruppen 40–49 år, 197 st. Medelåldern bland alla anställda är 47 år för kvinnor och 45 år för män. År 2017 var 139 stycken 60 år eller äldre.

Detta innebär att kommunen fortsatt kommer behöva ersättningsrekrytera ett stort antal personer.

Konkurrensen om arbetskraften är stor, särskilt inom vissa yrkesgrupper så som till exempel lärare, sjuksköterskor, socionomer och undersköterskor. Det kommer ställa höga krav på arbetet runt att kunna locka rätt kompetens.

Sjukfrånvaro

Antalet sjukfrånvarodagar varierar mellan kön, åldersgrupper och yrkeskategorier. Sjukfrånvaron tenderar att öka med åldern, och kvinnor har högre sjukfrånvaro än män. Det är viktigt att tänka på att långtidsfrånvaro höjer genomsnittet av sjukfrånvarodagar. Det finns ett fåtal extremvärden, få anställda med lång sjukfrånvaro, som höjer upp genomsnittet varför några relevanta slutsatser är svåra att dra. Dessutom har under året ett antal sjukskrivna inte beviljats sjukpenning och räknas inte som sjukskrivna under den tiden som dessa har varit tjänstlediga för att kunna vara aktivt arbetssökande hos arbetsförmedlingen.

Den totala sjukfrånvaron ligger på 6,8 procent vilket är 0,8 procentenheter lägre än året innan. Värt att tillägga är att långtidsfrånvaron har minskat från 4,4 procent till 3,6 procent. Sjukfrånvaron som avser sammanhängande tid av 60 dagar eller mer var 53,7 procent av totala antalet sjukdagar, en minskning sedan förra året med hela 4,9 procentenheter.

Under de senaste fem åren har andelen anställda med sjukfrånvaro varierat. Man ser nu en ökning av den totala sjukfrånvaron i åldersgruppen under 30 år. Störst procentuell minskning visar sig i ålderskategorin +50 år. Under 2017 har kvinnornas sjukfrånvaro minskat med 0,7 procentenhet jämfört mäns med 0,3 procent.

Sjukfrånvaron per ålderskategori%			
Ålder	-29	30-49	50-
2012	4,3	6,2	7,8
2013	2,8	5,4	7,7
2014	3,6	7,6	8,4
2015	4,4	6,0	9,0
2016	4,5	6,8	9,4
2017	4,9	6,7	7,7

Total sjukfrånvaro Fördelning män — kvinnor%						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Män	3,8	2,9	3,2	3,4	4,4	4,1
Kvinnor	7,6	6,9	8,4	8,0	8,2	7,5

Pensionsskulden

Kommunernas avtal utfäster en viss pension till personalen utöver vad folkpensions- och ATP-systemen ger. Detta ger kommunerna en pensionsskuld, vilket kan sägas motsvara det belopp som behöver förvaltas för att pengarna ska räcka till framtida pensionsutbetalningar för pensions- och arbetstagare. Pensionen och därmed pensionsskulden är en uppskjuten lön för tidigare utfört arbete. I skulden har hänsyn tagits till pengarnas förräntning, hur stora belopp som ska betalas ut, när och hur länge pengarna ska betalas ut. Upplupna pensionsmedel intjänade före år 1998 är i till största del återlånade av kommunen.

Under 2006 betalade kommunen av 5 mnkr på ansvarsförbindelse för pensioner. Åtgärden innebär minskade årliga pensionsutbetalningar med ca 300 tkr. Detta tryggnade förändras med utbetalningar och avkastning. Beloppet uppgår f.n. till 3,3 mnkr.

Upplupna pensioner till och med år 1998 är bokförda som en ansvarsförbindelse och uppgår till 203 mnkr inklusive löneskatt. I avtal har överenskommelse träffats om att efter 1998 betala ut större delen av den årligen intjänade pensionen till förvaltning av de anställda.

Pensionsutbetalningarna till ålderspensionärerna uppgick år 2017 till 10,6 mnkr (10,7) inkl. löneskatt. Kommunen har tecknat en tjänstepensionsförsäkring för att trygga den del av den förmånsbestämda ålderspensionen som är möjlig att försäkra. Premien för intjänad FÅP under året var 5,1 mnkr en fördubbling jämfört med 2016, pga. ökade reala löner i kommunen kommer intjänande av FÅP att öka, prognosen för år 2020 är 5,9 mnkr.

De närmaste åren så beräknas inte ansvarsförbindelsen att öka utan de årliga utbetalningarna är i nivå eller högre än skuldens värdeförändring. Denna beräkning förutsätter oförändrad diskonteringsränta. De totala pensionskostnaderna uppgår till 27,9 mnkr förra året uppgick kostnaden till 25,3 mnkr.

Semesterlöne- och övertidsskulden

Arbetsgivaren har också en skuld gentemot arbetstagarna för outtagen semester, ferielöneskuld, övertid och timlöneskuld. År 2017 uppgår skulden till 31,1 mnkr, vilket är en ökning med 3 mnkr sedan år 2016. Det är främst värdet på sparade semesterdagar som ökar, antalet har ökat något. De anställda har sparat 10 973 semesterdagar en ökning med 79 dagar jämfört med föregående år! Antal anställda som sparat 40 semesterdagar eller mer har ökat kraftigt.

Kommunfullmäktige

Resultaträkning

Ordf. Morgan E Andersson

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-955	-900	55
Personalkostnader	1 623	1 700	77
Löpande kostnader	1 443	1 473	30
Sa kostnader	3 066	3 173	107
Resultat	2 111	2 273	162

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens beslutande församling. Fullmäktige består av 31 förtroendevalda ledamöter. Kommunfullmäktige tillsätter kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Det är fullmäktige som bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden.

Genom avtal samverkar Överförmyndarna i Uddevalla, Lysekil, Färgelanda, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal och Mellerud och har ett gemensamt kontor i Uddevalla, där Uddevalla är värdkommun. Överförmyndaren är en kommunal myndighet som har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Fullmäktige väljer överförmyndaren på fyra år. Länsstyrelsen utövar tillsyn över verksamheten.

Kommunerna har det fulla ansvaret för genomförande av allmänna val till riksdag, landsting, kommunfullmäktige och EU-parlamentet. För detta får kommunerna ett anpassat statsbidrag. Inga val är planerade för detta år.

Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Med sin granskning bidrar revisionen till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet.

Analys verksamhet

Revisorerna har granskat investeringsverksamheten, upphandlingsverksamheten, flyktingverksamheten och årsredovisningen. Samt granskat kommunens aktivitetsansvar och kring barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Revisorerna har granskat investeringsverksamheten, upphandlingsverksamheten, flyktingverksamheten och årsredovisningen. De har också gjort granskning av kommunens aktivitetsansvar, granskning kring barn som far illa eller riskerar att fara illa, delårsbokslutet och nämndernas budgetföljsamhet.

Överförmyndarens verksamhet påverkas av att det den 1 juli 2017 kom en ny lagstiftning angående fullmakter. Man har nu möjlighet att skriva en framtidsfullmakt, detta innebär att en person kan skriva en fullmakt att använda i framtiden, om behov uppstår. Detta kan innebära att antalet gode män minskar något, men någon förändring kanske inte märks förrän om några år.

På grund av minskat antal ensamkommande barn, under 18 år, så minskar antalet gode män och kostnaderna för dessa.

Analys ekonomi

Kommunfullmäktige, som verksamhet, gör ett minus resultat mot budget på 96 tkr, beroende på fler utbildningar samt mer uttaget arvode än budgeterat.

Resultatet för godmansverksamhet, ger ett överskott på 242 tkr, detta på grund av att Samverkande Överförmyndare i Uddevalla granskar hårdare och effekten av detta börjar visa sig.

Revisorerna och valnämnden följer budget och har inga avvikelser.

Sammanlagda resultatet för kommunfullmäktige, med alla verksamheter, visar på plus 162 tkr.

Åtgärder för att komma i balans

Kommunfullmäktige bör integreras i budgetprocessen så att fullmäktiges behov av resurser räknas in i finansieringsbehovet.

Revision

Resultaträkning

Ordf. Joacim Magnusson

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-1	0	1
Personalkostnader	180	190	10
Löpande kostnader	341	338	-4
Sa kostnader	522	528	6
Resultat	521	528	7

Verksamhetsbeskrivning

Revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, och företag. Revisionen har en central roll när det gäller att säkerställa insynen i och kontrollen av all verksamhet som kommuner ansvarar för.

Revisionen ger legitimitet och förtroende åt verksamheten, men också vara förmedlare av väsentlig och nödvändig kritik. Med sina insatser kan revisionen också generera bidrag till förbättring och utveckling av verksamheten.

Inriktningsmål och analys

Analys måluppfyllelse

Revisionen har uppdrag som utförs, dock inga mål att rapportera.

Analys verksamhet

Vi har granskat investeringsverksamheten, upphandlingsverksamheten, flyktingverksamheten och årsredovisningen. Vi har också gjort granskning av kommunens aktivitetsansvar, granskning kring barn som far illa eller riskerar att fara illa och delårsbokslutet.

Den sista granskningen 2017 var om nämndernas budgetföljsamhet.

Analys ekonomi

I de fall det inte uppstår något revisionsbehov utöver den beslutade revisionsplanen så kommer revisionens anslag att räcka till.

Åtgärder för att komma i balans

Den tilldelade revisionsbudgeten räckte till verksamhet enligt upprättad revisionsplan.

Överförmyndare

Resultaträkning

Överförmyndare Peter Ljungdahl

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-954	-900	54
Personalkostnader	1 254	1 361	107
Löpande kostnader	515	596	81
Sa kostnader	1 769	1 957	188
Resultat	815	1 057	242

Verksamhetsbeskrivning

Genom avtal samverkar Överförmyndarna i Uddevalla, Lysekil, Färgelanda, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal och Mellerud och har ett gemensamt kontor i Uddevalla, där Uddevalla är värdkommun. Överförmyndaren är en kommunal myndighet som har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Fullmäktige väljer överförmyndaren på fyra år. Länsstyrelsen utövar tillsyn över verksamheten.

Överförmyndarens huvuduppgift är att vara samhällets stödfunktion för personer som inte kan hävda sin rätt eller ta tillvara sina intressen. Denna myndighet tillser att personer som på grund av ålder, sjukdom, försvagat hälsotillstånd, psykisk störning eller liknande får hjälp av god man eller förvaltare för att sköta ekonomi och annat så att vardagen fungerar bra. Överförmyndaren har också som uppgift att bevaka de minderårigas rätt i samhället. Det kan gälla rättshandlingar vid köp av fastighet eller bostadsrätt, del i dödsbo eller om barnet saknar förmyndare/föräldrar.

Analys verksamhet

Överförmyndaren flyttar beslutsrätten från sig själv till delegaten – Samverkande överförmyndare Uddevalla, som träder i Överförmyndarens ställe. All handläggningen sker i Uddevalla kommun.

Den 1 juli 2017 kom en ny lagstiftning angående fullmakter. Man har nu möjlighet att skriva en framtidsfullmakt, detta innebär att en person kan skriva en fullmakt att använda i framtiden, om behov uppstår. Detta kan innebära att antalet gode män minskar något, men någon förändring kanske inte märks förrän om några år.

På grund av minskat antal ensamkommande barn, under 18 år, så minskar antalet gode män och kostnaderna för dessa.

Analys ekonomi

Stadsbidrag utbetalas efter ansökan till Migrationsverket för gode mäns arvode och omkostnader under asyltiden och för 30 dagar efter PUT. From 170701 kommer reglerna att ändras, återsökning av kostnader för EKB kommer istället att ersättas med en fast summa.

Beroende på hur fördelningen av schablonen blir och PO-påslaget har det uppstått oförutsedda kostnader som ej budgeterats, som täcks av tidigare utbetalda medel från staten.

En differens uppstår när det gäller arbetsgivaravgifterna. De flesta av gode männen har sociala avgifter på 16,36% vilket är den procent som är återsökbar och kommunen betalar 38,46% oavsett vad som är återsökbart.

Årets resultat, för godmansverksamhet, ger ett överskott på 242 tkr, detta på grund av att Samverkande Överförmyndare i Uddevalla granskar hårdare och effekten av detta börjar visa sig.

Framtid

Under 2018 planeras en utbildning av gode män. Utbildningen kommer att genomföras i Mellerud av Samverkande Överförmyndare, Uddevalla.

Valnämnd

Resultaträkning

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	0	0	0
Personalkostnader	4	14	10
Löpande kostnader	0	2	2
Sa kostnader	4	15	11
Resultat	4	15	11

Verksamhetsbeskrivning

Kommunerna har det fulla ansvaret för genomförande av allmänna val till riksdag, landsting, kommunfullmäktige och EU-parlamentet. För detta får kommunerna ett anpassat statsbidrag. Inga val är planerade för detta år.

Analys verksamhet

Inga val har hållits under 2017.

Analys ekonomi

Verksamheten beräknas hålla budget.

Kommunstyrelsen

Resultaträkning

Ordf. Tommy W Johansson

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-186 652	-166 479	20 172
Personalkostnader	78 174	79 511	1 337
Löpande kostnader	190 186	175 546	-14 640
Sa kostnader	268 361	255 058	-13 303
Resultat	81 709	88 578	6 869

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen består av elva ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också bereda ärenden till fullmäktige. Kommunstyrelsen i Mellerud är även teknisk nämnd.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnders och kommunala organs verksamhet, över de kommunala bolagen, samt över de kommunalförbund, med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen har ett arbetsutskott, tillika ekonomiutskott, personalutskott, förhandlingsdelegation samt trafik- och krisledningsnämnd.

Verksamheten bedrivs i två förvaltningar. Kommunstyrelsens administrativa förvaltning samt kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning.

Inriktningsmål och analys

Analys måloppfyllelse

Analys redovisas i respektive förvaltning.

Analys verksamhet

Vakanser på kommun- och HR-chefstjänsten har påverkar verksamheten. Prioritering av de "viktigaste" uppgifterna har varit nödvändigt. Ny kommunchef Sophia Vikström började i januari och ny HR-chef Jeanette Johansson i februari. Det är många som är intresserade av att köpa mark av kommunen för ny eller utvecklad näringsverksamhet, behovet av nya detaljplaner är därför stort och det är hårt tryck på medarbetare och inhyrd arkitekt. Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan pågår med hjälp av inhyrd personal.

Efter flera års beredning är ett nytt förslag till styr- och ledningsmodell på väg att införas. Modellen är inte slutgiltig utan erfarenheter vid tillämpning kommer löpande att förändra och förbättra modellen. Modellen tydliggör den politiska styrningen av förvaltningen genom att tydliggöra arbetssätt.

Förutom den ordinarie verksamheten inom Samhällsbyggnadsförvaltningen är det väldigt många projekt på gång både i de kommunala verksamheterna och i den taxefinansierade. Arbetsbelastning är fortsatt stor inom hela förvaltningen och det arbetas med investeringar, detaljplaner och markförsäljningar, vilket är inspirerande eftersom det visar på att många vill satsa i kommunen.

Exempel på projekt som pågår eller är genomförda gemensam avfallsplan för Dalslandskommunerna, framtagning av VA-plan, nybygge av idrottshall, fjärrvärmenät i östra Mellerud, och månadens grönsak för att förmå elever att äta mer grönsaker. Nytt arbetsordersystem är infört på samhällsbyggnadsförvaltningen vilket ger möjlighet att följa kostnader på ett bättre sätt.

Analys ekonomi

Resultatet för kommunstyrelsens förvaltningar framgår mer detaljerat av respektive förvaltnings redovisning.

Resultatet för KS administrativa förvaltning beräknas till +6,1 mnkr. Delförklaring till detta är överskott av ofördelat utrymme, medel för oförutsett samt projektmedel inom AME och IT som ej förbrukats samt vakanser på flera tjänster.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redovisar ett resultat på 776 tkr, exkluderas effekter av försäljning av skog och Uggulan uppgår överskottet till 249 tkr. Största delen avser serviceenheten, där förklaringen är större volymer av matportioner och lokalvårdsytor som inte gett ökade kostnader i samma omfattning.

Åtgärder för att komma i balans

En stor del av överskottet grundar sig på att förvaltningen inte hunnit med. Vakanser är en av orsakerna.

Framtid

Ny styr- och ledningsmodell, nytt reglemente och arbetsmodell för internkontroll, ny kommunallag, ny förvaltningslag, kräver utbildning och dialog. 2018 är dessutom valår vilket påverkar verksamheten.

Under 2018 har Kommunstyrelsen anslagit särskilda medel för att göra en översyn av förvaltningarnas organisation och arbetssätt.

Den största utmaningen vi står inför är att alla nysvenskar ska komma in i vårt samhälle och leva ett gott liv här, vilket innebär att alla ska ha en möjlighet till egenförsörjning.

Kommunstyrelseförvaltningen

Resultaträkning

TF. kommunchef Björn Lindquist

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-21 958	-15 388	6 571
Personalkostnader	32 523	33 447	924
Löpande kostnader	45 555	44 153	-1 402
Sa kostnader	78 078	77 600	-478
Resultat	56 119	62 213	6 093

Verksamhetsbeskrivning

Den administrativa förvaltningen leds av kommunchefen och direkt underställda är stab som innehåller kommunövergripande enheter för ekonomi, personal, kansli, it och arbetsmarknadsfrågor. Kommunchefen ansvarar även för miljö- och hälsosamordning, Rådahallen, Medborgarkontor, turistfrågor, näringslivsfrågor samt plan- och byggenheten.

Näringslivsfrämjande åtgärder bedrivs i samverkan med många olika parter såsom: Kommunalförbundet Fyrbodal, MellerudsNavet och Näringslivsrådet. Näringslivsansvarig med marknadsföringsansvar är näringslivssamordnare på del av sin tjänst.

Det är viktigt att ge möjligheter för företag att starta och utvecklas i Mellerud. Nära dialog sker med företagare och köpmän.

Kommunen har överlåtit ansvaret för miljöverksamheten till Dalslandskommunernas Miljö- och energiförbund. Miljöverksamheten regleras till en stor del av miljöbalken som styr tillsynsarbetet och upplysningsverksamheten inom naturvård samt strandskydd, miljöskydd, hälsoskydd, täkter, förorenad mark, kemikalieanvändning, avfall med mera. Övrig tillsyn styrs av livsmedels- och djurskyddslagstiftning.

Miljöstrategiskt arbete är det miljöarbete som inte är lagreglerat myndighetsarbete. Kommunstyrelsen bestämmer inriktning och mål för miljöstrategens arbete. Miljöstrategen är anställd av Dalslandskommunernas Miljö- och energiförbund men arbetar på uppdrag av Melleruds kommunstyrelse.

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal	
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Att utveckla ett hållbart samhälle	Att stärka infrastrukturen	<ul style="list-style-type: none"> ● PTS. Andel hushåll i kommunen ● Antal pendlare (Tåg) Mellerud-GBG, Mellerud-Karlstad 	
		Att stärka krisberedskapsförmågan	<ul style="list-style-type: none"> ● Deltagande i planering, genomförande och utvärdering av RIS2017. ● Planering för samhällsviktig verksamhet 	
		Att utöka andelen etableringar av nyinflyttade	<ul style="list-style-type: none"> ■ Antal nyanlända med försörjningsstöd ■ Antal inflyttade personer från Holland 	
		Att utöka samarbetet mellan skola, vuxenutbildning och näringsliv.	<ul style="list-style-type: none"> ● Antal elever som påbörjar en utbildning inom ett bristarbetsområde. 	
Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt	Att utveckla kommunens attraktivitet	Att revidera översiktsplanen.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Antal reviderade översiktsplaner 	
		Att utöka marknadsföringen av kommunen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Antal nystartade företag ◆ Sammanfattande omdöme på företagsklimatet i kommunen 	
		Attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Orsak till avslut ● Personalomsättning 	
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att främja en jämlik och jämställd hälsa	Att främja goda livsvillkor	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Antal tobakskonsumerande ungdomar i årskurs nio och år två på gymnasiet. ● Antal besökare på ungdomshuset Stinsen ● Antal deltagande seniorer på friskvårdssatsningar 	
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Att utveckla dialogen mellan politiker och tjänstemän	Att aktualisera kommunens planer, policy och reglementen.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Antal aktualiserade planer. 	

Analys måluppfyllelse

Översynen av Översiktsplanen är i full gång. Detta arbete är en prioriterad uppgift för hela kommunförvaltningen. Arbetet leds av en inhyrd konsult.

Rapportering och analys av måluppfyllelse har förbättrats men det finns fortfarande brister i formuleringar av mål och mätmetoder. Det förekommer aktiviteter inom alla mål och vi kan se att de flesta tunga mål är uppfyllda och arbetet har därmed hjälp till att föra kommunen närmare fullmäktiges mål och vision.

Analys verksamhet

Alla verksamheter löper på enligt plan. Tjänsten som näringsutvecklare med marknadsföringsansvar är tillsatt. Utveckling av samarbete mellan näringslivet och kommunen genom att näringslivsfrågor, marknadsföring och arbetet med turism och turistnäringen förts samman i en enhet kommer att ge synergieffekter.

Arbete med att rekrytera ny kommunchef och ny HR-chef är slutfört. Sophia Vikström började som kommunchef i januari och Jeanette Johansson började som HR-chef första februari.

Rekrytering av nämndsekreterare/registrator till byggnadsnämndens kansli har slutförts på ett bra sätt genom att anställa Frida Norenby. Rekrytering av projektledare för kommunens Nils Ericsons-utställning är klar, hon heter Kerstin Aronsson. Ny arkivarie har rekryterats tillsammans med Bengtsfors kommun, han heter Niklas Lindén.

Behovet av detaljplaner är stort, det pågår framtagande av ett flertal nya samt översyn av gamla planer. Konsultinsatsen för detta ändamål har utökats. Planarbetet är en strategisk fråga och ansvaret åligger Kommunstyrelsen, ett väl utvecklat planarbete underlättar för myndighetsutövningen där ansvaret åligger Byggnadsnämnden.

Arbetet med framtagande av ny översiktsplan pågår.

Under året har större och mindre kris-övningar genomförts. Kommunens förmåga att kalla samman och arbeta i stab har utvecklats.

Analys ekonomi

När Kommunstyrelsen fördelar extra pengar till riktade åtgärder, så vore det ur uppföljningssynpunkt värdefull om extrapengarna förutsatte en projektbeskrivning som ges igångsättningstillstånd, innan extra anslaget blir tillgängligt.

Respektive enhet redovisar sina avvikelser, nedan finns en sammanfattning av större avvikelser.

Under detta ansvar finns de medel som kommunstyrelsen har till förfogande 3,3 mnkr. Det ofördelade utrymmet uppgår till ca 1,3 mnkr. Under fyra månader har den vakanta kommunchefstjänsten genererat överskott, samtidigt har kommunens kostnader för utveckling av diarie-systemet W3D3 och kommunens deltagande i fyrbodals e-arkiv projekt belastat den centrala verksamheten. Överskottet är ca 500 tkr.

HR - och löneavdelningen redovisar ett överskott på knappt 800 tkr, orsaken är främst lägre fackliga kostnader samt lägre kostnader för företagshälsovård. Inför 2017 fick enheten tilläggsanslag för friskvårdsbidrag med 222 tkr, 134 tkr är utdelade, mellanskillnaden ingår i överskottet.

Enheten för näringsliv, marknadsföring och turism beräknas ge ett överskott på ca 500 tkr. En orsak är att tjänsten varit vakant och att arbetet med och därmed kostnaderna för att ta fram ett nytt profilprogram skjutits på framtiden.

Kostnaderna för färdtjänst har ökat och överstiger budget med 200 tkr, detta har balanserats med överskott på personalsidan och för ej fullt utnyttjad bygdepeng.

Ekonomienheten redovisar en positiv avvikelse p.g.a. minskade kostnader för Dalslandsgemensamma upphandlings-tjänster. Under 2018 kommer en av enhetens ekonomer att utbildas i LOU.

Projektet "Arbetsintegrerad integration" har blivit försenat och ingår i överskottet med 1,7 mnkr. kommunstyrelsen har beslutat att begära tilläggsbudget i bokslutsdialogen så att projektet kan fullföljas under 2018. Anslagna medel för utveckling av kommunens intranät har inte använts fullt ut, vilket påverkar överskottet med ca 800 tkr.

Åtgärder för att komma i balans

Förvaltningen redovisar ett positivt resultat - en fråga är har förvaltningen gjort det som planerats. Det har den inte huvuddelen av överskottet beror på ej utförd verksamhet. Drygt 2 mnkr kommer att behöva tilläggsbudgeteras 2018 för att tidigare planerade åtgärder ska vidtas.

Framtid

Under nästa år kommer arbetet med styr och ledning att förändras i och med att en ny styrmodell börjar gälla i februari. Reglementet för intern kontroll är reviderat vilket medför ett nytt arbetssätt att kontrollera och följa risker i verksamheten.

Den nya dataskyddsförordningen träder i kraft i maj 2018, frågan om it-säkerhet och informationssäkerhet har i och med detta aktualiserats. Lagstiftningen förutsätter att varje organisation har tillgång till ett dataskyddsbud. Ombudet ska vara oberoende vilket har lett till att Dalslandskommunerna har inlett ett arbete med att rekrytera en gemensam tjänst. Hur kommunen idag löser frågan om ansvar för it-säkerhet och informationssäkerhet är inte tydligt.

Vid årsskiftet träder en ny kommunallag ikraft, under våren är det dags för en ny förvaltningslag.

Kommunhuset börjar bli trångt, en översyn om vilka funktioner som ska finnas i huset bör ske.

Inom enheten för Rådahallen och enheten för näringsliv/marknadsföring/turism har flera planer för utveckling av verksamheten. Några idéer kommer att tilläggsbudgeteras under 2018/19.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Resultaträkning

Förvaltningschef Magnus Olsson

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-164 693	-151 092	13 601
Personalkostnader	45 651	46 065	413
Löpande kostnader	144 631	131 393	-13 239
Sa kostnader	190 283	177 458	-12 825
Resultat	25 590	26 366	776

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltningschef och ansvarig för förvaltningen är Magnus Olsson.

Kommunstyrelsens Samhällsbyggnadsförvaltning utför service till kommunens invånare, kommunala förvaltningar, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Verksamhetsområdena är fastighet, parkskötsel, förrådsverksamhet, underhåll och nybyggnation av gator, vatten och avlopp, kost- och lokalvårdsverksamhet, renhållning och fjärrvärme. Verksamhetsområdena vatten och avlopp, renhållning samt fjärrvärme är affärsdrivande verksamheter och särredovisas även i en egen resultattabell.

Administrationen - Förvaltningschef Magnus Olsson.

Förvaltningens administrativa funktion utför service åt förvaltningens övriga enheter, Kommunstyrelsekontoret samt kommunens medborgare. Inom administration ligger övergripande funktioner såsom diariehantering, ekonomi, vägbidrag och gemensam infrastruktur. Här finns även en projektingenjör samt upphandlingskompetens.

Fastighetsenheten - Fastighetschef Peter Mossberg

Fastighetsenheten driver och förvaltar alla kommunens egna fastigheter som nyttjas av förvaltningarna eller hyrs ut externt. Fastighetsenheten ansvarar för all mark som ägs av Melleruds kommun. Fritidsanläggningar samt driftsbidrag till föreningar hanteras också av fastighetsenheten. Fastighetsbeståndet består av ca 64 600 kvm med fördelningen 25% Socialförvaltningen, 38% Kultur- och utbildningsnämnden, 17% Kommunstyrelsen, 15% externa/övriga hyresgäster, 4% Föreningar samt 1 % ej uthyrningsbara objekt. Vi har renoverat Tingshuset sedan augusti och detta togs i bruk i april. Från 1 januari ingår Sunnanå Hamn under fastighetsenheten. Bostadsanpassning för privat personer handläggs också av fastighetsenheten.

Gatu- och Parkenheten - Gatu- och Parkchef Lorentz Norberg

Gatuenhetens ansvarsområden är gator, skyltning och vinterväghållning. Gatuenheten utför projekt samt underhållsarbeten tillsammans med andra enheter. Parkenheten tillhandahåller specialistkunskap inom grönytesektorn samt deltar i aktiviteter som marknadsför Melleruds kommun och bidrar till en attraktiv kommun att vistas, arbeta och bo i. Verksamheten omfattar gräsklippning, busk- och rabattskötsel, trädplantering, snöröjning på alla kommunala gator samt gång- och cykelvägar, offentlig belysning, underhåll av lekplatser samt skötsel av fyra kommunala badplatser.

Serviceenheten - Servicechef Martin Zetterström

Serviceenheten inrymmer kost, lokalvård och kontorsvaktmästeri och har 47 tillsvidareanställda och ca 15 timanställda. Våra produktionskök har hög standard och är i mycket bra skick. Lokalvärden städar idag ca 35 200 m² i kommunens lokaler. Moderna metoder används t ex miljövänliga rengöringsmedel. I kommunen finns för närvarande 4 produktionskök. Kommunens livsmedelspolicy samt måltidspolicy följs och vi markerar ursprungsland för kött och fågelprodukter samt fiskrätter enligt godkända vatten och fiskemetoder från hållbart bestånd (MSC) på våra matsedlar. Kommunens skolmatsedlar finns som en applikation i mobiltelefon. Tillsammans med Dalslandskommunerna och Säffle kommun har ett kostdatasystem införts. Datasystemet går under namnet "Matilda".

Enheten Förråd och service - Enhetschef Patrik Tellander

Enheten Förråd och Service ansvarar för kommunens förrådsverksamhet, verkstad, bilpool, maskinpool, offentlig renhållning, leasingbilar, motionsspår samt skogsbruk. Inom förråd och Service ingår ansvar för administrativa sysslor som tillstånd för LTF, torghandel, uteserveringar, administration av skrotbilar, administration kring praktikanter och bidragsanställda mm. I verksamheten ingår även servicelaget som är en resurs till andra verksamheter samtidigt som det ger en möjlighet för personer med särskilda behov att komma in på arbetsmarknaden.

Verksamheterna Vatten och avlopp (VA), Renhållning samt Fjärrvärme betraktas som affärsverksamheter och redovisas därför också i en egen tabell. Till skillnad från övrig kommunal förvaltning ska dessa helt finansieras av avgifter från brukarna. Det innebär att verksamheternas ackumulerade resultat blir en andel av kommunens eget kapital, d v s

en fordran eller en skuld för skattekollektivet. Därför särredovisas affärsverksamheten.

Renhållningsenheten - Renhållningschef Patrik Tellander

Renhållningen ansvarar för kommunens hämtning och omhändertagande av hushållsavfall där även slamsugning av enskilda avlopp ingår. Verksamheten är en affärsverksamhet och särredovisas. I Melleruds kommun finns Hunnebyns avfallsanläggning som är kommunens återvinningscentral och mottagningsstation för hushållens grov- och farliga avfall. Allt avfall som kommer in till Hunnebyn transporteras ut från anläggningen för behandling. Inget hushållsavfall tas emot. Hämtning av hushållsavfall och slamsugning sker av gemensamt upphandlad entreprenör med kommunerna Dals Ed, Färgelanda och Bengtsfors. Hushållsavfallet fraktas efter insamling direkt till Trollhättan för behandling. I kommunen finns sju återvinningsstationer som ägs av FTI (Förpacknings och tidningsinsamlingen).

VA-enheten - VA-chef Anders Broberg

Verksamhetens uppgift är att försörja de delar i kommunen som har kommunalt vatten och avlopp med dricksvatten av god kvalitet samt en avloppsrening som uppfyller myndigheternas krav. För detta ändamål finns tre vattenverk, tre reningsverk, 43 avloppspumpstationer samt 23 LTA-pumpstationer för enskilda fastigheter i kommunen. Enheten är en affärsdrivande verksamhet och särredovisas.

Fjärrvärmeenheten - Fjärrvärmechef Peter Mossberg

Kommunen har fem mindre fjärrvärmeverk som producerar fjärrvärme till delar av kommunens fastigheter, Melleruds Bostäders fastigheter och privata fastigheter. Två heltidsanställda tekniker sköter om våra anläggningar. Utöver detta ansvarar dessa även för värme och ventilation i alla kommunala fastigheter. Enheten är en affärsdrivande verksamhet och särredovisas.

Särredovisning affärsverksamhet

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-45 982	-46 169	-187
Personalkostnader	8 881	8 643	-238
Löpande kostnader	37 101	37 526	425
Summa kostnader	45 982	46 169	187
Resultat	0	0	0

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Att utveckla ett hållbart samhälle	Att öka andelen förnybar energi	<p>◆ Andelen % av olja och el ska minska</p> <p>● Utredning och projektering för minskning av olja och el för uppvärmning ska vara färdigställt</p>
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att främja en jämlik och jämställd hälsa	Att främja goda livsvillkor.	<p>■ Andel ovidkommande vatten ska minska</p> <p>◆ VA plan ska finnas</p>
		Att starta byggandet av ett särskilt boende.	◆ Produktionsstart av särskilt boende.
		Att upphandla entreprenör för att bygga ett särskilt boende.	<p>◆ Ram-handling framtagen.</p> <p>● Upphandling av entreprenör klar.</p>

Analys måluppfyllelse

Fjärrvärmenät öster om järnväg i Mellerud är färdigställt. Endast asfaltsarbete kvarstår. Detta utförs under våren 2018.

Arbete med ovidkommande vatten går inte enligt plan. Med dagens bemanning och arbetssätt kommer vi inte att nå Länsstyrelsens krav. Projekten är tidskrävande och mycket arbete måste läggas ner på utredning och kontakter med fastighetsägare. Trots detta har vi på med flera stora projekt. Arbetstakten har ökat och vi får mer upparbetade rutiner som kan återanvändas.

Arbetet med VA-plan löper på. Tidplanen har försenats pga. andra prioriteringar. Förslag till VA-plan är ute på remiss. Planen är att den beslutas i juni.

Byte av värmekälla på Karoliner skolan pågår. Beslut har tagits att man väljer lösning med pelletspanna enbart för Karoliner skolan. Ansökan om medel från Klimatklivet är beviljad. Upphandling av entreprenör är klar. Upphandlingen har varit överklagad men kommunen har vunnit denna och arbete görs under våren.

Programhandling för särskilt boende på Ängenäs är klart. Upphandling av utökad samverkan (partnering) är klar. Projekteringsarbetet har påbörjats men vi väntar på godkänd detaljplan. Denna har försenats pga. förekomsten av fornlämnade.

Analys verksamhet

Administrationen

Det råder högtryck inom administrationen. Mycket jobb har lagts ner på att få tydligare struktur och uppföljning. Arbetet med att införa arbetsordersystem bland verksamheterna har tagit mycket resurser. Nu börjar det visa sig var vi lägger kostnader på ett tydligare sätt. Detta gör att vi kan arbeta lättare med effektivisering och budgetuppföljning. Under tiden som kommunchefens tjänst har varit vakant har samhällsbyggnadsförvaltningen skött alla frågor rörande markförsäljning. Detta har varit påfrestande då det upptar väldigt mycket tid. Många stora projekt löper på i hela förvaltningen och tack vare en god stämning bland medarbetarna så klarar man av att hantera det. Jag vill särskilt trycka på att det är tack vare våra flexibla och engagerade medarbetare som tar ett oerhört stort ansvar, som gör att det fungerar så bra.

Fastighetsenheten

Mycket resurser har lagts första halvåret på att genomföra renoveringen av Tingshuset och denna är nu klar och en nyinvi gning har skett av fullmäktige. Arbetet med kommunhuset har fortsatt. Här har ytterligare en lägenhet renoverats. Nya lokaler har iordningställt för Team Sportia och ett sjuårigt hyresavtal har tecknats. Inomhusmiljö har utretts och åtgärder har vidtagits med ventilation i garaget. Utredningsarbete pågår med ventilationen för kontorsdelen, utredning för Börsens Restaurang är klar och arbete påbörjas i december. Arbetet med montering av ny ventilation för Bowlingen har gjorts. Sanering av ett kontor har genomförts och återställt. Idrottshusets tillgänglighetsanpassning har färdigställt. Utöver det som nämnts så utför vår personal tillsammans med ramavtalsleverantörer löpande underhållsarbete i hög takt. En upphandling av byggmaterial, kök och färg har gjorts under våren. Stora arbeten har pågått med projektering av ny idrottshall och byggstart var under september månad. På Resecentrum har 2:a våningen färdigställt och är nu ett kontor där ny hyresgäst har flyttat in i de 1 september. Byte av kök på särskilda boenden och förskolor har skett under året. Skolmodulen på Nordalsskolan är klar och tagits i bruk lagom till skolstarten. Här har även ett stort projekt med Borggården genomförts. Detta projekt gjordes i samarbete med elevrådet för att få till en så trygg miljö som möjligt för eleverna. I samband med detta så har det även skett asfaltering av ytor runt skolorna i området vid Rådaskolan. Takbyte på Idrottshuset har gjorts under hösten. Arbetet har gjorts utanför Kommunhuset med att tillgänglighetsanpassa trottoaren och ingångarna till affärerna. Nytt brandlarm har installerats på Åsebro skola. Under året har vi även arbetat med energibesparande åtgärder som bestått av byte av belysningsarmaturer på skolor till LED belysning samt byte av en del fönster på Fagerlidshemmet och Telaris. Skållerudshemmet har fått målat och tapetserat på alla allmänna utrymmen även nytt golv vid entré har lagts. Bostadsanpassningsbidrag för privat person har varit omfattande under året med flera stora jobb och flera har varit kostsamma vilket medfört att budget för denna verksamhet har överskridits. Personalgruppen har kontinuerliga frukostmöten där vi arbetsfördelar och prioriterar arbetsuppgifter. Stämningen i gruppen är bra och alla hjälps åt med olika arbetsuppgifter. Vår sjukfrånvaro är väldigt låg. En pensionsavgång har skett under sommaren och är ersatt av personal från Gata/Park som tidigare har arbetat på denna position. Två personer från integrationsgruppen har arbetat hos oss under 3 månader. De har arbetat med fastighetsskötsel och snickerier.

Gata och Parkenheten

Under året har vi haft ett projekt med förbättringar av lekplatser och det vi utfört är bl.a. att dela av gräsytor och lekplatsområde med byggtimmer, nytt fallskydd i gummi har anlagts på Sjögatan, ny sand i andra fallskyddsytorna, vi har satt upp nya informationsskyltar. Skolgården på Rådaskolan/Dahlstiernska gymnasiet har genomgått en restaurering. Ny asfaltbeläggning har lagts ut, konstgräsplan för fotboll har anlagts med därtill anpassad belysning och även nya fotbollsmål, en basketplan har målats upp på den nya asfalten, nytt nät för volleyboll har monterats m.m. Även Borggården har restaurerats och konstgräs har lagts där, nya blomlådor och bänkar för ökad trivsel har vi också ställt ut. Enheten har under året genomfört en del markarbeten så som schaktarbeten för nya skolmoduler vid Nordalsskolan, vi bistått VA-avdelningen med byte av ledningar på bl.a. Magasinsgatan, Långgatan samt påbörjat större projekt med ovidkommande vatten i Gärdserud. Man kan i skrivandets stund säga att vi genomfört etapp 1 och är långt gångna i etapp 2. Norra sidan av Storgatan från Magasinsgatan har fått en ny trottoar som vi passade på att samordna när fjärrvärmens ändå grävde i berörd gata. Diverse andra beläggningsarbeten har genomfört så som att Magasinsgatan fått ny beläggning och lika så del av Storgatan. Resecentrum har fått utökad parkering för pendlare. Detta har genomförts i samarbete med Västtrafik och Trafikverket. Gata/Park har fått nyrenoverade lokaler nere på Kommunförrådet. Vi har även anställt en ny Driftledare för yttre miljö. Projektet med byggnation av GC-väg på Järnvägsgatan har kommit så långt som att projektör håller på att ta fram bygghandlingar som sedan Trafikverket skall granska och godkänna innan själva bygget kan starta.

Enheten Förråd och Service

Enheten förråd och service är ny från 2017-01-01. Arbetet pågår med att skapa ordning och struktur inom ansvarsområdet samt i budget och uppföljning av enheten. Detta året kommer att vara en grund för att få rätt budgetfördelning mellan Gata/Park och denna enhet till 2018. Ett led är att vi kört igång ett arbetsordersystem vilket ger oss bättre redovisning av medarbetarnas tid. En riskutredning för hantering och lagring av brandfarlig vara har påbörjats. För ofrentlig renhållning har kostnaderna ökat och detta beror troligen på att invånarantalet ökat samt att man ser ett ändrat beteende i samhället. Integrationsprojekt har under året pågått med 10 nyinflyttade. De har till stor del sysslat med skogsbruk och service för kommunens verksamheter. Under andra halvåret 2017 så har 5 st jobbat ute i kommu-

nens verksamheter. Verkstadens personal har gått utbildning under året för att kunna serva och underhålla kommunens alla fordon och maskiner. Förrådet har utökat sina artiklar under året för att kunna serva så många enheter som möjligt. När ökning av kommunens övriga verksamheter sker påverkas enheten Förråd och Service eftersom mer service på både fordon, maskiner och övrig verksamhet som enheten tillhandahåller ökar. Under första kvartalet rekryterades ny enhetschef för Gata/Park. Överlämnandet har skett under hela året eftersom arbetet varierar efter årstid.

Serviceenheten

Fler gäster (elever) har tillkommit under början av året vilket påverkar arbetsbelastningen för både kost o lokalvårdarna. Samtidigt ökar råvarukostnaden då allt fler portioner lagas i våra kök. Vi har köpt in en dammsugare för höghöjdsstädning och genomfört storstädning i flera skolor. Detta kommer genomföras årligen. Vi fortsätter arbetet med kost programmet "Matilda" för näringsberäkning av alla måltider. Vi fortsätter även arbetet med att minska på halvfabrikat, t ex med att baka bröd själva ibland. Utbildning i moppteknik har genomförts för lokalvårdare och för kostpersonal har smak skola/vegetarisk matlagning genomförts. Fem lokalvårdare har genomfört PRYL- utbildning. Vi har installerat Coolguard för kontroll av temperaturer i kylar/frysar i två produktionskök. Vi har köpt nya möbler till matsalen på Fagerlidsskolan. Vi har gått med i nätverket skolmatsakademien och därifrån har vi startat upp "månadens grönsak" i ett försök att få eleverna i skolan att äta mer grönsaker. Vi har genomfört en utbildning där kostombud på äldreboendena samt kostpersonal gemensamt skall stärka ät glädjen hos de boende. Det har antagits en ny Måltid & livsmedelspolicy som innebär att vi ska försöka satsa mer på närproducerat, ekologiskt och minska på halvfabrikat. Vi ser en stadig minskning av sjukfrånvaron.

Renhållningsenheten

Arbetet med den gemensamma avfallsplanen för Dalslandskommunerna pågår. Rapportering till politiker gjordes under september månad. Nytt avtal för omhändertagande av hushållsavfall har trätt i kraft vilket innebär att allt hushållsavfall lämnas hos RagnSells anläggning på Heljestorp. Avtal för hämtning och behandling av hushållsavfall samt slam är förlängt till 2020-09-30 efter gemensamt beslut av samtliga 4 kommuner. Vid Vibergsön har ett nytt "sophus" färdigställt där de boende på öarna utanför Vibergsön kan lämna sitt avfall. Räddningstjänsten har besiktat vår hantering av farligt och explosivt avfall vid Hunnebyn. Detta innebär restriktioner för vår hantering till dess att åtgärder vidtagits och nytt tillstånd medgivits. Ny container för farligt avfall levererades i början på december. Till dess att ny besiktning gjorts är restriktionerna fasta. Ny tillsyn av Räddningstjänsten kommer att ske i början av året. Riskanalys har färdigställt av anlitad konsult. Arbetet för godkännande av sluttäckning för vår deponi är i sitt slutskede. Deponi gas utredning blev klar och insänd till Länsstyrelsen under hösten. Omhändertagande av lakvatten från deponin utreds med konsulthjälp och är framflyttad till första halvåret 2018.

VA-enheten

Driften av vattenverken löper på normalt. Reningsverket i Sunnanå har haft stora problem med slam under hösten, vi har haft höga nivåer slam och svårt att få avvattningsprocessen att fungera. Renoveringen av röt-kammaren är slutförd. I arbetet med ovidkommande vatten och den utarbetade saneringsplanen har arbetet inte utförts enligt plan, och det finns kvarvarande åtgärder att utföra. Enheten har bland annat påbörjat arbetet med omläggning av VA-ledningar i Gerdserud där Bäckgatan och Vallmogatan är färdiga, utredning av dagvattenhantering och projektering av nya VA-ledningar runt Brunnsvallen i Dals Rostock. Skarpens väg inklusive omgivande VA-ledningar har bytts ut och stora inläckage har åtgärdats. Nya VA-ledningar har lagts på Långgatan och Magasinsgatan. Mycket arbete kvarstår enligt den arbetsplan som lämnats till Länsstyrelsen. Arbetet med en ny intagsledning till Vita Sannars vattenverk fortgår enligt plan med vattenprover. Tyvärr har vi inte haft det väderläge som ger sämst förutsättningar vid vårt råvattenintag. Helst vill vi ha prover vid detta scenario för att säkerställa ny placering av intag. Vattentornet i Åsensbruk har fått nytt yttertak då det gamla varit otätt och gett problem med vattenkvalité. Arbetet med nytt övervakningssystem har startats med en direktupphandling som är slutförd. Förslag till VA-plan har utarbetats, Nytt verksamhetsområde i Uppered har beslutats.

Fjärrvärmeenheten

På Klackens panncentral har vi drift optimerat flispanna 2. Projektering och upphandling av fjärrvärmenät för östra Mellerud är klart. Arbetet slutfördes under december. Ett arbete med att städa upp runt Klacken har gjorts under sommaren och vi har satt upp ett staket runt Klacken för att öka säkerheten. Vi har utrustat alla våra panncentraler med centralsdammsugare för att få en bättre arbetsmiljö i samband med sotning. Studiebesök har gjorts på en panncentral i Ed för att utbyta erfarenheter. Personalen arbetar mindre mot fastighet och kan utföra mer underhållsarbete på våra pannor som säkerställer driften på ett bättre sätt. Sjukfrånvaron är väldigt låg.

Analys ekonomi

Resultatet för de skattefinansierade verksamheterna visar ett överskott på 776 tkr. I detta ligger 527 tkr som ska återlämnas från mark-, skog- och inventarieförsäljning samt drift och rivnings kostnader för Ugglan. Tar man hänsyn till detta så är resultatet för de skattefinansierade verksamheterna ett överskott på 249 tkr.

Resultatet för de affärsdrivande verksamheterna visar ett underskott med 93 tkr.

Fjärrvärmeenheten har ett överskott på 198 tkr. VA-enheten visar ett underskott med -241 tkr. Justering av taxan är gjord inför 2018 och inga ytterligare åtgärder krävs. Renhållningsenheten visar ett underskott på -50 tkr. Detta är pga. extra konsultkostnader av engångskaraktär och därför är det inget behov av åtgärder. Samtliga avvikelser kommer att balanseras mot kollektivet.

Åtgärder för att komma i balans

I dagsläget har vi ingen obalans som behöver åtgärdas.

Framtid

Fortsatt fokus gäller för att utveckla förvaltningens struktur, arbetssätt samt arbetsmiljö. Många stora arbeten är på gång. Det är viktigt att fortsätta vårt arbete med att stärka Vi-känslan i förvaltningen. Detta visar vår medarbetarenkät att det är ett vinnande koncept som stärker både trivsel och effektivitet. Vi behöver fokusera ytterligare på att hålla flera större projekt igång samtidigt för VA. Här har vi en utmaning att nå de krav Länsstyrelsen ställer på oss och även de aktiviteter VA-plans arbetet visar på att vi skall utföra.

Byggnadsnämnden

Resultaträkning

Ordf. Karin Hilmér

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-1 592	-1 531	61
Personalkostnader	2 535	2 372	-163
Löpande kostnader	1 395	2 042	647
Sa kostnader	3 930	4 414	484
Resultat	2 338	2 883	545

Verksamhetsbeskrivning

Byggnadsnämndens verksamhet innefattar handläggning av bygglovsansökningar, bygganmälan, sotningsverksamhet, tillsynsarbete, strandskyddsdispenser, arbete med kommunens detaljplaner, uppdatering av kartor, upprättande av adress- och byggnadsregister och handläggning av kommunens tomtkö, samt information till medborgarna.

Plan- och byggenheten står Kommunstyrelsen till tjänst när det gäller översiktlig planering i kommunen eller yttranden till inkomna remisser. Byggnadsnämnden består av sju ordinarie ledamöter och sju ersättare.

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att skapa goda förutsättningar för ett attraktivt boende.	Att revidera minst två detaljplaner	◆ Ändamålsanpassa två detaljplaner
		Att utforma två nya detaljplaner	◆ Att två nya detaljplaner utformas
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Att uppmuntra till ett hållbart byggande	Att utöka informationen om energieffektiva hus till allmänheten	◆ Informera på två olika sätt/kanaler om energieffektiva hus.

Analys måluppfyllelse

Det är en lång startsäcka när en översyn eller en ny detaljplan ska göras. Enheten är i bra fas i detaljplanearbetet, men får ständigt nya uppdrag. Detaljplanen vid Rådahallen antogs på kommunfullmäktiges möte i januari.

Detaljplanerna för Norra Ängenäs och kvarteret Spjutet var under sensommaren ute på granskning, varav Norra Ängenäs var ute på granskning nummer två. En arkeologisk utredning har försenat hela processen för Norra Ängenäs vilket innebär viss försening.

Detaljplanen för kvarteret Spjutet antogs i slutet av året. Ändringen av detaljplanen för Örnudden antogs av kommunfullmäktige i september.

Sapphultsplanen är påbörjad genom en geoteknisk undersökning och beräknas kunna antas under 2018.

De nya detaljplanerna på Kurran, Cirkusplatsen och Ugglan har ännu inte påbörjats. Ändring av detaljplan för Sundserud har påbörjats och ändring av detaljplan för Vita Sannar har ännu ej påbörjats.

Arbetet med att lägga ut information om hållbart byggande på hemsidan har legat på is då det under 2018 ska utformas en ny hemsida.

Analys verksamhet

Arbetsbelastningen på enheten har under 2017 varit mycket hög. Jämfört med året innan har antalet inkomna ärenden ökat (bygglov, anmälningar, strandskydd, tillsyn, etc.). Dessutom har detaljplanefrågan blivit stor i kommunen och nämnden får ständigt nya uppdrag.

Under oktober genomfördes ByggaBo-mässan med som var ett uppskattat arrangemang för utställare och besökare.

Rekrytering av plan- och byggchef har lagts på is då de förra rekryteringarna inte gett något resultat. Behovet av arkitekt har lösts genom att arkitektkompetensen köps in av en konsultfirma, en till två dagar per vecka.

I slutet av 2016 anställdes ytterligare en bygglovshandläggare/-inspektör vilket passade bra i tid med det ökande byggandet i kommunen.

Det har dessutom tillkommit mer tillsyn i verksamheten efter några ändringar i Plan- och bygglagen. Att det tillkom ytterligare en medarbetare i enheten gjorde att den höga arbetsbelastningen och den stora sårbarheten, om någon blir sjuk, har minskat.

Analys ekonomi

Inkomna bygglov-/strandskyddsansökningar minskade och gjorde att prognos ett på 200 tkr i överskott i intäkter inte längre blev aktuell. Konsultkostnaderna var däremot betydligt lägre än budgeterat, vilket gjorde att prognos tre blev 200 tkr plus.

Det slutliga resultatet blev ännu högre än vad som var prognostiserat då det blev ännu mer detaljplanearbete för konsulten, och därmed arbetades ingenting med bygglov som det var budgeterat för. Kostnaderna för detaljplaner är budgeterade under KS.

Under 2017 skulle en ny primärkarta tagits fram för kommunen. Detta arbete hanns inte med och pengar till detta är tänkt att äskas i bokslutsdialogen för att kunna genomföras under 2018.

Framtid

Under 2017 var det mycket arbete med detaljplaner. Det är ett ständigt arbete med framtagande av kartor, beskrivningar, undersökningar, granskningar, samråd som kommer att fortlöpa tills planerna är antagna.

Detaljplanen för Norra Ängenäs är viktig eftersom det är en förutsättning för byggnationen av ett särskilt boende. Men även detaljplanerna för Sapphult som ska möjliggöra byggnationer för näringsverksamheter och Östra Järn som ska möjliggöra byggnation av åretruntbostäder, är viktiga.

Planerna för Vita Sannar och Sundserud kommer vara viktiga för Melleruds utveckling som fritidsort och kommer att arbetas intensivt med i början av 2018.

Byggnationen av köpcentrum på Västerråda förväntas påbörjas under början av 2018 och därmed antas fler bygglov för större byggnationer i området inkomma. Det särskilda boendet i Ängenäs är tänkt att påbörjas 2018 under förutsättning att detaljplanen antas och vinner laga kraft.

Arbetet med översiktsplanen sattes igång under 2017 men kommer 2018 att leda till ett första utkast som förhoppningsvis kan antas i början av 2019. Plan- och byggenheten kommer att vara en stor del i arbetet med översiktsplanen.

Nyckeltal

Nyckeltal avser antal beviljade	Bokslut 2016	Utfall t.o.m. Prognos 1	Utfall t.o.m. 170630 Delårsbokslut	Utfall t.o.m. Prognos 3	Bokslut 2017
Bygglov BN	45	13	23	38	51
Bygglov DEL	71	33	62	81	100
Rivningslov	3	3	4	8	8
Marklov	1	1	1	1	1
Skyltlov	11	1	1	3	3
Förhandsbesked	3	1	2	2	2
Anmälan	75	10	18	23	82
Strandskyddsdispens	37	12	28	37	47
Planbesked	1	2	3	3	3
Avslagna blov/str.sk	5	1	3	4	4
Ovärdad tomt	13	7	23	25	25
Ovärdad byggnad	2	1	3	4	8
Olovlig byggnad	5	2	5	5	8
Sotningsdispenser	6	1	3	6	8
Adressättning	16	4	7	12	17
Tillsyn EAH pågående objekt	10	2	2	2	2
Tillsyn OVK pågående objekt	112	75	104	169	170
Tillsyn hissar pågående objekt	34	10	12	12	12
Sanktionsavgifter	1	1	2	2	2
Viten	1	1	3	3	4
Tillsyn lekplatser, pågående objekt	23	-	12	12	12

Anmälan består av följande delar: rivning, WC/VA, eldstad, väsentliga ändringar, attefall ny- och tillbyggnad. Nyckeltalen för delårsbokslutet är t.o.m. 170630. Nyckeltalen för Prognos 3 är utfall t.o.m. 170930.

Kultur- och utbildningsnämnden

Resultaträkning

Ordförande Rune Stenén

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-60 014	-34 327	25 687
Personalkostnader	154 049	139 843	-14 206
Löpande kostnader	102 133	90 623	-11 510
Sa kostnader	256 181	230 466	-25 715
Resultat	196 168	196 140	-28

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och utbildningsförvaltningen har ansvar för förskola, grundskola, fritidshem, familjedaghem, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, SFI (Svenska För Invandrare) och ungdomsverksamhet på Stinsen. Inom förvaltningen ingår KulturMellerud.

Organisationen består av åtta rektorsområden fördelade på ett team för förskola till åk 6 och ett team för åk 7-9, gymnasieskola, vuxenutbildning och kultur. Inom varje team finns elevhälsa där det ingår rektorer, speciallärare, specialpedagoger och skolsköterskor. I förvaltningen finns åtta rektorer och en förskolechef, 2,75 tjänst skolkuratorer och 2,75 tjänst skolsköterska. Skolpsykologkompetens anlitas på konsultbasis. SYV (Studie och Yrkesvägledare) finns på Rådaskolan, Dahlstiernska gymnasiet och Vuxenutbildningen.

Förskoleverksamhet

I enlighet med skollagen erbjuds förskoleverksamhet för barn i åldern 1-5 år enligt följande:

- I den utsträckning det behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas arbete och/eller studier.
- 15 timmar per vecka för barn vars föräldrar är föräldralediga eller arbetslösa.
- 15 timmar per vecka, 35 veckor/525 timmar per år, så kallad allmän förskola, avgiftsfritt för alla barn från och med höstterminen det år de fyller tre år.

Med undantag för allmän förskola betalar föräldrarna avgift enligt särskild bestämmelse. Förskoleverksamhet bedrivs på sju förskolor och familjedaghem (dagbarnvårdare).

Obligatoriska skolformer inklusive skolbarnsomsorg och förskoleklass

I enlighet med skollagen erbjuds förskoleklass från och med höstterminen det år barnet fyller 6 år samt nioårig grundskola för alla barn i åldern 7-16 år. Barn som tillhör särskolans personkrets erbjuds skolgång inom Melleruds särskola. Kommunen har sex grundskolor, en skola F-3, fyra skolor F-6 och en skola 7-9.

Nio förstelärare i kommunen är anställda för att öka skolans måluppfyllelse. På Rådaskolan finns Melleruds särskola med elever i grund- och träningssärskola. En del av kommunens särskoleelever går även i andra kommuner. Elever från andra kommuner går också i kommunens grundsärskola.

Skolbarnsomsorgen erbjuder omsorg för barn i åldern 6-13 år på lov och utanför ordinarie skoltider utifrån de behov som uppstår på grund av vårdnadshavares arbete eller studier. Föräldrarna betalar avgift. Fritidshem finns på samtliga grundskolor utom på Rådaskolan. Melleruds grundsärskola erbjuder förlängd skolbarnsomsorg för särskoleelever.

Stinsens verksamhet har öppet 4 dagar i veckan. Besöksantalet har minskat bland nyanlända ungdomar jämfört med 2016.

Ungdomsgymnasium

Kommunen bedriver egen gymnasieskola på Dahlstiernska gymnasiet. På skolan finns följande nationella program: Barn- och fritidsprogrammet, Estetiska programmet med inriktningarna media och musik, Lärlingsprogram med olika yrkesutbildningar, Introduktionsprogrammet och VVS- programmet som finns i Åsensbruk.

För övriga nationella program köps platser i andra kommuner. Melleruds kommun har samverkansavtal med flera kommuner i regionen.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen innefattar

- Utbildning på grundskolenivå för vuxna
- Utbildning på gymnasienivå för vuxna
- Svenska för invandrare

- Särskola för vuxenstuderande
- Stöd till studerande på utlokaliserade högskolekurser

Vuxenutbildningens verksamhet bedrivs i Dahlstiernska gymnasiet lokaler men bedrivs även i Melleruds IF:s klubblokal samt gamla brandstationen i Mellerud.

Utbildningsdelen bedrivs till stor del i egen regi, men även genom samverkan mellan Dalslandskommunerna.

KulturMellerud

Biblioteket, Kulturskolan och Kulturbruket på Dal bildar enheten KulturMellerud.

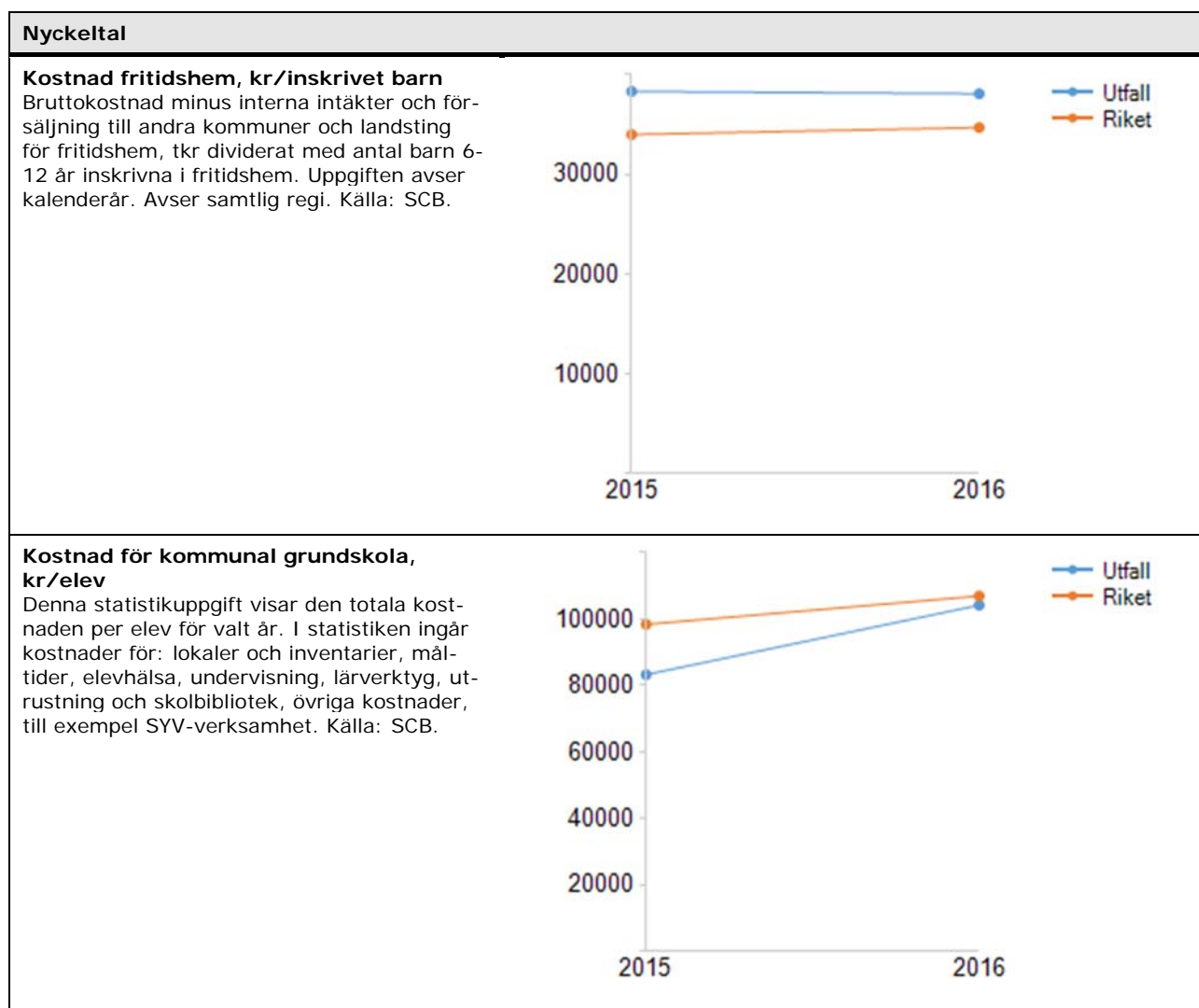
Bibliotekslagen och våra egna mål slår fast att alla kommuninvånare och besökare ska ha tillgång till ett bibliotek för att kunna ta del av litteratur, tidningar, tidskrifter och media i annan form samt information och kulturell verksamhet. Bibliotekets golv har renoverats under vintern vilket medför att det varit stängt under en period.

Både vad det beträffar biblioteksverksamhet kulturskolan och kulturarrangemang finns ett fungerande samarbete med grundskolan och gymnasieskolan. Samtliga grundskolor har skolbibliotek. Biblioteket på Dahlstiernska är det bibliotek som är i behov att utvecklas.

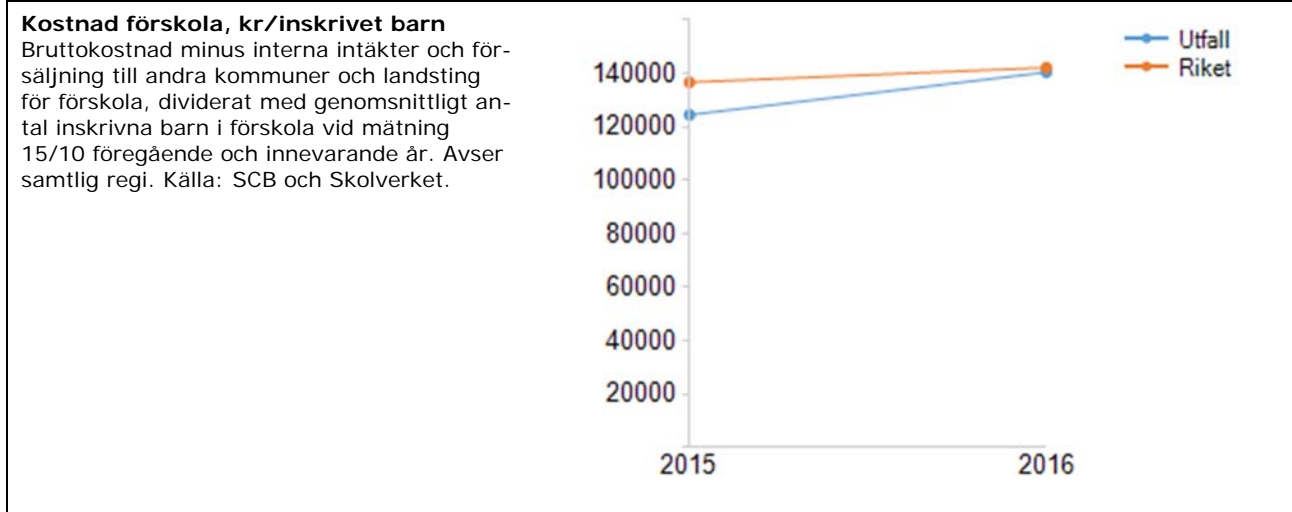
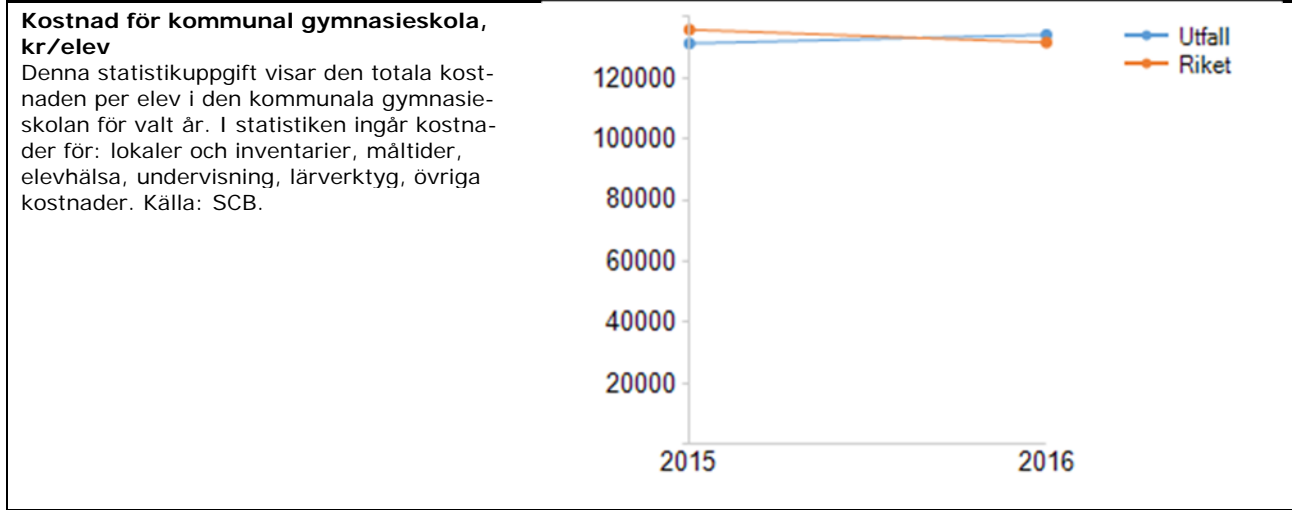
Kulturskolan samarbetar med kulturskolorna i övriga Dalsland. Ansvarig för programverksamheten på Kulturbruket är Kulturbruksstyrelsen, ett självstyrelseorgan som rapporterar till kultur- och utbildningsnämnden.

För programverksamheten har Kulturbruksstyrelsen bidrag från Västra Götalandsregionen. Det finns ett etablerat samarbete med Konserthuset i Vara.

Nyckeltal Kolada

Nyckeltal

- Kostnaden för fritidshem för Mellerud ligger över riket. Mellerud har många små fritidshem där 12 timmars öppethållande inte går att samordna på samma sätt som på en stor skola med flera avdelningar där man hjälps åt med öppning /stängning.
- Den totala skolkostnaden för Mellerud närmar sig genomsnittet för riket. Kostnader för lokaler och skolmat kan inte förvaltningen påverka. En ökad asylersättning från staten med 60% per elev medverkar till att mer resurser läggs på undervisningen än tidigare år.
- Den ökade kostnaden för förskoleverksamheten i Mellerud beror på investeringar i nya lokaler på en ökad efterfrågan av barnomsorg.

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Varje verksamhet ska ha en välutvecklad dialogmed brukaren	Identifiera förbättringsområden.	 Nöjda föräldrar
Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt	Utveckla samverkan mellan skola, vuxenutbildningen och arbetsliv	Utveckla lärlingsprogrammet och vuxenutbildningen efter näringslivets behov	 Företagsklimat ranking Svenskt Näringsliv
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Alla verksamheter ska bedriva ett hälsofrämjande arbete	Alla elever får godkända betyg i alla ämnen för att främja en jämlik och jämställd hälsa	 Andel elever som slutar särskolan med fullständiga betyg enligt särskolans kursplaner
			 Andel kursdeltagare som slutför sina kurser på Vuxenutbildningen
			 Andelen elever som klarar IM-programmen på ett års studier.
			 Antal elever med betyg i alla ämnen i årskurs nio
			 Antal elever som slutar Dahlstiernska gymnasiet med gymnasieexamen från ett nationellt gymnasieprogram.
			 Meritpoäng årskurs nio
Melleruds kommun ska prioritera barnfamiljer och ungdomar	Alla barn ska erbjudas en god start i livet	Utmana och stimulera barns utveckling och lärande i förskola och fritidshem	 Fritidsbarnen får hjälp med läxläsning
	Alla elever ska erbjudas en utbildning med en hög och likvärdig kvalitet	Öka måluppfyllelsen i grundskolan och gymnasiet så att alla elever ska klara kunskapskraven.	 Andelen elever på Vuxenutbildningen som når kursmålen för nuvarande kurser
			 Måluppfyllelse Särskolan
			 Resultat av nationella prov inom Vuxenutbildningen
			 Resultat av ämnesprov årskurs sex
			 Resultat av ämnesprov årskurs 3
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Kun ska utveckla sin verksamhet med ett fokus på inkludering och mångfald	Nyanlända elever ska erbjudas en utbildning av hög och likvärdig kvalitet	 Andel genomförda kartläggningar av nyanlända elever
		Ökat kulturutbud i kommunen för att nå nya grupper	 Antal barn och elever som erbjuds minst en kulturaktivitet inom alla våra verksamheter

Analys måluppfyllelse

Förskolan stimulerar och utmanar barns utveckling och lärande

Förvaltningen har en utvecklingsgrupp i kommunen som utvecklar förskolornas verksamhet och kvalitetsarbete. Utvecklingsgruppens arbete har gett en mer likvärdig förskola i Mellerud med gemensamma dokument, underlag och service. Förskolans personal har påbörjat en utbildning under läsåret med Riksförbundet Attention om hur man kommunicerar, bemöter barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Elevers möjligheter att nå målen

Resultatet på ämnesprovet matematik åk 6 var 65,9 % godkänt betyg. Vilket är lägre än för riksgenomsnittet 88,3%

Behörigheten till gymnasiet är lägre än föregående år 73%. Framst förklaras detta av att endast 77% av eleverna klarade godkänt betyg i matematik. Terminsbetyget 2017 visar på en klar förbättring med 82% godkända i matematik och hela vårterminen som ger tid till 18 att förbättra resultatet ytterligare.

Nedan följer exempel på vad vi utvecklat för att förbättra skolresultatet:

- utvecklat arbetslagens samarbete och fokus på undervisning och resultat
- utvecklat arbetslagens samsyn över uppdraget, -så här gör vi (mål-uppdrag)
- högre förväntningar på eleverna
- en mer målinriktad ledning av skolan som får alla att dra åt samma håll
- arbetat aktivt för att ge eleverna förutsättningar att lära sig
- undervisningen i grupp eller helklass är mer lärarstyrd än tidigare
- blivit mer duktiga på att kartlägga och följa upp elevernas resultat
- utvecklat ett mer varierat utbud av undervisning för att nå fler elever
- eleverna har getts mer tid för övning och repetition
- ett extra skolår istället för en anpassad studiegång där flera ämnen plockas bort är en bättre åtgärd för att klara betyg i alla ämnen

För att IT användningen skall leda till en ökad måluppfyllelse är det viktigt att IT används på rätt sätt i undervisningen. Förvaltningen har därför under föregående läsår upprättat en lokal IT strategi som anger de förutsättningar och insatser som krävs för att elever och personal ska utveckla en digital kompetens. IT-användningen i skolorna ska stimulera eleverna, öka elevernas lärande och göra skolarbetet roligare. Alla anställda ska vara väl insatta i IT-strategin och tillägna sig vad den innebär för det dagliga arbetet.

Meritpoäng årskurs nio samt behörighet till gymnasiet

Meritvärdet har ökat från 203 meritpoäng 2016 till 208 meritpoäng 2017. Behörigheten till gymnasiet har minskat med 6 procentenheter. Från 79% till 73%. Terminsbetyget 2017 visar på en klar förbättring med 77% godkända i matematik och hela vårterminen som ger tid till 18 att förbättra resultatet ytterligare.

En satsning på ett språkutvecklande arbetssätt i alla skolämnen har inletts under året för att öka måluppfyllelsen i alla ämnen. En satsning på studiehandledning i modersmålet via inlästa läromedel har påbörjats på flera av kommunens skolor. Övriga skolor utvecklas detta arbetssätt som enligt forskningen är en framgångsfaktor för nyanlända elever. Svårigheten med att rekrytera lärare och lokalbrist på flera skolenheter har påverkat måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse över tid

Statistiken nedan inkluderar nyanvandrade elever som har kommit till Sverige de senaste fyra åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svensk skola tidigare. Även elever med okänd bakgrund som saknar uppgift om personnummer, är med i statistiken. Den ökade andelen nyanlända elever i Mellerud påverkar måluppfyllelsen.

Årskurs 9 Vt. Jmf årskullar	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Helt saknar betyg	1%	1%	0%	0%	1%	0%
Betyg i alla ämnen	61%	79%	80%	80%	68%	64%
Betyg i svenska/svenska som andra språk	87%	96%	96%	97%	90%	94%
Betyg i engelska	87%	91%	93%	93%	82%	95%
Betyg i matematik	80%	91%	85%	84%	80%	84%
Meritpoäng	181	208	208	219	203	208
När betyg för nationellt gymn.prog.	78	85	84	84	79	73%

Åtgärder för att öka måluppfyllelsen

- Huvudmannen sammanställer måluppfyllelsen för alla ämnen och årskurser. Analysen av sammanställningen har utgjort en grund för huvudmannens beslut av åtgärder, enligt nedan:
- Huvudspåret i skolutvecklingsarbetet i Mellerud kommer fortsatt var att engagera sig i elevernas kunskapsutveckling och förvänta sig goda resultat.
- Arbetet med att uppmärksamma utreda och tillgodose elevers behov utvecklats.
- Frivilligt studiestöd/läxhjälp på flera skolor utanför elevens ordinarie schema ger elever en möjlighet till extra stöd
- Lovskolan under höst-, vinter- och påsklov erbjuds som en möjlighet till extra stöd för eleverna på flera av våra skolor
- En fortsatt skolutvecklingsstrategi där vi i kommunens skolor utvecklar undervisningen med fokus på elevers lärande och gemensamt utgå från en vetenskaplig grund.

- "En till en" satsning vilket betyder att alla elever åk 6-9 har en personlig iPad eller Mac Book.
- Förvaltningen har under året arbetat med att upprätta en lokal IT strategi som utgör ett stöd för IT verktyget i undervisningen.
- En satsning på ett språkutvecklande arbetssätt i alla skolämnen har inletts under året för att öka måluppfyllelsen i alla ämnen.
- En satsning på studiehandledning i modersmålet via inlästa läromedel har påbörjats på flera av kommunens skolor
- En bra kartläggning av nyanlända elevs kunskaper är avgörande för rätt beslut av rektor om årskurs och stöd för nyanländ elev.
- Skolan behöver utveckla ett språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen. Skolverkets nya bedömningsstöd används för detta ändamål.
- Att nyanlända elever ges de bästa förutsättningarna och stöd för att klara kunskapskraven är avgörande för skolresultaten i Melleruds kommun.

Andelen elever på Vuxenutbildningen som når kursmålen för nuvarande kurser

Våra yrkesstuderande har hög progression och goda resultat. På SFI bedömer vi progressionen vara god ca 87%, spridningen mellan eleverna är dock stor. Detta beror till stor del på elevernas studiebakgrund och deras närvaro på lektionerna. Yrkeskurserna har högst andel elever som når kursmålen.

Fritidshemmen erbjuder god miljö för utveckling och lärande

Fritidspersonalen har gått ICDP utbildning vilket är ett hälsofrämjande program som uppmärksammar det positiva samspelets avgörande betydelse. Fritidshemmen kommer utveckla sitt samarbete med skolan under 2017.

Analys tillbudsrapporter

Huvudmannen får kopia på tillbudsrapporter som analyseras på utskottsmötet. Vid behov rapporterar rektor om åtgärder på nämndsmöte.

Analys verksamhet

Under 2015-2017 har grundskolan haft en kraftig elevökning. Orsaken till den kraftiga elevökningen under året beror på ökningen av nyanlända elever. Både grundskolan och gymnasiet har minskat andelen asylelever under 2017 då flera av dem fått uppehållstillstånd. Anhöriginvandringen har ökat under 2017. Många barnfamiljer har inflyttat till kommunen. Elevökningen håller i sig, under sommaren har grundskolan fått ytterligare 30 elever och är 1073 elever i oktober 2017.

För att klara måluppfyllelsen i skolans alla ämnen krävs ett språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen. Detta för att nyanlända elever ska tillgodogöra sig utbildningen på bästa sätt. Arbetet med detta pågår i kommunens samtliga skolor. Det ökande invånarantalet i kommunen har medfört en ökad efterfrågan av barnomsorg. 373 barn finns i förskolans verksamhet i december 2017.

Verksamheten Svenska för invandrare har 183 elever och verksamheten för vuxenstuderande 114 elever i oktober 2017.

Användning av IT verktyg har ökat kraftigt under de senaste åren. För att IT användningen skall leda till en ökad måluppfyllelse är det viktigt att IT används på rätt sätt i undervisningen.

Förvaltningen har upprättat en lokal It strategi för att utveckla och vägleda det pedagogiska arbetet med stöd av IT (Informationsteknologi) i förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola i Melleruds kommun.

IT-strategin anger de förutsättningar och insatser som krävs för att elever och personal ska utveckla en digital kompetens. IT-användningen i skolorna ska stimulera eleverna, öka elevernas lärande och göra skolarbetet roligare. Alla anställda ska vara väl insatta i IT-strategin och tillägna sig vad den innebär för det dagliga arbetet. Planen ska utvärderas och revideras vart fjärde år med start 2020.

Förvaltningen har vid läsårets början utbildat alla lärare för införande av den uppdaterade lärplattformen "Its Learning".

Förskola

En ökad efterfrågan på barnomsorgen råder främst på grund av en ökning av antalet nyanlända till Mellerud. I januari öppnades en ny förskola i Dals Rostock.

Förvaltningen har en utvecklingsgrupp i kommunen som utvecklar förskolornas verksamhet och kvalitetsarbete. Utvecklingsgruppens arbete ger en mer likvärdig förskola i Mellerud med gemensamma dokument, underlag och service. Förskolans personal har gått ICDP utbildning vilket är ett hälsofrämjande program som uppmärksammar det positiva samspelets avgörande betydelse

En fortsatt utmaning under 2017 har varit att rekrytera legitimerade förskollärare till förskola. Lärarbristen i Sverige har lett till en ökad rörlighet med lärartjänster mellan kommunerna. För att klara en framtida kompetensförsörjning av lärare till Mellerud behöver förvaltningen fortsatt arbeta intensivt med att marknadsföra Mellerud som en attraktiv kommun att arbeta i.

Fritidshem

Kommunens fritidshem har utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete med uppföljning av fritidshemmets verksamhet i relation till de nationella målen. Fritidspersonalen har gått ICDP utbildning vilket är ett hälsofrämjande program som uppmärksammar det positiva samspelets avgörande betydelse. Fritidshemmen fortsätter utveckla sitt samarbete med skolan.

Grundskola med förskoleklass

Behovet av modersmålslärare och språkassistenter har ökat och nyanställningar har skett. I gruppen "nya svenskar" ingår de elever som får permanent uppehållstillstånd, EU-medborgare och anhöriginvandring. Andelen asylsökande barn och elever är fortfarande stor och på sikt kommer dessa få permanent uppehållstillstånd.

Antalet elever med annat modersmål ökar och är 30% av elevgruppen inklusive asyleleverna. De representerar 25 språk och vi ger idag modersmålsundervisning till alla språkgrupper med över 5 deltagare med undantag av Thai. För

att klara bibehållen måluppfyllelse behöver modersmålsstöd och modersmål utvecklas. Statliga etableringsersättningar och ersättningar för undervisning av asylelever har finansierat de ökade behoven av särskilt stöd som dessa elever behöver t.ex. studiehandledning på modersmålet, modersmålsundervisning, förberedelseklass. Svårigheter med att rekrytera behöriga lärare till förberedelseklasser har ökat arbetsbelastningen på våra verksamheter avsevärt.

Grundsärskolan

Grundsärskolan använder iPads och datorer i undervisningen. För de yngre eleverna arbetar pedagogerna aktivt med läsinlärning och praktiskt grundläggande matematik. Grundsärskolan har organiserat elevgrupperna för en ökad trygghet och studiero. Detta har lett till att elever med koncentrationssvårigheter fått bättre förutsättningar för sitt lärande.

Gymnasieskolan

Elevantalet har ökat som en följd av flyktingsituationen. Största programmet är IM språk med cirka 60 elever. Lärlingsprogrammet och barn- och fritidsprogrammet har även många elever. Det råder brist på behöriga lärare, särskilt inom området svenska som andra språk där behovet ökat kraftigt under det senaste läsåret.

Vuxenutbildningen

Verksamheten Svenska för invandrare (SFI) är den verksamhet som ökat mest av förvaltningens verksamheter. Den stora elevökningen på gymnasiet har medfört att SFI undervisningen måste förläggas i andra lokaler i kommunen.

Kulturverksamheten

Kulturskolan har under 2017 bedrivit kulturaktiviteter i de verksamheter inom kultur- och utbildningsförvaltningen som inte hanns med under 2016.

Analys ekonomi

Förskola

Melleruds kommun har inför läsåret 17/18 sökt och fått ett riktat statsbidrag på 1 mnkr för att kunna bibehålla barngruppernas storlek. Förskolan Blåsippan startade januari 2017. Förskolan i Mellerud prognostiserar med ett underskott på cirka 1 mnkr. Statsbidrag har balanserat underskottet.

Fritidshem

Fritidshemmen visar på ett underskott på -500 tkr. Fler barn i verksamheten under året har medfört en högre kostnad.

Grundskola med förskoleklass

Grundskolan är i balans. Enskilda skolor visar på underskott. Orsaker är bland annat elever med särskilt behov av stöd medfört extra resurspersonal.

En osäkerhet kring semesterlöneskulden har att påverkat träffsäkerhetens kring årets prognos.

Kostnaderna kring nyanlända elever med modersmåls lärare, språkassistenter, tolkkostnad andra läromedel ökande i undervisningen. Asylintäkterna har minskat för att eleverna fått uppehållstillstånd. Delar av dessa kostnader har under året ersatts med medel ur kommunens "flykting påse".

Grundsärskolan

Grundsärskolan visar på ett överskott p.g.a. ett minskat elevunderlag.

Gymnasiet

Gymnasieverksamheten visar på överskott totalt. Orsaken är att en stor andel är asylelever med en asylersättning på 113 tkr/elev från Migrationsverket. Sålda gymnasieplatser ger intäkter till kommunen. Ett nytt statsbidrag för att utveckla IM programmets kvalitet kommer att kunna sökas för läsåret 17/18.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan visar på en budget i balans.

Vuxenutbildning

Grundläggande vuxenutbildning samt gymnasial vuxenutbildning visar på ett underskott på 500 tkr. Orsaken är att fler elever blivit klara med sin SFI utbildning och påbörjat vidare studier.

SFI visar på ett underskott på 400 tkr. Orsaken är ett ökat elevantal. Projektmedel har balanserat underskottet.

Kulturverksamhet

Kulturskolan har visat på en budget i balans

Kulturbruket

Kulturbruket på Dal har visat på en budget i balans.

Åtgärder för att komma i balans

- Stängningen av asylboenden har inte lett till något lokalöverskott men en personalminskning har skett då kommunens förberedelseklasser avvecklats.

Åtgärd: Under 2017 kommer inga kostnader för lokalsatsningar göras med undantag av nya skolmoduler på Nordalskolan. Under 2018 kommer förskolan i centrala Mellerud att utökas.

Antalet personal i kommunens förberedelseklasser minskas på grund av ett minskat antal asylelever i Mellerud.

- Ökade kostnaden för skolskjuts är svåra att påverka, då ett ökat antal elever med växelvis boende har rätt till skolskjuts från båda vårdnadshavarnas folkbokföringsadresser. Detta gäller även om man inte bor i skolans ordinarie upptagningsområde. Elevantalet i allmänt har ökat över de antal platser som upphandlades i det senaste skolskjutsavtalet. Fler barn med diagnos som inte klarar vanlig skolskjuts ökar kostnaden.

Åtgärd: Skolskjutssamordnaren arbetar med att försöka samordna skjutsarna för en kostnadseffektiv skolskjutsorganisation.

- En extra övertidsersättning för kommunens dagbarnvårdare under 2016 medförde en kostnad på 300 tkr som bokats upp från 2016 och är ännu inte utbetald under 2017.

Åtgärd: Under 2017 är organisationen av arbetstiden ändrad så övertid inte ska uppstå.

- De ökade kostnaden för IKE ersättningar till andra kommer har flera olika orsaker. Andelen gymnasieelever som väljer annan skola i annan kommun har ökat något. Andelen grundskoleelever som går i skola i annan kommun har ökat.

Åtgärd: 1. Bedriva en verksamhet med god kvalitet och renommé som gör att fler barn och elever finns i kommunens verksamheter. 2. Förvaltningen utvecklar sin uppföljning av IKE elever/kostnader för att göra justeringar inom budget. 3. Locka fler externa elever till våra verksamheter.

Olika enheter visar på ett underskott på grund av en ökad andel nyanlända elever. Detta har utbildningsbeställaren justerat med intäkter från kommunens "flyktingpåse". Prognosen har varit särskilt osäker 2017 på grund av många faktorer ex. antalet asylelever, elever som flyttar in och ut ur kommunen, nya statsbidrag som inkommer under hela året samt osäkerhet kring semesterlöneskuldens konto.

Nyckeltal för perioden skola

	Lärartjänster	Elevassistenter	Antal elever	Antal elever/ lärare
Grundskolan	94,9	20,4	1 072	11,3
Melleruds särskola	3,55	2,65	9	2,5
Dahlstiernska gymnasiet	20,6	2	175	8,5
Vuxenutbildningen	11,8	-	317	31,35

Avser mätning 15/10 -17, inklusive Fbk Rådaskolan.

Lärartäthet ordinarie grundskoleklass 11,5 och förberedelseklass på Rådaskolan 9,8. I lärartjänster ingår 5,9 specialpedagog/lärare. Det finns även 8,6 tjänst språkassistent.

I antal lärartjänster gymnasium ingår specialpedagogtjänst på 0,9. I elevtal ingår även asylelever om 33 st.

Nyckeltal för perioden fritids

	Personal	Antal elever	Antal timmar/personal	Antal barn/personal
Fritids	17	331	334	19
FSO - frivillig skolbarnsomsorg	0,6	3	135	4,9

Fritids avser medelvärde av mätningar januari- december -17.

Nyckeltal för perioden förskolan

	Beställning	Antal barn	Antal tjänster	Medel timmar/anställd	Antal barn/anställd
Förskola	360	364	69,0	145	5,3
Pedagogisk omsorg	26	20	4,8	130	4,2

Förskola avser medelvärde av mätningar januari- december -17.

Nyckeltal för perioden Stinsens ungdomsgård

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Stinsens ungdomsgård, antal besökare	20	-	35	13	35

Avser snitt för ht-17. Tisdagar stängt. Torsdagar endast för flickor på högstadiet.

Nyckeltal för perioden Kulturverksamhet

	Utlåning	Antal besökare
Biblioteksverksamhet	52004	60614

Avser januari till december månad.

Nyckeltal för perioden Kulturbruket på Dal

	Antal besökare	Antal arrangemang
Kulturbruket På Dal	14269	117

Avser januari till december månad.

Nyckeltal för perioden Kulturskolan

	Antal elever inskrivna i Kulturskolan
Kulturskolan	288

Siffran beskriver antalet inskrivna elever under ht-17.

Nyckeltal över tid

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2018
Barnomsorg, antal barn	314	323	353	364	427
Barnomsorg, bemanning	5,7	5,5	5,5	5,3	5,5
Pedagogiskomsorg, antal barn	37	40	40	20	20
Pedagogiskomsorg, bemanning	4,7	4,9	5,4	4,2	5,5
Fritids, antal barn	259	274	293	331	353
Fritids, bemanning elev/anställd	18	18	20	19	19
Grundskola, antal folkbokförda elever	832	864	936	1072	993
Grundskola, lärartäthet elev/lärare	11,3	12,1	11,1	11,3	12
Grundskola, antal asylelever	35	66	118	75	50
Grundskola, lärartäthet förberedelseklasser	--	6,8	8,0	9,8	--
Grundsärskola, antal elever	9	10	11	9	11
Grundsärskola, bemanning elev/lärare	3,1	2,6	3,0	2,5	3,0
Grundsärskola, köpta platser	1	2	2	1	1
Dahlstiernska, antal egna folkbokförda elever	162	161	159	102	110
Dahlstiernska, antal sålda platser				45	41
Dahlstiernska, antal asylelever	10	49	34	33	25
Dahlstiernska, bemanning elev/lärare	8,3	9,2	10,8	8,5	--
Gymnasium, köpta platser antal elever	160	171	169	177	212
Dahlstiernska, kostnad per elev Dahlstiernska	108 000	115 000	112 000	112 000	112000
Gymnasium, kostnad/elev IKE	108 000	115 000	112 000	112 000	110000
Gymnasiesärskola, köpta platser antal elever	9	6	8	5	4
Vuxenutbildning, antal elever	67	88	109	143	145
Vuxenutbildning, bemanning elev/lärare	17,6	22,7	21,5	33,2	--
Vuxenutbildning, SFI antal elever	103	162	225	201	180

Bokslut avser mätning 15/10 2017 samt månadmätningar.

Framtid

Personalrekrytering: Det råder en stor brist på utbildade lärare i Sverige sedan en tid. Även Mellerud har svårt att rekrytera personal med pedagogisk utbildning. Detta hindrar satsningar på ökad undervisningstid för elever/studerande och påverkar kvaliteten i våra verksamheter.

Ökningen av antalet invånare i Mellerud har påverkat behovet av barnomsorg. Den planerade stängningen av asylboendena har ej minskat behovet av barnomsorg. Två nya förskoleavdelningar planeras öppna 1 april 2018.

Barn- och elevökningen har fortsatt under året. En stor förändring är att andelen asylelever minskat samtidigt som det totala elevunderlaget ökat. Många asylelever har fått uppehållstillstånd och stannat kvar i Mellerud även efter asylboenden stängts. Anhöriginvandring har ökat under 2017. Troligtvis kommer det framåt vara en stor del elever med annat modersmål i Melleruds skolor. Detta gör verksamheten mer resurskrävande än tidigare. Elevantalet i grundskolan har ökat under hela 2017 och var i december 1080 elever (inklusive asylelever).

Nordalsskolan fick ett ökat lokalbehov från och med läsåret 17/18. Detta har lösts med en ny skolmodul som satts upp under sommaren. Elevantalet på Nordalsskolan december 2017 var cirka 300 elever.

Den förbättrade måluppfyllelsen för åk 9 gäller enbart meritvärdet. Betydligt fler elever behöver bli behöriga till gymnasiet.

En stor del av eleverna är nyanlända vilket kräver ett språkutvecklande arbetssätt. SFI/VUX har lokalbrist och behöver kunna använda sina lokaler under längre tid av dagen. Ett kvällsundervisningspass startar i januari 2018.

Socialnämnden

Resultaträkning

Ordf. Michael Mellby

Beskrivning	Utfall 2017	Budget 2017	Avvik
Intäkter	-86 126	-70 573	15 553
Personalkostnader	246 297	245 820	-476
Löpande kostnader	107 365	85 038	-22 327
Sa kostnader	353 662	330 858	-22 803
Resultat	267 536	260 286	-7 250

Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden med sju ledamöter ansvarar för socialtjänstens politiska styrning. Nämnden sammanträder 11 gånger per år och ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de lagar och författningar som styr verksamheten, de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, enligt kommunallagen samt de bestämmelser som finns i kommunens reglemente för socialnämnden.

Socialnämndens utskott med tre ledamöter sammanträder 11 gånger per år och beslutar i individärenden enligt delegeringsordning.

Socialnämnden ska regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret. Socialnämnden ska särskilt rapportera när positivt beslut enligt socialtjänstlagen som plats i särskilt boende eller annan insats inte har kunnat verkställas inom tre månader efter fattat beslut.

Socialnämnden är administrativt ansvarig för kommunens samrådsorgan Kommunala pensionärsrådet (KPR) och Kommunala funktionshinderrådet (KFR).

Socialchefen är socialnämndens ledande tjänsteman och har det yttersta ansvaret för att verkställa nämndens beslut.

Samtliga sektorer inom socialtjänsten har i uppdrag att arbeta utifrån de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige har fattat. Arbetet inom nämndens verksamhetsområde ska ske kostnadseffektivt utan att det inskränker på den enskildes lagliga rätt till insats enligt de lagliga bestämmelser som reglerar verksamheten. Det åligger alla anställda att bidra till en god ekonomisk hushållning.

I Individ- och familjeomsorgens verksamhet ingår sociala insatser på strukturinriktad, allmänt inriktad och individinriktad nivå med utgångspunkt i gällande lagstiftning med huvudsaklig inriktning på:

- Ekonomiskt bistånd
- Insatser för unga
- Insatser för vuxna missbrukare
- Familjerätt
- Förebyggande verksamhet
- Konsumentrådgivning
- Skuldsanering
- Familjerådgivning (som fristående verksamhet)
- Handläggning av ärenden enligt alkohollagen
- Tillsyn enligt tobakslagen
- Stöd till föreningar

Alkoholhandläggningen sker gemensamt för Åmål, Mellerud, Bengtsfors och Dals Ed. Verksamheten finansieras genom avgifter enligt taxa fastställd av respektive kommuners kommunfullmäktige.

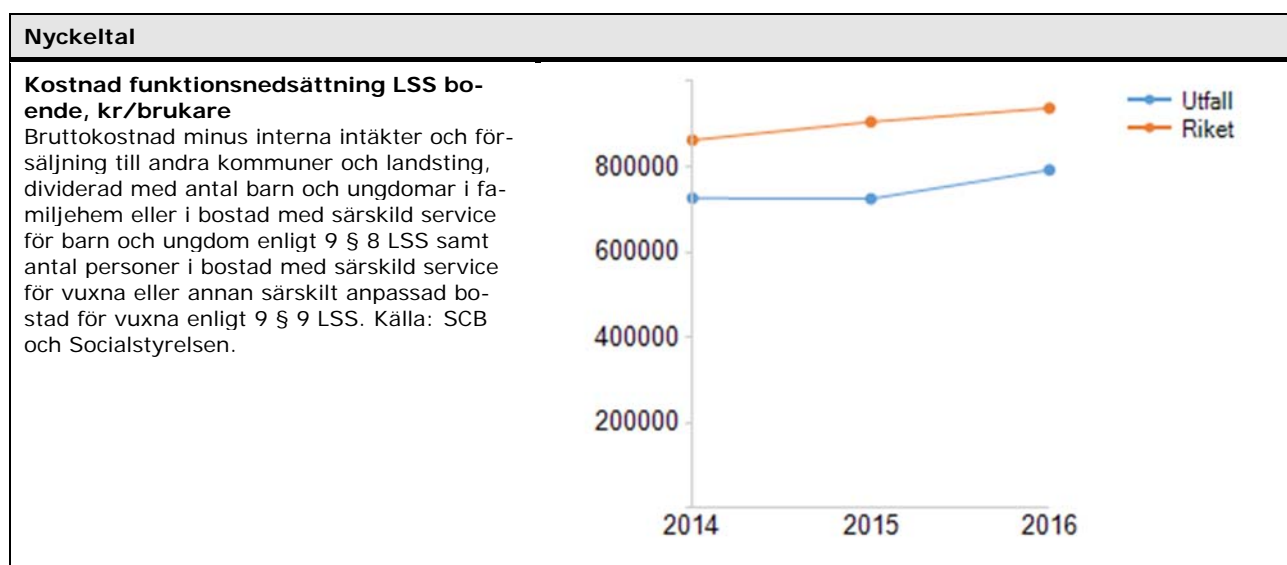
I Vård- och omsorgsverksamhet ingår sociala insatser på strukturinriktad, allmänt inriktad och individinriktad nivå med utgångspunkt i gällande lagstiftning med huvudsaklig inriktning på:

- Hälso- och sjukvård inom ramen för Ädelreformen (1992)
- Insatser i ordinärt boende i form av hemtjänst och hemsjukvård,
- Boende i särskilda boendeformer (korttidsvård eller permanentboende),
- Dagcentral vid Älvan och Karolinen
- Trygghetstelefon
- Hemsändning av varor
- Matdistribution
- Stöd till närstående
- Stöd till föreningar

I Stöd och service ingår socialpsykiatri och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, personer med utvecklingsstörning och autism, personer som i vuxen ålder genom olycka eller sjukdom fått en hjärnskada som medför ett bestående begåvningsmässigt funktionshinder och personer med varaktiga funktionshinder, som inte beror på normalt åldrande och som innebär betydande svårigheter i det dagliga livet, med huvudsaklig inriktning på:

- Personlig assistans/personlig assistent
- Ledsagarservice
- Kontaktperson
- Avlösarservice
- Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
- Boende för barn och ungdomar
- Boende för vuxna
- Daglig verksamhet
- Dagverksamhet inom socialpsykiatri
- Boendestöd för personer med psykiska funktionsnedsättningar
- Trygghetsboende för personer med psykiska funktionsnedsättningar
- Stöd till föreningar

Nyckeltal Kolada

Nyckeltal										
<p>Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare</p>	<table border="1"> <caption>Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>~170 000</td> <td>~170 000</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>~175 000</td> <td>~170 000</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Riket	2015	~170 000	~170 000	2016	~175 000	~170 000
År	Utfall	Riket								
2015	~170 000	~170 000								
2016	~175 000	~170 000								
<p>Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/brukare</p> <p>Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting och externa intäkter för bostads- och lokalhyror, dividerad med antal personer med beslut om daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS. Källa: SCB och Socialstyrelsen.</p>	<table border="1"> <caption>Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/brukare</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>~220 000</td> <td>~260 000</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>~245 000</td> <td>~255 000</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Riket	2015	~220 000	~260 000	2016	~245 000	~255 000
År	Utfall	Riket								
2015	~220 000	~260 000								
2016	~245 000	~255 000								
<p>Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare</p> <p>Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för särskilt boende äldreomsorg, dividerat med antal personer 65+ som bor permanent i särskilda boendeformer. Fr.o.m. 2013 så avser antal personer i särskilt boende ett månadsnitt av antal brukare (från Socialstyrelsens individstatistik) under året, och personer som enbart har trygghetslarm, matdistribution eller mindre än två timmar hemtjänst per månad räknas inte som brukare här. Fr.o.m. 2007 hämtas antalet hemtjänsttagare från Socialstyrelsens individstatistik. T.o.m. 2006 från Socialstyrelsens mängdstatistik. Avser samtlig regi. Källa: Socialstyrelsen och SCB.</p>	<table border="1"> <caption>Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>~850 000</td> <td>~800 000</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>~1 300 000</td> <td>~880 000</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Riket	2015	~850 000	~800 000	2016	~1 300 000	~880 000
År	Utfall	Riket								
2015	~850 000	~800 000								
2016	~1 300 000	~880 000								

Utfallet för kostnad per brukare inom särskilt boende kommer från kolada.se. Antalet personer med särskilt boende har rapporterats/registrerats fel varför kostnaden per brukare har skjutit i höjden. Det felaktiga statistikuttaget är nu rättat så att 2017 års siffror kommer visa rätt kostnad per brukare.

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Kvalitativ omsorg i relation till kommunens förutsättningar	Förebyggandearbete inom verksamhet	<ul style="list-style-type: none"> ■ Andel personal med relevant utbildning ◆ Daglig sysselsättning för personer med psykisk ohälsa
		Individanpassad omsorg	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Delaktighet vid upprättande av genomförandeplan ■ Delaktighet vid upprättande av genomförandeplan
		Inventera behovet av boendealternativ	
		Minska behovet av externa placeringar	<ul style="list-style-type: none"> ● Färre externa boendeköp inom psykiatri ● Utskrivningsklara
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Jämlig och jämställd hälsa	Genusperspektiv	<ul style="list-style-type: none"> ■ Någon utvärdering har inte gjorts under 2017.
		Stötta och inkludera ny-anlända	<ul style="list-style-type: none"> ● Anmälningar p.g.a. särbehandling
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Attraktiv arbetsgivare	Arbetsmiljö	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Andel anställda med kompetensutvecklingsplan ● Arbetsplatsutveckling

Analys måluppfyllelse

Målen nås helt eller delvis. Vissa av målen kan inte läsas av då nationell statistik ännu inte kommit. Antalet externa placeringar inom socialpsykiatri har inte ökat. Däremot har antal externa placeringar inom IFO ökat kraftigt under andra halvåret. Medarbetarundersökningen visar generellt ett mycket bra resultat. Förvaltningen tittar på åtgärder så att vissa mål kan följas varje månad.

Analys verksamhet

Under första halvåret av 2017 har det varit omsättning på chefstjänster. Socialchef och två sektorchefer har rekryterats. Inom stöd och service har två enhetschefer avslutats vilket ökat belastningen för kvarvarande chefer.

Fokus har under det andra kvartalet varit på att förbättra personalsituationen inom IFO. Detta för att minska nämndens kostnader för inhyrda konsulter samt förbättrad kontinuitet och kvalitet. Rekryteringen till IFO har gått mycket bra och verksamheten kommer inte ha behov av inhyrda konsulter från våren 2018.

Under sommaren startades en dagverksamhet riktad mot personer med demenssjukdom. Utvärderingen visade goda resultat varför verksamheten nu är permanent och kommer successivt utökas under 2018.

Under kvartal 3 har ett stort arbete gjorts för att komma till rätta med de brister som Inspektionen för Vård och Omsorg har påpekat inom IFO.

Den lokala närsjukvårdsgruppen har gjort en omstart under 2017 och har nu kontinuerliga träffar.

Analys ekonomi

Socialnämndens resultat för 2017 visar på ett underskott mot budget med 7 250 tkr. Resultatet påverkas positivt av att intäkterna för ensamkommande överstiger kostnaderna med drygt 2 mnkr. Inom vård och omsorg genomfördes planerad ökning av personaltäthet och utökning med fyra platser på Fagerlidshemmet med start april/maj. Den senare schemastarten har inneburit ett positivt resultat med knappt 1,2 mnkr.

Inom individ- och familjeomsorg har kostnaderna för placeringar av både barn och vuxna överskridit budget med 6 mnkr. Den sammanlagda nettokostnaden för placeringar ökade med 400 tkr jämfört med 2016. Det är framförallt inom vuxenvården kostnaderna har ökat. På barnsidan har kostnaderna mellan 2016 och 2017 gått tillbaka. Däremot så gjordes flera placeringar under andra halvåret som får effekt under 2018 och framåt. Försörjningsstödet har ökat med knappt 10 % jämfört med 2016. Orsaken till de ökade kostnaderna är att det varit svårt att lotsa ett flertal bi-dragstagare till sysselsättning. Även under 2017 har individ- och familjeomsorg haft problem med att rekrytera personal med socionomkompetens. Det har även under 2017 inneburit stora kostnader för denna personalkategori i form av anställningar på konsultbasis. Merkostnaden jämfört med vakanserna inom sektorn är cirka 5 mnkr. Resultatet påverkas positivt med 2,1 mnkr för verksamheten med ensamkommande barn.

Inför 2017 fick sektorn vård och omsorg förstärkning med cirka 5 mnkr, utöver ordinarie ramuppräknig, fördelat mellan särskilt boende och hemvården. Orsaken till ramförstärkningen var ett stort tryck på platser i särskilt boende och korttidsvård under åren 2015 och 2016. Behovet av demensvård var också stort. Hemvården har också haft en ökning av både antal brukare och omfattning under flera år.

Förstärkningen inom särskilt boende gjordes i huvudsak på Fagerlidshemmet, som hade rumskapacitet över. Det nya schemat för fler platser och viss ökad personaltäthet kom igång under sensvåren. Detta gav ett överskott mot budget med knappt 1,2 mnkr. Det har kunnat finansiera ökat vård- och omsorgsbehov på andra boendeenheter. Under 2017 dämpades trycket på platser i särskilt boende och korttidsvård. Från tidigare år med överbeläggningar blev nettobeläggningen för 2017 cirka 95 %. Den effekten gav Bergs, som både är ett särskilt boende och korttidsboende, möjlighet att redovisa ett överskott med 600 tkr. Genomsnittskostnaden för ett vård dygn i särskilt boende och korttidsvård ökade mellan 2016 och 2017 med 3,8 %.

Hemvården har under i antalet brukare ökat marginellt. Däremot har den sammanlagda utförda tiden gått tillbaka med drygt 5 %. En stor del av denna minskning beror på att behovet av dubbelbemanning har minskat. Underskottet om knappt 1,6 mnkr på tidigare års lönesatsning på undersköterskor inte kompenseras fullt ut. Vidare har hemvården infört digitalt låssystem hos brukarna. Själva införande medfört initiala kostnader genom ökade personal- och teknik-kostnader.

Hemsjukvården inklusive rehab gör ett kraftigt överskott (+1,5 mnkr) beroende på svårigheter att rekrytera personal till rehabverksamheten. Enheten har också svårigheter att rekrytera sjuksköterskor vilket under 2017 har dämpat kostnaderna. Intäkterna från bland annat "samverkande sjukvård" balanserar de överkostnader vi har för att fullfölja detta åtagande.

Sektorn stöd och service gör sammantaget ett överskott med 1,7 mnkr. I mindre utsträckning så påverkas resultatet positivt av återsökningar från Migrationsverket. Socialpsykiatrin fick ett minskat bemanningsbehov under våren, som resulterade i ett överskott. Trots utökning av assistans samt att fler valt privata utförare gör enheten ett överskott. Resultatet förklaras av återsökning från Migrationsverket redovisas här samt att enheten varit utan chef från hösten. I princip visar samtliga boendeenheter på ett positivt resultat. Gruppboendet på Karolinen har sedan tidigare år i avsaknad av ett sprinklersystem haft höga kostnader för personal. Detta blev åtgärdat under 2017. Korttidsverksamheten har under 2017 sålt en ej förväntad plats till annan kommun vilket påverkade resultatet positivt. Daglig verksamhet gör ett underskott bland annat beroende på lägre intäkter än förväntat.

Åtgärder för att komma i balans

Socialnämnden beslutade vid sitt april-sammanträde om en handlingsplan för att nå en budget i balans. Handlingsplanen har genomförts. Under andra halvåret 2017 har kostnaderna för externa placeringar av barn/ungdomar/vuxna ökat kraftigt varför nämndens bokslut visar på ett underskott som prognosen visade under våren 2017. Det skall poängteras att sektorerna Vård och Omsorg samt Stöd och Service visar en budget i balans och har goda förutsättningar för att klara detta även 2018.

Flera av de åtgärder som vidtagits under 2017 kommer även att ge effekt under 2018 såsom

- Start av dagverksamhet som minskar kostnaderna för hemvård och framtida behov av antal platser på särskilt boende.
  - Ny och ökad kunskap över vad som går att återsöka via Migrationsverket finns kvar 2018.
  - Fast anställd personal på IFO minskar konsultkostnaderna kraftigt 2018 jmf med 2016/2017.
  - Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har så sakteliga börjat minska från halvårsskiftet 2017.
- Socialnämnden kommer under januari sammanträdet diskutera hur de ekonomiska utmaningarna skall hanteras.

Framtid

Tobakslagen kan komma att ändras från 1 januari 2019 vilket kommer innebära en ökad arbetsbelastning samt att avgifterna behöver anpassas till ny lagstiftning.

Nytt hälso-/sjukvårdsavtal samt nya samverkanslagen kommer att öka trycket på den kommunala hemvården och hemsjukvården. Patienter kommer ligga färre dagar på sjukhus vilket ger ökade volymer och kompetenskrav på den kommunala verksamheten.

Det första spadtaget för byggnationen av det nya demensboendet, Ängenäs, förväntas ske hösten 2018. Under 2018 behöver beslut fattas om vad som skall hända med Kroppefjällshemmets och Bergs lokaler.

De kraftigt ökade kostnaderna för placeringar av barn/ungdomar/vuxna kommer innebära krav på kostnadsreduceringar.

De statliga stimulansmedlen för utökad bemanning inom äldreomsorgen sträcker sig till och med 2018. Kommer inga nya medel behöva verksamhetens kostnader anpassas motsvarande knappt 3 mnkr.

Pengarna i den s.k. "påsen" förväntas räcka under 2018-2019. Ca 6 miljoner kronor av nämndens verksamhet finansieras idag av medel från "påsen".

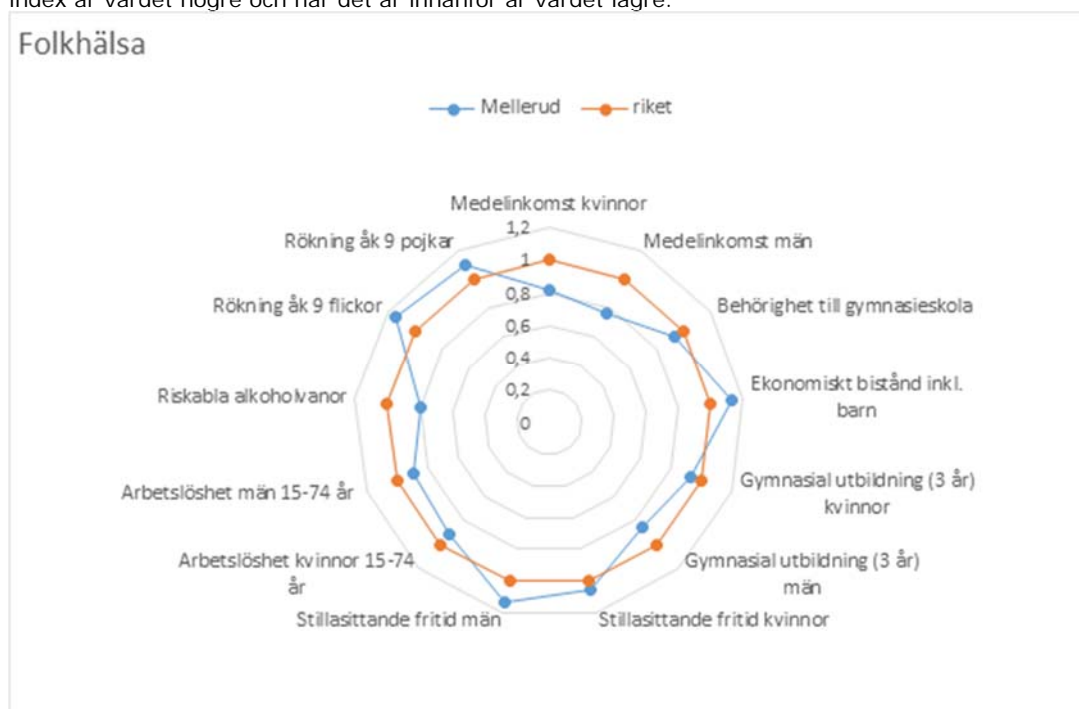
Införandet av rätt till heltid kommer påverka stora delar av nämndens verksamhet under 2018 och 2019.

Välfärdsredovisning

VÄLFÄRDSREDOVISNING

Välfärdsredovisningen bygger på den lokala folkhälsopolitiska policyn för Melleruds kommun, som i sin tur har sin grund i Västra Götalandsregionens folkhälsopolitiska policy med sex utmaningar. Områdena är jämlika och jämställda livsvillkor, trygga och goda uppväxtvillkor, livslångt lärande, ökat arbetsdeltagande, åldrande med livskvalitet och goda levnadsvanor. Utmaningarna har tagits fram tillsammans med folkhälsoaktörer i regionen och de grundar sig på regionala och lokala förhållanden som påverkar människors livsvillkor. Policyn ligger också till grund för folkhälsoinsatserna i Melleruds kommun.

Nedan följer ett litet urval av faktorer som har betydelse för hälsoläget i Melleruds kommun. Detta urval presenteras i form av ett spindeldiagram som redogör för viktiga förutsättningarna för folkhälsan. Mellerud jämförs här med riket som har index 100 och består av den ljusare cirkeln. När Mellerud, som är den mörkare cirkeln, befinner sig utanför index är värdet högre och när det är innanför är värdet lägre.

Miljö- , energi- och klimatstrategiskt arbete

Miljöredovisning från Dalslands miljö- och energikontor (DMEK)

Miljöledning i Melleruds kommun

Miljöstrategerna på DMEK har stöttat kommunen och medverkat i miljöledningsarbetet. Miljöstrategerna genomförde, med start i november, en miljörevision på Melleruds kommun, då i förväg ställda frågor gick igenom med alla verksamhetsansvariga enhetschefer, sektorschefer och förvaltningschefer. Det innebar 42 olika träffar, en med respektive chef. En miljörevisionsrapport, med miljöstrategernas rekommendationer, har därefter lämnats över till kommunchefens ledningsgrupp.

Energi och klimat

Energistrategerna har samordnat kommunens energigrupp som haft fem möten under året. Fokus i energigruppen har varit att driva och utveckla kommunens energi- och klimatstrategiska arbete. Energistrategerna och energigruppen har tillsammans tagit fram underlag och genomfört åtgärder för att styra mot fastställda energi- och klimatmål utifrån statistik för kommunens energianvändning. Energistrategerna har hjälpt kommunen med ansökningar och återrapporteringar gällande externa medel från Naturvårdsverkets klimatinvesteringsprogram "Klimatklivet". Två ansökningar för byte av värmesystem har beviljats. Energistrategerna har stöttat kommunen i omställningen till en fossilfri fordonsflotta 2030. Dels genom att bistå som utredningsstöd inför etableringen av biogastankstationen samt även inför uppförandet av två publika laddplatser för elbilar på torget och pendelparkeringen vid stationen.

Den årliga uppföljningen av kommunens energianvändning visar att, från 2009 till 2016 har Melleruds kommun inklusive Mellerudsbostäder AB minskat energianvändningen i sina fastigheter från 190 kWh/ m² år 2009 till 165 kWh/m² år 2016. En minskning med 13 %.

Energi- och klimatrådgivaren har under 2017 arbetat med fokusområdet transporter samt riktade informationsinsatser gentemot privatpersoner, företag och organisationer för att uppmuntra energieffektiviserande åtgärder och förnybar energi. Energi- och klimatrådgivaren medverkade tillsammans med EU-projektet "Samskapande Grön Omställning" vid informationskampanjen om förnybara bränslen & öka däcktrycket vid bilbesiktningen i juni månad. Energi- och klimatrådgivaren deltog också på kommunens Bygga & Bomässa med information och rådgivning om solceller.

Miljöanpassad offentlig upphandling

DMEK har träffat upphandlaren för Dalsland samt kostcheferna vid flera tillfällen under året och i februari även KS-politiker från Dalsland. På uppdrag från kostcheferna sammanfogade DMEK en "Livsmedel- och måltidspolicy" från två befintliga policies, vilken sedan antogs politiskt i de 6 kommunerna som samverkar i livsmedelsupphandlingen. DMEK har påbörjat en uppföljning av miljökraven i avtalet/leveranserna av städ- och kemprodukter.

Hållbar samhällsplanering

Översiktsplan

Melleruds kommun har påbörjat sitt viktiga arbete med ny översiktsplan för kommunen. DMEK har bidragit till arbetet med framtidsstudie och planering i workshops. Miljöstrateg har även deltagit i arbetet med medborgardialog samt i analyserandet av dess resultat.

Övrigt

DMEK deltar tillsammans med Färgelanda, Bengtsfors, Dals-Ed och Melleruds kommuner i arbetet med en gemensam avfallsplan, som har miljö- och hållbarhet som ett av fokusområdena. Exempel på viktiga frågor är att skapa förutsättningar för att åter inom Fyrbodalsområdet göra biogas av matavfallet och annat rent biologiskt avfall. Ökad produktion av biogas behövs för att möta behovet av mer biogas för fordonbränsle. Fler tankställen med biogas planeras nu i Dalsland. DMEK har skrivit yttrande över Länsstyrelsens remiss "Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland – regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2017-2020", samt lämnat synpunkter på Länsstyrelsens remiss "Regional handlingsplan för klimatanpassning i Västra Götalands län 2018-2020".

Hållbar livsstil och konsumtion

DMEK har erbjudit hjälp till kostcheferna att ytterligare miljöanpassa måltidsverksamheterna med ekologiska, klimatsmarta och närproducerade livsmedel. DMEK och kostcheferna har planerat att ge information om detta samt vad det nya livsmedelsavtalet innebär, vid ett gemensamt möte för all kostpersonal i de fyra kommunerna.

Naturvårdsplanering

Naturvårdsprogrammet för Melleruds kommun

Kommunfullmäktige antog 19 april det reviderade naturvårdsprogrammet för Melleruds kommun efter att det varit ute på remiss och inkomna synpunkter beaktats. Programmet består av ett tilläggsblad med bl.a. kommunala naturvårds-mål och detta insticksblad kompletterar huvudprogrammet från år 2009. Vidare antogs fyra nya bilagor samt en helt ny kartbilaga. Naturvårdsprogrammet finns att hämta på kommunens hemsida eller genom kontakt med DMEK eller Medborgarkontoret. Samhällsbyggnadsförvaltningen, Plan- och byggenheten samt DMEK har olika ansvar för naturvårdsåtgärder, enligt bilaga 3 Åtgärdsplan. DMEK besökte Kommunala funktionshinderrådet i maj och det beslutades om en gemensam naturutflykt under våren 2018, vilket ingår i åtgärdsplanen.

Naturkalendern för 2017, för guidade naturutflykter, ställdes samman av DMEK och fanns under sommarhalvåret på kommunens hemsida.

Melleruds kommun har fått förslag från DMEK till att svara på Länsstyrelsens remisser om Natura 2000.

Vattenplanering

DMEK deltar i kommunens arbete med VA-planen. Miljöstrategerna deltar vidare i Dalbergså/Holmsåns vattenråd och Dalslands kanals vattenråd. Ett exempel på aktivitet är att vattenrådet initierat ett vattenvårdsprojekt i Teåkersälven

som startade i slutet av året sedan medel beviljats från Länsstyrelsen, efter den massdöd av flodpärlmusslor som upptäcktes i Teåkersälven sommaren 2017. DMEK genomför fortlöpande kalkningar av försurade vattendrag.

Miljöpolitiskt program

Behandlingen av förslag till miljöpolitiskt program, för Dalslands miljö- och energiförbund och Färgelanda, Bengtsfors, Dals-Eds och Melleruds kommuner, har fortsatt under 2017. Kommunerna har yttrat sig över förslaget och därefter har en dialog skett mellan DMEK och kommunernas berörda förvaltningar om vilka åtgärder som bör prioriteras. Denna dialog ledde fram till förslag om verksamhetsplan 2018 för det miljö- och energistrategiska arbetet, som beslutades av DMEF:s direktion i oktober. Direktionen har vidare beslutat att fortsatt dialog ska ske under 2018 och 2019.

VA-Redovisning

Särredovisning av affärsverksamheten för vatten och avlopp redovisas fr.o.m i år i ett särskilt dokument.

Förslag till beslut

Att överlämna årsredovisningen till kommunfullmäktiges revisorer.

Att överlämna årsredovisningen till Kommunfullmäktige.

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR MELLERUDS KOMMUN 2017

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet under år 2017. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och den inriktning samt gett det resultat som redovisas i bilaga 1, "Revisorerernas redogörelse".

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b) genom ett positivt resultat om 27,4 mkr. Vi bedömer att kommunens ekonomiska situation och utveckling är tillfredställande efter 2017 års resultat. Kommunen klarar tre av de fyra finansiella målen för 2017. Trots att avvikelser finns i nämndernas budgetföljsamhet så bedömer vi den ekonomiska styrningen som tillfredställande.

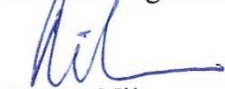
Efter genomförd granskning av 2017 års verksamhet framför vi följande:

- Vi bedömer att resultatet för 2017 är förenligt med tre av de fyra finansiella mål kommunfullmäktige beslutat om.
- Vi bedömer måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges verksamhetsmål som svag utifrån kommunstyrelsens redovisning.
- Vi tillstyrker att styrelser och nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.
- Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning godkänns.

Mellerud den 9 mars 2018

Joachim Magnusson

Tomas Nilsson

Roland Augustsson

Evert Magnusson

Stefan Hellman

Johan Lorentzon

Med hänsyn till kommunallagens jävsregler och enligt fullmäktiges beslut har Roland Augustsson inte deltagit i granskning av socialnämndens verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal, Mnkr	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Verksamhetens nettokostnader	-555,6	- 521,4	- 494,6	- 476,5	- 460,3	- 453,7	- 454,2	- 448,7	- 441,1	- 432,7
- avvikelse mot budget	0,3	-5,4	-5,1	1,7	1,5	2,1	-5,5	0,3	10,4	3
Skatteintäkter och generella statsbidrag	585,0	569,8	514,2	499,3	480,2	473,2	470,2	461,4	457,7	450,7
- avvikelse mot budget	5,7	0,3	-3,6	11,2	0,6	0,7	6,8	2,6	-11,6	1,7
Årets resultat										
- Koncernen	32,7	41,8	21,3	17,4	18,1	19,5	12,6	2,7	5,4	12,1
- Kommunen	27,4	45,7	16	19,2	15,8	15,4	11,1	5	7,4	11,1
- Melleruds Bolagshus AB	0,0	0,0	0	0	0	-0,2	-1,2	-0,1	-0,2	-1,3
- Melleruds Bostäder AB	3,8	-3,7	4,1	-2,4	1,6	1,9	1,2	1,8	2,7	0,4
- Melleruds Industrilokaler AB	0,0	0,0	0	0,1	-0,2	0,4	-2,1	-4,7	-5,2	-1,4
- Dalslands kommunernas kommunalförbund	3,8	-5,0	-1	1,5	-	-	0,2	0,9	1,1	0
Kommunens resultat som andel av skatter och bidrag %	4,7	8,0	3,1	3,9	3,3	3,3	2,6	1,1	1,6	2,5
Procentuell ökning av:										
- Skatteintäkter och bidrag	9,7	10,8	3,0	4,3	1,5	0,6	1,9	0,8	1,6	3,8
- Nettokostnader	9,4	5,4	3,8	3,5	1,5	1,1	1	1,7	1,9	2,4
Anläggningstillgångar	458,4	424,3	399,4	382,8	403,5	398	357,2	335,2	323,3	314,1
Anläggningslån, exkl. kortfristig del	148,6	128,6	128,6	128,6	160,9	138	138	114,5	120	121,5
Anläggningslån i % av anläggningstillgångar	32	30	32	34	40	35	39	34	37	39
Soliditet										
- Koncernen	36,0	36,6	31,7	31,3	26,9	24,3	21,8	19,1	17,9	16,9
- Kommunen, exkl. ansvarsförbindelse	46,7	48,3	41,3	43,1	36,8	33,7	34,9	33,7	33,3	33,7
- Kommunen, Inkl. ansvarsförbindelse	14,1	9,9	-0,8	-5,8	-11,5	-12	-17,9	-18	-18,9	-22,3
- Melleruds Bolagshus AB, konc	-	-	-	-	-	-	2	1,4	0,6	-0,3
- Melleruds Bostäder	8,6	7,1	9,2	7,3	6,5	5,6	4,2	3,4	1,8	0,7
- Melleruds Industrilokaler	-	100,0	100,0	97,2	97,2	2,2	1,4	0,9	1,2	1,3
- Dalslandskommunernas kommunalförbund	20,5	-0,6	23,3	30,3	-	-	19,1	13,8	22,1	13,5
Likviditet										
- Koncernen	87,8	32,7	78,4	41,4	55,1	41,4	26	47,1	68,2	42,1
- Kommunen	72,4	9,3	58,4	26,8	39,6	29,1	8,8	26,1	45,7	33,2
- Melleruds Bolagshus AB	-	-	-	0,5	0,5	0,5	16,7	19,2	22,4	8,9
- Melleruds Bostäder AB	14,0	21,3	18,7	12,8	13,8	8,5	10,6	9,1	14,3	8
- Melleruds Industrilokaler AB	-	1,3	1,3	1,3	1,2	3,2	4,5	8,4	7,4	0
- Dalslandskommunernas kommunalförbund	4,8	4,1	4,5	3,4	-	-	2,4	8	0,8	0
Kassalikviditet										
- Koncernen	94,3	89,8	80,1	68,4	75,5	74	66	68,8	86	61,9
- Kommunen	92,5	81,0	71,3	59,6	66,9	50	54,6	51,9	63,5	56,6
Antal invånare	9 377	9 329	9 169	8 936	8 893	8 946	9 068	9 179	9 261	9 442
Kommunal utdebitering	22:60	22:60	22:60	22:60	22:60	22:60	22:60	22:69	22:69	22:69

AB Melleruds bostäder

AB Melleruds bostäder är det helägda kommunala bostadsbolaget i Melleruds kommun med en marknadsandel på drygt 50 % av det totala antalet hyresrätter.

Bolaget ägs till 100 % av Melleruds kommun med det uttalade syftet att erbjuda attraktiva och prisvärda lägenheter, samt att verksamheten skall bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktiga principer. Styrelsen består av förtroendevalda utsedda av Melleruds kommunfullmäktige.

Ägarens mål är att bolaget skall verka för en långsiktig konsolidering av bolaget. Soliditeten skall succesivt öka till minst 15 %. Bolagets mål är att samtliga boende och lokalhyresgäster skall uppleva oss som ett prisvärt, tryggt och bekvämt sätt att ha sitt boende eller bedriva sin verksamhet i.

Hyresförhandlingarna med Hyresgästföreningen resulterade 2016 i en hyreshöjning med 2,0 % på tre år för såväl bostäder som ej indexerade lokaler. Avtalet löper till och med utgången av 2019.

Underhåll

Bolaget har under 2016 fortsatt sin satsning på underhållsarbeten och reparationer, motsvarande ca 7,9 (10,6) miljoner kr, eller 149 (204) kr/m².

Investeringar

Årets aktiverade investeringar har uppgått till ca 40,4 miljoner kr (ca 3 miljoner 2016), omfattande 10 projekt, varav Järven 6 utgör ca 35,4 miljoner kr.

Nybyggnad Järven 6

Inflyttning på Järven 6 genomfördes enligt plan 1 dec 2017. Samtliga lägenheter är uthyrda. Återstående arbete avser yttre miljö med planteringar. Den totala investeringen uppgick vid aktivering till 41,9 mnkr men nedskrivning på 6,5 miljoner kr. Beslut om statligt stöd för nyproduktionen har erhållits med 4,3 miljoner kr. En förutsättning för stödet är att fastighetens drift och ekonomiska utfall följs upp under femton år.

Förväntad framtida utveckling och väsentliga riskfaktorer

En relativt stabil arbetsmarknad och fortsatt inflyttning till kommunen har gett ett fortsatt bra underlag för verksamheten. Detta återspeglas också i bolagets uthyrning. Vakansgraden har ökat något i jämförelse med föregående år, i medeltal 1,5 % (1,0) över året. Under året omsattes 149 (143) lägenheter eller 21 % (20), en viss försämring mot föregående år. Vakansgraden förväntas fortsatt vara låg, men något stigande under kommande verksamhetsår.

Ordf. Robert Svensson (c)

VD: Hans Wikström

Resultaträkning		
Belopp i tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Intäkter	48 794	47 096
Kostnader	- 33 003	- 35 167
Avskrivningar	- 4 026	- 10 325
Rörelseresultat	11 765	1 604
Finansiella poster	- 5 084	- 4 886
Bokslutsdispositioner	- 1 924	- 80
Skatt på resultat	- 939	- 378
Periodens resultat	3 818	- 3 740

Balansräkning		
Belopp i tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Anläggningstillgångar	198 907	159 523
Omsättningstillgångar	16 647	24 671
Summa Tillgångar	215 554	184 194
Eget kapital	13 846	10 028
Långfristiga skulder	181 315	156 314
Kortfristiga skulder	14 499	13 882
Summa eget kapital och skulder	215 554	184 194

Begreppsförklaring

Anläggningsskapital

Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Avskrivningar

Anläggningstillgångar som fortlöpande minskar i värde ska årligen belastas med en värdeminskning (avskrivning). Avskrivningar fördelas över tillgångens beräknade nyttjandetid.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har anskaffats (i lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Eget kapital

Kommunens totala egna kapital består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar med mera) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansieringsanalys

Redovisar inbetalningar och utbetalningar, d.v.s. hur medel har anskaffats och hur de har använts.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder med en löptid eller förfallodag inom ett år från bokslutsdagen.

Kassaflödesanalysen

Visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet med mera har förändrat likviditeten.

Likviditet

Innebär betalningsberedskap på kort sikt (förmågan att betala skulder i rätt tid).

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

Resultaträkning

Visar det ekonomiska resultatet. Här redovisas intäkter minus kostnader.

Ränteswap är en form av derivatinstrument som utgör ett avtal mellan två parter om att göra betalningar till varandra i framtiden i enlighet med vissa villkor, ofta med syfte att justera finansiell risk. Ordet *swap* är engelska för byte och anger att avtalsparterna byter risker och betalningsströmmar med varandra.

En ränteswap innebär en överenskommelse mellan två aktörer om att under en bestämd tidsperiod utbyta ränteflöden. Exempelvis kan en aktör välja att betala en fast ränta i utbyte mot att erhålla rörliga räntebetalningar.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Eget kapital andel av det totala kapitalet uttryckt i procent.

Visar långsiktig betalningsförmåga.

Vision

Mellerud – en drivande och nytänkande kommun i framkant av utvecklingen, där barnfamiljer och ungdomar prioriteras.

Att samlas kring en tydlig vision ger en stark ledstjärna mot framtiden. Melleruds vision ska ge en bild och en samsyn kring utvecklingen som överbryggar politiska gränser och som inbegriper alla.

Mellerud – från historia till framtid

Melleruds historia präglas av jordbruk, järnväg, industri och handel med varor och tjänster. Akvedukten i Häverud byggdes med djärv och innovativ teknik. Akvedukten är en symbol för hur nytänkande ligger till grund för utveckling. På samma sätt som industrin och tekniken utvecklats under 1900-talet ska företagen utvecklas under 2000-talet. Det ska ligga ett tydligt fokus på miljö och miljövänlig produktion och tillverkning. Mellerud ska tillvarata kommunens stora möjlighet när det gäller biogas och vindkraft. Genom satsningar på förnyelsebar energi ska Melleruds kommun bli självförsörjande på energi.

Att satsa på hållbar utveckling där varje generation bär sina kostnader och inte överlämnar ekonomiska skulder eller miljöskulder till kommande generationer är av största betydelse.

Turismnäringens utveckling är av vikt för kommunen. Denna ska utvecklas ytterligare genom kunskap, kompetens samt vilja och mod att tänka nytt.

De kommunala verksamheterna

För att kunna attrahera framtidens företag, både existerande och nya, lokala och externa, ska Mellerud vara bland de bästa inom sitt geografiska område när det gäller näringslivsklimat, utbildningsmöjligheter, livskvalitet och omtanke om människorna som bor och verkar i kommunen.

Melleruds kommuns verksamhet ska inta en särställning, och erbjuda service med hög kvalitet, som svarar upp mot de krav kommuninvånarna ställer.

Mellerud – det framtida valet

Melleruds kommun ska vara det självklara valet för såväl boende som företag. Detta ger oss en möjlighet att tillsammans skapa välbefinnande i framtiden. Kommunens roll ska vara att mobilisera alla krafter och få dem att arbeta mot samma mål. De stora resultaten ska nås genom att människor i näringslivet, organisationerna och de kommunala verksamheterna drar åt samma håll.

Inriktningsmål

Melleruds kommun ska:

- alltid sätta medborgaren i centrum
- vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet
- erbjuda god livskvalitet
- prioritera barnfamiljer och ungdomar
- erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt

Värdegrund

Kunskapen om vilka man utför sitt uppdrag för är grundförutsättningen för att arbeta i en politiskt styrd organisation. Det är medborgaruppdraget som ska vara grunden i all offentlig verksamhet. Detta gäller oavsett om man har ett politiskt uppdrag eller är anställd. Styrande för uppdraget är verksamhetens lagstiftning, måldokument och handlingsplaner. Verktygen i arbetet är verksamhetens rutiner och riktlinjer. Melleruds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Öppenhet, ärlighet och integritet

Anställda i Melleruds kommun och kommunens bolag verkar för en medveten öppenhet och ärlighet i vår yrkesutövning, visar integritet, professionalism och står för vår sakkunniga uppfattning. Vi använder korrekt information med gott omdöme och kommunicerar på ett tydligt sätt.

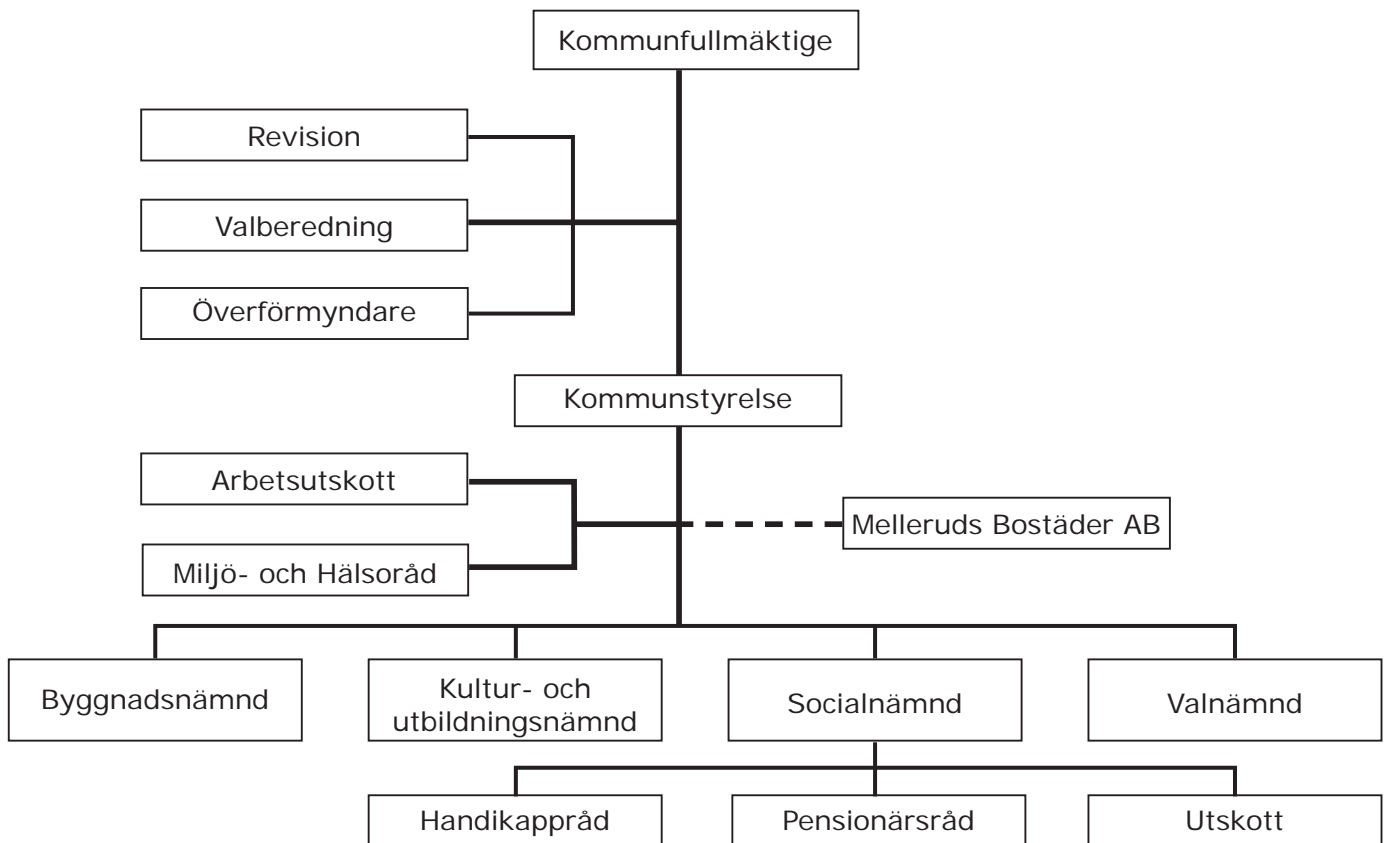
Människors lika värde

Vi bemöter människor med respekt oavsett ålder, kön, religion m.m. Vi tillvaratar mångfald, bidrar till förnyelse och är öppna för att tillvarata nya kompetenser. Vi värnar om en god arbetsmiljö.

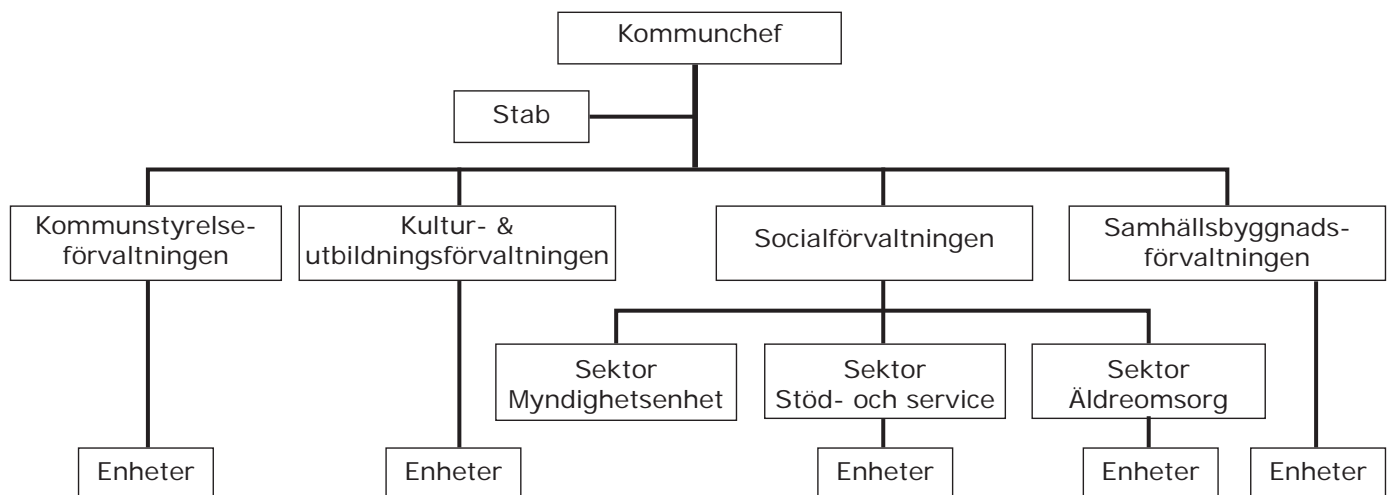
Yrkesheder

Vi strävar efter att vara goda förebilder. Vi skapar professionella lösningar av god kvalitet. Vi sätter en heder i att fatta väl underbyggda beslut baserade på god kunskap och kompetens.

MELLERUDS KOMMUNS POLITISKA ORGANISATION

MELLERUDS KOMMUN FÖRVALTNINGSORGANISATION

Projektleddning: Kommunstyrelsekontoret,
 Melleruds kommun
 Ansvarig utgivare: Kommunchef Sophia Vikström,
 Melleruds kommun
 Adress och telefon: Melleruds kommun
 464 80 Mellerud
 Tel: 0530-180 00

Grafisk produktion:
 Inlaga: Melleruds kommun
 Omslag: Niklassons Tryckeri AB/
 Melleruds kommun
 Tryck: Niklassons Tryckeri AB
 Papper:
 Inlaga: Multi Offset 2500 90 gram
 Omslag: Arctic Matt 170 gr
 Framsida: Bilden visar Lars-Åke Joelsson och Patrik
 Tellander vid brandövning i Mellerud
 hösten 2017. Foto Oleg Lysenko

Besöksadress: Köpmanstorget • Postadress: 464 80 Mellerud • Telefon: 0530-180 00
Telefax 0530-181 01 • www.mellerud.se